

ภาคผนวก ก รายชื่อผู้ช่วยนักวิจัยในการเก็บรวบรวมข้อมูล

รายชื่อผู้ช่วยนักวิจัยในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. นายไพศาล กุศลวัฒนะ ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
อุทัยธานี เขต 1
2. นายศิลป์ชัย เทศนา ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
อุทัยธานี เขต 1
3. นายสายชล ทองฤทธิ์ ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
อุทัยธานี เขต 1
4. นายจตุรภัทร วรรณภักตร์ ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
อุทัยธานี เขต 2
5. นายสมชาย วงษ์พานิช ครู วิทยาลัยน้อมนำถุการ
โรงเรียนอุทัยวิทยาคม
6. นางจิตรลดา วงษ์พานิช ครู วิทยาลัยน้อมนำถุการพิเศษ
โรงเรียนอุทัยวิทยาคม
7. นายนริศ ต่างสุข นักวิชาการสิ่งแวดล้อม 5
สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
จังหวัดอุทัยธานี
8. นางสาวฤกษ์ขวัญ คงพิทักษ์ นักวิชาการสิ่งแวดล้อม 5
สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
จังหวัดอุทัยธานี
9. นายเบญจพล ปัญญาประพาก นักวิชาการศึกษา 7ว
กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุทธสคร
ประธานกลุ่มเครือข่ายเรารักทำจัน
จังหวัดสมุทธสคร
10. นางนันทวัน เขียวงามดี ประธานชมรมเรารักแม่ น้ำทำจัน
จังหวัดนครปฐม
11. นายประเชิญ คนเทศ ประธานชมรมเรารักแม่ น้ำทำจัน
จังหวัดนครปฐม

ภาคผนวก ข รายชื่อผู้นำชุมชนและชาวบ้านในเขตลุ่มน้ำสะแกกรัง

รายชื่อผู้นำชุมชนคลองลึกพัฒนา

นายมงคลศักดิ์ เทียมจรรยา	บ้านเลขที่ 792/4 ถนนศรีอุทัย ตำบลอุทัยใหม่ อ. เมือง จ. อุทัยธานี โทรศัพท์ 08 9563 9564
นายวิรัช เพิ่มผล	บ้านเลขที่ 788/4 ถนนศรีอุทัย ตำบลอุทัยใหม่ อ. เมือง จ. อุทัยธานี
นายเอื้อน กลั่นสกุล	บ้านเลขที่ 819/1 ถนนศรีอุทัย ตำบลอุทัยใหม่ อ. เมือง จ. อุทัยธานี

รายชื่อชาวบ้านชุมชนคลองลึกพัฒนา

นายชัยชาติ จินเขตรกรณ์	บ้านเลขที่ 856/26 หมู่ 9 ถนนศรีอุทัย ตำบลอุทัยใหม่ อ. เมือง จ. อุทัยธานี โทรศัพท์ 08 9641 4009
นางอำไพ เพิ่มผล	บ้านเลขที่ 788/4 ถนนศรีอุทัย ตำบลอุทัยใหม่ อ. เมือง จ. อุทัยธานี โทรศัพท์ 08 1379 8476
นางบุศนีย์ ถนอมพันธุ์รักษ์	บ้านเลขที่ 806 ถนนศรีอุทัย ตำบลอุทัยใหม่ อ. เมือง จ. อุทัยธานี
นางมณี ปักซี่	บ้านเลขที่ 80/1 ถนนศรีอุทัย ตำบลอุทัยใหม่ อ. เมือง จ. อุทัยธานี
นายสมยศ ศิริเมฆ	บ้านเลขที่ 829 ถนนศรีอุทัย ตำบลอุทัยใหม่ อ. เมือง จ. อุทัยธานี โทรศัพท์ 0 5652 4524

รายชื่อผู้นำชุมชนปากกะบาดสัมพันธ์

พ.อ.อ.ธวัช รื่นอารมณ์	บ้านเลขที่ 52/2 ถนนวงศาโรจน์ ตำบลอุทัยใหม่ อ. เมือง จ. อุทัยธานี โทรศัพท์ 08 6932 7338
นางปทุม รื่นอารมณ์	บ้านเลขที่ 52/2 ถนนวงศาโรจน์ ตำบลอุทัยใหม่ อ. เมือง จ. อุทัยธานี โทรศัพท์ 08 9460 1985
นางรัฐชนันท์ สำนวน	บ้านเลขที่ 159 ถนนณรงค์วิถี ตำบลอุทัยใหม่ อ. เมือง จ. อุทัยธานี โทรศัพท์ 08 5593 5066

รายชื่อชาวบ้านชุมชนปากกะบาดสัมพันธ์

นางจันทร์เพ็ญ คงรอด	บ้านเลขที่ 46/2 ถนนศรีอุทัย ตำบลอุทัยใหม่ อ. เมือง จ. อุทัยธานี โทรศัพท์ 0 5652 0190
นางสายหยุด อุทาน	บ้านเลขที่ 46/8 ถนนศรีอุทัย ตำบลอุทัยใหม่ อ. เมือง จ. อุทัยธานี โทรศัพท์ 08 1596 7689
นางสาวจริต หิรัญสูตร	บ้านเลขที่ 38 ถนนศรีอุทัย ตำบลอุทัยใหม่ อ. เมือง จ. อุทัยธานี โทรศัพท์ 08 4181 1737
นางอัมพร จินดามัง	บ้านเลขที่ 22 ถนนศรีอุทัย ตำบลอุทัยใหม่ อ. เมือง จ. อุทัยธานี โทรศัพท์ 0 5651 1978 , 08 4493 2690
นางสาวสุพัตรา โพธิ์ทอง	บ้านเลขที่ 13/1 ถนนศรีอุทัย ตำบลอุทัยใหม่ อ. เมือง จ. อุทัยธานี โทรศัพท์ 08 5119 0907

รายชื่อตัวแทนจากพระสงฆ์

พระทองหล่อ ปสนโส

วัดอุโปสถาราม อ. เมือง จ. อุทัยธานี

โทรศัพท์ 08 6930 7164

รายชื่อตัวแทนองค์กรภาครัฐและเอกชน

นายไพรัช นาคทรัพย์

ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดอุทัยธานี

นายนิศ ต่างสุข

ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดอุทัยธานี

นางสาวฤกษ์ขวัญ คงพิทักษ์

นักวิชาการสิ่งแวดล้อม 5 สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดอุทัยธานี

นายสุเทพ เนตรคำ

บ้านเลขที่ 705/6 ถนนศรีอุทัย ตำบลอุทัยใหม่ อ. เมือง จ. อุทัยธานี

โทรศัพท์ 08 9857 4622 ผู้ทรงคุณวุฒิประธานชุมชนบ้านเหนือ

นายศิริพงษ์ โทหนองตอ

ตัวแทนองค์กรพัฒนาเอกชน (NGO) อุทยานการเรียนรู้สมาคมจังหวัดอุทัยธานี

รายชื่อนักเรียนและครูโรงเรียนวัดอุโปสถาราม

เด็กหญิงอัญชลี	เรืองโรจน์	นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
เด็กชายศุภวิชญ์	สุธาทิพย์	นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
เด็กชายไชยยศ	คำอิ่ง	นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
เด็กชายจิรายุ	นุ้ยตุม	นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
เด็กชายวันเฉลิม	แก้ววิเชียร	นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
เด็กหญิงเพชรรัตน์	สุราฤทธิ์	นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
เด็กหญิงพัชรินทร์	สุราฤทธิ์	นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
เด็กชายสถานนท์	นาควิสุทธิ์	นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
เด็กชายวิฑูรย์	ไทยมัย	นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
เด็กชายฉัตรชัย	เนตรวิริติ	นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
เด็กชายมานัส	เกิดทวี	นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
เด็กหญิงเจนจิรา	จินะชัย	นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
เด็กหญิงปาจรีย์	ซังช้า	นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
เด็กชายศราวุธ	สุธาทิพย์	นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
เด็กชายอาทิตย์	ทับทิมเทศ	นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
เด็กชายสมรักษ์	จินะชัย	นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
เด็กชายจิรายุ	จินดา	นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
เด็กหญิงกมลวรรณ	ไทยมัย	นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
นางทิพวรรณ	พราหมณนันท์	ครูชำนาญการ โรงเรียนวัดอุโปสถาราม
นายวิเชียร	จรุงนกะกิจ	ผู้อำนวยการโรงเรียนอุโปสถาราม

ภาคผนวก ค รายชื่อผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มเพื่อสร้างรูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชน
ในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ: กรณีศึกษาชุมชนลุ่มน้ำสะแกกรัง

1. นายมงคลศักดิ์ เทียมจรรยา
2. นายวิรัช เพิ่มผล
3. นายเอื้อน กลั่นสกุล
4. นายชัยโชติ จันทะกรรณ์
5. นางอำไพ เพิ่มผล
6. นางบุญนีย์ ถนอมพันธุ์รักษ์
7. นางมณี ปักซี่
8. นายสมยศ ศิริเมฆ
9. นายฉลอง สุดเขต
10. นายวิชัย สุ่มเงิน
11. นายประจักษ์ โคมงาม
12. นายวิวัฒน์ คงดี
13. นางสาวสันทนา เทียนน้อย
14. นายณรงค์ ภาครัตน์
15. นายสำรวย จันทสิทธิ์
16. นางวาริธร สองศรี
17. พ.อ.อ.วัชร รื่นอารมณ์
18. นางปทุม รื่นอารมณ์
19. นางวิญชนี ลำนวน
20. นางจันทร์เพ็ญ คงรอด
21. นางสาวหยุด อุทาน
22. นางสาวจรีต หิรัญสูตร
23. นางอัมพร จินดามัง
24. นางสาวสุพัตรา โพธิ์ทอง
25. พระทองหล่อ ปสนโส
26. นายไพรัช นาคทรัพย์

รองเจ้าอาวาสวัดอุโปสถาราม จ.อุทัยธานี
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดอุทัยธานี

27. นายนิริศ ต่างสุข หัวหน้ากลุ่มงานสิ่งแวดล้อม
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดอุทัยธานี
28. นางสาวฤกษ์ขวัญ คงพิทักษ์ นักวิชาการสิ่งแวดล้อม 5
29. นายสุเทพ เนตรคำ
30. นายศิริพงษ์ โทหนองตอ
31. นายไพศาล กุศลวัฒนะ
32. นายสายชล ทองฤทธิ์
33. นายศิลป์ชัย เทศนา
34. นางจิตรลดา วงษ์พานิช
35. นายสมชาย วงษ์พานิช
36. นายจตุรภัทร วรณภักตร์
37. รท.หญิง สูดาววรรณ เครือพานิช
38. นางจิราภรณ์ จงเกษกรณ์
39. นายบัณฑิต ทองหล่อ
40. นางสาววิดา ว่องสาริกา นักวิชาการสิ่งแวดล้อม
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดอุทัยธานี
41. นางสาวบุญริดา ทองถาวรวงศ์ นักวิชาการ 7 ว
สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 5 นครสวรรค์
42. นายฐิติเมธ หงษ์สุดเมธี นักวิชาการและสิ่งแวดล้อม
43. นายอิสรภาพ คงมีทรัพย์ นักวิชาการสิ่งแวดล้อม 7 ว
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดอุทัยธานี

ภาคผนวก ง รายชื่อสมาชิกกลุ่มเครือข่ายชมรมเรารักสะพานรั้ง เพื่อนำไปสู่ความยั่งยืน

รายชื่อสมาชิกกลุ่มเครือข่ายชมรมเรารักสะพานรั้ง

ตำบลอุทัยใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานี 61000

ที่	ชื่อ	นามสกุล	ที่อยู่	โทรศัพท์	หมายเหตุ
1	นายสุเทพ	เนตรคำ	705/6 ถ.ศรีอุทัย	089-8574622	ประธาน
2	พ.อ.อ.ธวัช	รินารมณ	52/2 ถ.วงศ์ศาโรจน์	086-9327338	เลขานุการ
3	นายเฉลิมชัย	ชัตติโยทัยวงศ์	55-57 ถ.สะพานรั้ง	085-0500949	
4	นายเชาวลิต	ปรีดาร์ตน์	5/1 ถ.รักการดี	085-0984983	
5	นางเพ็ญสินี	บางสมบุญ	394 ถ.ศรีอุทัย	085-0508395	
6	นางเสถียร	บุญมา	71/5 ถ.บริรักษ์	083-2173949	
7	นางเสนอ	เพียรบุญกรณ	57 ถ.วงศ์ศาโรจน์	-	
8	นางเสมอ	แสนแก้ว	29/2 ถ.วงศ์ศาโรจน์	-	
9	นายเอนก	น้อยทวี	160/61 ถ.เดิบทวี	056-524119	
10	นางแจ่ม	โตมณีนีพิทักษ์	111 ถ.รักการดี	089-6380559	
11	นางนงน้อย	บุญเพ็ญ	638 ถ.ศรีอุทัย	-	
12	นางสาวโสฬร	แรงสาริกรวม	151/10 ถ.ศรีอุทัย	056-513737	
13	นางสาวกรวรรณ	ลิขิต	31 ถ.วงศ์ศาโรจน์	085-4021185	
14	นางกรุณา	จตุรภัทร์	39/4 ถ.พรพิบูลย์อุทิศ	086-2083585	
15	นางกาญจน์	ปรีดาร์ตน์	5/1 ถ.รักการดี	085-0530497	
16	นางกิมลี	มันใจ	717/32 ถ.ศรีอุทัย	087-3068659	
17	นางคะนอง	ประสิทธิ์เขตกิจ	448/1 ถ.ท่าช้าง	056-524576	
18	นางสาวจวิธา	หิรัญสูตร	38 ถ.ศรีอุทัย	056-520345	
19	นางสาวจิราพร	ศรีสุข	98/100 ถ.เดิบทวี	081-1234863	
20	นางฉลอง	ปรีดาร์ตน์	5/1 ถ.รักการดี	056-524471	
21	นายฉลอง	สุดเขต	55/1 ต.อุทัยใหม่	-	
22	นายฉลอง	สาหร่ายทอง	109/3 ถ.บริรักษ์	087-8478653	
23	นายชินทร์	ฉัตรทิพากร	285/32 ถ.ท่าช้าง	081-9625207	

ที่	ชื่อ	นามสกุล	ที่อยู่	โทรศัพท์	หมายเหตุ
24	นายชลอ	ชาญตะบะ	61 ถ.สุขเกษม	081-3927379	
25	นายฐิติ	บุญเรืองศักดิ์	280 ถ.รักการดี	084-6189765	
26	นางชกเชียง	เทียมจรรยา	792/4 ถ.ศรีอุทัย	056-512441	
27	นายณรงค์	ภาครัตน์	110 ต.อุทัยใหม่	083-9628716	
28	นางสาวธนกร	เขียวธัญญาใจ	1/2 ถ.นครคีรี	056-981102	
29	นายรัชชัย	จันทร์นวล	132/14 ถ.มณีรัตน์	087-2074255	
30	นางธัญญา	โชติธนะ	65/5 ถ.พิบูลย์ศิริ	089-9750534	
31	นางน้ำผึ้งทิพย์	พันธุ์เขียน	228/1 ถ.ศรีอุทัย	083-2181719	
32	นางบรรจง	ยงรัตนพรชัย	647 ถ.ศรีอุทัย	083-1224996	
33	นางบุญเรือน	วงษ์บุญญการ	151/10 ถ.ศรีอุทัย	-	
34	นางบุญเลื่อน	แรงกลีกรณ์	705/8 ถ.ศรีอุทัย	056-524118	
35	นางบุญทัน	เพ็ญสุข	172 ถ.มณีรัตน์	-	
36	นายบุญมี	ตนตรง	189 ถ.ศรีอุทัย	084-8163940	
37	นางบุญสร้าง	ลิขิต	56/5 ถ.วงศ์สาโรจน์	085-4021185	
38	นางบุษดี	หล่อจามนที	97/24 ถ.บริรักษ์	081-8870340	
39	นางสาวประเทือง	ประจุนหะ	5/1 ถ.รักการดี	089-5172236	
40	นางประเสริฐ	แก้ววิเชียร	132/2 ถ.วงศ์สาโรจน์	-	
41	นางประเสริฐศรี	พันธุ์หงษ์	3 ถ.รักการดี	-	
42	นายประจักษ์	โสมงาม	148 ต.อุทัยใหม่	089-9580966	
43	นางประพนธ์	รุตทองจันทร์	210/11 ถ.ท่าช้าง	089-1757317	
44	นางประทุม	ศรีศิริ	2/66 ถ.พิบูลย์ศิริ	089-4365640	
45	นางประภัศ	เขียวศิริ	265 ถ.วงศ์สาโรจน์	089-8603316	
46	นางประภาศรี	พิมพ์ศรี	95/2 ถ.พิบูลย์อุทิศ	089-9577214	
47	นายปราโมทย์	นุชสุข	69/1 ถ.พิบูลย์ศิริ	081-0430298	
48	นางปราณี	บุญลักษณ์	214/4 ถ.มณีรัตน์	081-0430298	
49	นางป้อม	ประภัศสร	703 ถ.ศรีอุทัย	-	
50	นางปัญจรัตน์	นาวะรัตนกุล	168/3 ถ.มณีรัตน์	056-512380	
51	นางปัทมา	ทวีทา	64 ถ.นครคีรี	056-512365	

ที่	ชื่อ	นามสกุล	ที่อยู่	โทรศัพท์	หมายเหตุ
52	นายพล	กลุ่มงาน	88/19 ถ.ศรีน้ำซึม	081-9384014	
53	นางพวงเพชร	ลำภาทอง	785 ถ.ศรีอุทัย	056-571885	
54	นางพัชรี	จันทร์นุ่ม	5/23 ถ.รักการดี	087-3190403	
55	นางพิมพ์ใจ	แย้มเจริญ	189 ม.5 ถ.ณรงค์วิถิ	086-2152151	
56	นางภคพร	ลำภาทอง	785 ถ.ศรีอุทัย	085-6040284	
57	นางมณฑิ	สุบรรณประเสริฐ	134 ถ.เดิบริ	056-511802	
58	นางสาวมาลัย	จันทร์กระจ่าง	830/7 ถ.ศรีอุทัย	084-6516332	
59	นางรังสรรค์	น่วมภักดี	796 ถ.ศรีอุทัย	087-1996988	
60	นางรัชนี	มีสัถยธรรม	294/3 ถ.รักการดี	056-524037	
61	นางราตรี	ดวงสุริยะ	119/6 ถ.ศรีอุทัย	089-5689087	
62	นางละเอียด	ชัยศิริ	448/1 ถ.ท่าช้าง	056-524576	
63	นางละมุล	รัตโนทัย	232/2 ถ.ศรีอุทัย	-	
64	นางลัดดา	สมัครการค้า	790/1 ถ.ศรีอุทัย	081-2806132	
65	นางสาวจิราภรณ์	เขี้ยววิญญูกิจ	1 ถ.ณรงค์วิถิ	056-981102	
66	นางสาววรรณคดี	อ่อนจันทร์	101/1 ถ.ณรงค์วิถิ	081-0445143	
67	นางวรรณิ	แจ้งแสง	211/27 ถ.ศรีอุทัย	081-4755540	
68	นางวรรณิ	มุจรินทร์	149 ถ.วงศ์ศาโรจน์	-	
69	นางวราชล	สกุลมีฤทธิ์	43/3 ถ.ศรีพิบูลย์อุทิศ	056-520788	
70	นางสาววัชรินทร์	พันธุ์วิกรณ์	183/4 ถ.ท่าช้าง	081-2572719	
71	นางวารินทร์	มีเจตน์งาม	182 ถ.รักการดี	081-0455626	
72	นางวิเชียร	เคยหอม	151 ถ.ศรีอุทัย	056-512704	
73	นางวิจิตรา	ศรีลัมภ์	115 ถ.วงศ์ศาโรจน์	056-512793	
74	นายวิชัย	สุ่มเงิน	30/3 ต.อุทัยใหม่	083-1665639	
75	นางสาววิภาวดี	แว่นแก้ว	116/2 ถ.วงศ์ศาโรจน์	085-8757477	
76	นายวิริยะ	สมุทร	153 ถ.วงศ์ศาโรจน์	084-9518617	
77	นายวิวัฒน์	คงดี	260 ต.อุทัยใหม่	089-0329992	
78	นายวิชณุ	คณิตานนท์	231 ถ.ศรีอุทัย	086-2025387	
79	นางศิริ	สมัครวิญญูกรณ์	11/13 ถ.พิบูลย์ศิริ	-	

ที่	ชื่อ	นามสกุล	ที่อยู่	โทรศัพท์	หมายเหตุ
80	นางสาวคิลป์	เวชสารัตนพิมล	15/4 ถ.มหาราช	056-524717	
81	นายสงเสียง	พุกมาก	37/3 ถ.บริรักษ์	081-7779246	
82	นายสงคราม	บรรดาศักดิ์	155 ต.อุทัยใหม่	086-2060633	
83	นางสุภาภรณ์	เยี่ยมโธระ	10/8 ต.อุทัยใหม่	-	
84	นางสนาม	นาคพงษ์	10/4 ถ.ศรีอุทัย	089-8576436	
85	นายสมชาย	โตมณีนพิตักษ์	111 ถ.รักการดี	086-5919317	
86	นายสมชาย	แบ่งนวล	268 ถ.ท่าช้าง	083-2020256	
87	นางสาวสมพิศ	ว่องวิทย์การ	19/7 ถ.ช้างวัดทุ่งแก้ว	089-5021929	
88	นางสาวสมพิศ	เรืองวงษ์งาม	139/2 ถ.วงศ์ศาโรจน์	081-2842910	
89	นางสาวสมรวม	จันทมรงค์	102 ถ.ณรงค์วิทย์	087-3166122	
90	นางสมลัมัย	สุนประดิษฐ์	177/1 ถ.วงศ์ศาโรจน์	056-520036	
91	นางสมหวัง	พุ่มไธ	29/3 ถ.พิบูลย์ศิริ	-	
92	นางสมาพร	นิราพาธ	293 ถ.ศรีอุทัย	087-3117063	
93	นางสวาท	ตระกูลอินทร์	293/3 ถ.วงศ์ศาโรจน์	085-8746693	
94	นางสอาด	ไกรดี	196 ถ.รักการดี	-	
95	นายสันต์ชัย	โถมศรี	132 ถ.ศรีอุทัย	081-5538239	
96	นางสาวสันทนา	เทียนน้อย	120 ต.อุทัยใหม่	083-9628716	
97	นางสายหยุด	มุงการ	31 ถ.วงศ์ศาโรจน์	-	
98	นายสาลี	วิริยะประเสริฐ	4/3 ถ.พิบูลย์ศิริ	081-0377979	
99	นางลำลี	แข่งเพ็ญแข	39/7 ถ.พรพิบูลย์	081-2846467	
100	นางสาวสิริพันธ์	ศรีเมือง	235/12 ถ.วงศ์ศาโรจน์	089-6435786	
101	นางสุกัญญา	ชำนาญชัย	228/1 ถ.ศรีอุทัย	083-2181718	
102	นางสุชานันท์	จตุรภัทร์	39/5 ถ.พิบูลย์อุทิศ	081-0447768	
103	นางสุดใจ	จู้จี้	16 ต.อุทัยใหม่	086-2084699	
104	นางสุดใจ	น่วมภักดี	796 ถ.ศรีอุทัย	087-1996988	
105	นายสุธิน	แจ้งแสง	211/27 ถ.ศรีอุทัย	056-512658	
106	นางสาวสุนทรี	ปรีชา	186/1 ถ.มณีนรุตม์	089-7088494	
107	นางสาวสุนันท์	แมนคร	33 ถ.วงศ์ศาโรจน์	056-514210	

ที่	ชื่อ	นามสกุล	ที่อยู่	โทรศัพท์	หมายเหตุ
108	นางสาวสมณี	พงษ์โพธิ์พิทักษ์	144 ถ.วงศ์ศาโรจน์	083-2181328	
109	นางสาวสุมาลี	วิชัยหะตะ	37/3 ถ.บริรักษ์	087-8399381	
110	นางสุวิรัตน์	สมัครเขตรกิจ	167/1 ถ.ณรงค์วิทย์	089-8572371	
111	นางสาวดี	มอญสิน	724/2 ถ.ศรีอุทัย	089-6036153	
112	นางสาวสุวรรณา	เกษทอง	87/3 ถ.ณรงค์วิทย์	089-5172236	
113	นางอนงค์	สุริยะกานต์	204/4 ถ.ศรีอุทัย	082-0449831	
114	นายอภิวัธ	เจียมตน	235/57 ม.10	086-9375478	
115	นางสาวอมรรณ	สมบูรณ์พลพัฒน์	37/3 ซ.2 ถ.ศรีอุทัย	-	
116	นางสาวอรพร	เกิดเกตุ	279/4 ถ.วงศ์ศาโรจน์	085-7338653	
117	นายอรุณ	หมั่นการไธ	88/23 ถ.ศรีน้ำซึม	085-8233147	
118	นางอรุณี	อนันตกุล	346/1 ถ.ศรีอุทัย	087-3078639	
119	นางอ้อ	จุ๊อ	16 ต.อุทัยใหม่	086-2084699	
120	นางอ่อนเย็น	พวหมโพธิ์	5/7 ถ.รักการดี	081-1811635	
121	นางอัมพร	จินตมั่ง	22 ถ.ศรีอุทัย	089-2101516	
122	นางสาวอารี	ทาสุนธ์	153/2 ถ.ท่าช้าง	056-511148	
123	นายอำไพ	เที่ยงศรี	18 ถ.ณรงค์วิทย์	-	
124	นางอุไร	ศิริวัฒน์	11/5 ถ.พิบูลย์ศิริ	056-512925	
125	นายศาโรจน์	ยงเยี่ยงพันธุ์	289/4 ถ.วงศ์ศาโรจน์	056-511654	
126	นางเฉลียว	วัฒนพานิช	109/12 ถ.ศรีอุทัย	084-4919997	
127	นายประเทือง	ดิณะมาศ	71/5 ถ.รักการดี	056-524339	
128	นางอุไร	สุขานุยุทธ	83/21 ถ.ศรีน้ำซึม	089-9579663	
129	นางสาวศิริลักษณ์	แช่ตั้ง	123/3 ถ.รักการดี	089-8074747	
130	นายสมชาย	เยี่ยมฉวี	123/3 ถ.รักการดี	087-2028394	
131	นางบุญช่วย	วิบูลฤทธิ์	5 ถ.เปรมประชา	056-512887	
132	นายสมเชษฐ์	อำภา	ต.อุทัยใหม่	081-7279327	
133	นายธนวัฒน์	พันธุ์วิชัย	123/1 ถ.รักการดี	089-2623553	
134	นายสงศักดิ์	วิบูลฤทธิ์	2 ถ.เปรมประชา	056-512887	
135	นางสาวพูนทรัพย์	วิบูลฤทธิ์	7 ถ.เปรมประชา	056-512887	

ที่	ชื่อ	นามสกุล	ที่อยู่	โทรศัพท์	หมายเหตุ
136	นายประทีป	เสนาวงษ์	86/7 ถ.ศรีอุทัย	089-9614481	056-514304
137	นางสาวปิยวดี	มณีอินทร์	120/30 ถ.วงศาโรจน์	087-1993833	056-571012
138	นางมณฑิรา	แก้วทา	5 ถ.ราษฎร์อุทิศ	089-5662708	056-524042
139	นายจำรัส	แก้วทา	5 ถ.ราษฎร์อุทิศ	081-2843851	056-524042

ตำบลสะแกกรัง อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานี 61000

ที่	ชื่อ	นามสกุล	ที่อยู่	โทรศัพท์	หมายเหตุ
140	นางช่อนกลิ่น	คงเขียว	5 ต.สะแกกรัง	-	
141	นางสาวดาวฤทัย	เกตศรี	71/6 หมู่ 2	056-502707	
142	นางสาวธัญญภัทร์	ชีนสุวรรณ	15/6 หมู่ 5	081-0406457	
143	นางนันทพร	อารีภักดี	21 หมู่ 8	087-1269076	
144	นายบวร	สาแซ	33 หมู่ 1	084-8223897	
145	นายประวิทย์	คลาติกร	119 หมู่ 3	081-9897750	
146	นายปัญญา	วันการชาย	58/3 หมู่ 1	087-8424727	
147	นายวิชัย	สุรพวง	5/2 หมู่ 4	081-3945590	
148	นางศุภ	แพ่งวงษ์	11/3 หมู่ 4	084-8189717	
149	นายสมเนตร	หนูวงษ์	18/2 หมู่ 4	089-5667360	
150	นายสมควร	ยาชัย	2/5 หมู่ 5	081-2814827	
151	นายสมชาย	โตสิงห์	91/2 หมู่ 2	081-3799142	
152	นางสำรวย	ทรัพย์ประวดี	8/1 หมู่ 7	081-2570645	

ตำบลท่าซุง อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานี 61000

ที่	ชื่อ	นามสกุล	ที่อยู่	โทรศัพท์	หมายเหตุ
153	นายขจร	วรรณศรี	11 หมู่ 6	081-2840181	
154	นายขวัญชัย	ศึกษากิจ	107 หมู่ 4	089-4916291	
155	นายคุ้มแสง	สุทธธรรม	95 หมู่ 7	089-9584472	
156	นางสาวณอม	พันธ์จนวน	78/1 หมู่ 6	-	
157	นายทศพร	วานิช	7/2 หมู่ 2	-	
158	นายธงชัย	ธารสิทธิ์	41 หมู่ 5	-	
159	นายบำเพ็ญ	สาโรจน์	105 หมู่ 1	-	
160	นายเพทาย	วงษ์เวทเทวินท์	91/1 หมู่ 4	086-9813976	
161	นายไพฑูรย์	วิเลปะนะ	12 หมู่ 3	081-9733935	
162	นายประสงค์	แย้มสุข	50/1 หมู่ 2	056-502707	
163	นายมานพ	สุทธธรรม	81 หมู่ 3	089-8561050	
164	นายรวม	กะระวสุ	19 หมู่ 3	081-9725388	
165	นายวสันต์	พูลสินทรัพย์	46 หมู่ 5	086-5109780	
166	นายสมพร	ป้อมเหมง	89 หมู่ 1	084-0494471	
167	นายสมศักดิ์	อมรรัตนภรณ์	24/3 หมู่ 1	089-2718065	
168	นายสหัส	เลือน้อย	43/5 หมู่ 2	089-8599217	
169	นายสืบ	สุพลจิตร	33/2 หมู่ 8	086-2060595	
170	นายสุทล	สาโรจน์	27/3 หมู่ 8	089-8579432	
171	นายเหมียน	แก้วกระจาย	85/1 หมู่ 7	081-2977591	
172	นางอุ้นเรือน	มิ่งสำแดง	25/1 หมู่ 6	056-502707	

ตำบลเกาะเทโพ ต.เกาะเทโพ อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานี 61000

ที่	ชื่อ	นามสกุล	ที่อยู่	โทรศัพท์	หมายเหตุ
173	นายเฉลิม	โพธิ์ขวาง	107 หมู่ 4	081-9527423	
174	นายชลิต	นัยตุม	31 หมู่ 4	083-9248272	
175	นางสาวชนนชม	สีด้า	94 หมู่ 3	089-2684101	
176	นายบำรุง	รอดธานี	10/1 หมู่ 4	086-2122897	
177	นายประชุม	ชื่นชม	31/1 หมู่ 4	087-2038198	
178	นางสาวพริณพร	ประชุมทรัพย์	107 หมู่ 4	089-4614617	
179	นายมงคล	ลิขิตบัณฑิต	107 หมู่ 4	087-3109865	
180	นางสาวมะลิ	อินทร์อม	26 หมู่ 5	084-9512212	
181	นายมานพ	สุไทย	20/1 หมู่ 2	086-2067483	
182	นางสมบัติ	อำพันเพ็ง	29/1 หมู่ 4	056-958096	
183	นางสมหมาย	ศรีศรีรินทร์	24 หมู่ 2	089-5624425	
184	นางสาวลำเนียง	ศรีพรหม	42/1 หมู่ 6	081-8602420	
185	นางสุกัญญา	หิรัญ	120 หมู่ 4	081-2831437	
186	นายสุนทร	ปานอินทร์	5 หมู่ 3 61000	-	
187	นางดวงทิพย์	ชัยฤทธิ์	15/2 หมู่ 3	089-9072816	

ภาคผนวก จ รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบรูปแบบ คู่มือดำเนินการ เครื่องมือวิจัย
และหนังสือของหน่วยงานและบุคลากรต่างๆ

ผู้เชี่ยวชาญภาคนักวิชาการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไชยรัตน์ ปราณี คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
ดร.ผดุงชัย ภูพัฒน์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีเจ้าคุณทหาร
ลาดกระบัง

ผู้เชี่ยวชาญด้านภาครัฐ

นายสุวรรณ นันทศรุต ผู้อำนวยการสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 5 จังหวัดนครปฐม

ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการน้ำ

ดร.คณพศ วรณดี ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการน้ำกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ดร.กิตติชัย รัตนะ ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการลุ่มน้ำ ภาควิชาอนุรักษ์วิทยา คณะวนศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

**ภาคผนวก จ ประเด็นคำถามในการสัมภาษณ์และการสนทนากลุ่มการวิจัยเรื่อง
การพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการ
ทรัพยากรน้ำ: กรณีศึกษาชุมชนลุ่มน้ำสะแกกรัง จังหวัดอุทัยธานี**

ประเด็นคำถามในการสัมภาษณ์และการสนทนากลุ่ม
การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ:
กรณีศึกษาชุมชนลุ่มน้ำสะแกกรัง จังหวัดอุทัยธานี

1. ชุมชนมีการกำหนดหลักการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ หรือไม่? อย่างไร
 - ใครเป็นคนกำหนดหลักการ
 - ท่านเข้ามามีส่วนร่วมอย่างไร?
2. วิธีการให้ชุมชนยอมรับหลักการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ
 - ทำอย่างไร
 - รู้ได้อย่างไรว่าชุมชนยอมรับหลักการนั้น (พฤติกรรมที่แสดงออก วิธีปฏิบัติ)
3. กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำเป็นอย่างไร?
 - มีขั้นตอนและกระบวนการอย่างไรบ้าง?
 - ใครเป็นผู้รับผิดชอบในแต่ละขั้นตอน
 - มีเทคนิควิธีการของการจัดการให้เกิดการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างไร?
 - มีปัญหาในการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างไร? และท่านมีวิธีการแก้ไขปัญหานั้นอย่างไร?
4. ปัจจัยส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำเป็นอย่างไร?
 - มีปัจจัยอะไรบ้าง
 - ปัจจัยที่ส่งเสริมหรือสนับสนุนการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ
 - ปัจจัยใดที่เป็นอุปสรรค
5. ท่านคิดว่ารูปแบบของการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำที่ดี จะมีลักษณะอย่างไร?

**ภาคผนวก ข ประเด็นการสนทนากลุ่มการจัดทำ SWOT เพื่อสร้างรูปแบบการมีส่วนร่วม
ของชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ: กรณีศึกษาชุมชนลุ่มน้ำ
สะแกกรัง**

**ประเด็นการสนทนากลุ่มการจัดทำ SWOT เพื่อสร้างรูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชน
ในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ : กรณีศึกษาชุมชนลุ่มน้ำสะแกกรัง**

ก่อนที่จะเริ่มพูดคุยในวันนี้ ทุกคนน่าจะได้อธิบายกันก่อน กระผมขอแนะนำตัวเองก่อน ผม
ชื่อนายชาวฤทธิ์ จงเกษกรณ์ ปัจจุบันทำงานอยู่ที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ที่มาครั้งนี้
มีจุดประสงค์ เพื่อที่จะศึกษาเกี่ยวกับลุ่มน้ำสะแกกรัง ผมคงขอแนะนำสั้นๆ เพียงเท่านี้ก่อน หลังจากนั้น
ก็เริ่มคำถาม ดังนี้

กระผมขอเริ่มจากคุณ.....ก่อนนะครับ คุณ.....
เป็นอย่างไรบ้างสบายดีหรือเปล่าครับ ที่บ้านพักอยู่บริเวณใดของแม่น้ำสะแกกรัง ต้นแม่น้ำหรือ
กลางแม่น้ำ หรือปลายแม่น้ำ ลองเล่าซิว่า สมัยก่อนกับปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างไรบ้าง
มีความคิดเห็นอย่างไรที่แม่น้ำเปลี่ยนไปจากเดิม อาจจะเพิ่มเติมว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยก็ได้

หลังจากพูดคุยแนะนำจนครบทุกคนแล้ว จนทุกคนรู้สึกผ่อนคลายและให้ความเป็นกันเอง
แล้วผู้นำการสนทนาถามคำถามต่อว่า

1. ในวันนี้เราจะมาช่วยกันคิดสิ่งต่างๆ หรือสภาพต่างๆ ที่จะทำให้แม่น้ำสะแกกรังของเราดี
มีคุณค่าพวกเรา อยากให้พวกเราทุกคนช่วยกันเล่าประสบการณ์ว่า แม่น้ำสะแกกรังของเรานั้น มีสภาพ
เป็นอย่างไรในอดีต ปัจจุบัน และในอนาคตอยากเห็นสภาพแม่น้ำสะแกกรังของเราเป็นอย่างไรบ้าง
2. ตอนนี้อยากให้พวกเราสรุปว่า สภาพทั่วไปของแม่น้ำสะแกกรังดีหรือไม่ดี เพราะเหตุใด
จึงเป็นเช่นนั้น และหาข้อสรุปจากการพูดคุยสนทนากัน
3. อยากจะทราบว่า แม่น้ำสะแกกรังของเรามีจุดเด่น ลักษณะที่ดีกว่าที่อื่น ท่านคิดว่า
มีอะไรบ้าง มีเหตุผลอย่างไรจึงจะถือว่าเป็นจุดเด่นของแม่น้ำสะแกกรัง
4. อยากจะทราบว่า แม่น้ำสะแกกรังของเรามีจุดด้อย ลักษณะที่ด้อยกว่าที่อื่น มีบ้างไหม
ท่านคิดว่ามีจุดด้อยอะไรบ้าง มีเหตุผลอย่างไรจึงจะถือว่าเป็นจุดด้อยของแม่น้ำสะแกกรัง
5. อยากจะทราบว่า แม่น้ำสะแกกรังของเรามีโอกาสที่ดีกว่าที่อื่นในด้านใดบ้างมีเหตุผล
อย่างไร

6. อยากจะทราบว่า การพัฒนาแม่น้ำสะแกกรังของเรามีอุปสรรคด้านใดบ้าง และท่านมีเหตุผลอย่างไรที่มีความเห็นว่าสิ่งนี้เป็นอุปสรรคในการพัฒนาลุ่มน้ำสะแกกรัง

7. ตอนนี้เรามาสรุปกันว่า การวิเคราะห์สภาพปัจจุบันปัญหาและอุปสรรคในการบริหารจัดการแม่น้ำสะแกกรังว่ามีอะไรบ้าง และเราจะร่วมกันกำหนดภาพอนาคต(วิสัยทัศน์)ที่เราต้องการอย่างไรกันบ้าง และเราจะหาทางในการบริหารจัดการและร่วมมือกันในการพัฒนาลุ่มน้ำสะแกกรังกันอย่างไร เช่น กำหนดเป้าหมาย ยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ และจัดกิจกรรมและโครงการที่สนองต่อการพัฒนาแม่น้ำสะแกกรังให้มีคุณภาพที่ดีได้อย่างไร

8. ตอนนี้เราช่วยกันคิดว่าเราจะเพิ่มเติมเติมตรงไหนบ้าง เกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาแม่น้ำสะแกกรังตามที่เรากำหนดไว้เป็นวิสัยทัศน์ เป้าหมาย ยุทธศาสตร์ กลยุทธ์และกิจกรรม เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จในการพัฒนาลุ่มน้ำสะแกกรังร่วมกัน

9. การที่เราจะดำเนินการไปตามวัตถุประสงค์ที่เราตั้งไว้ได้นั้นเราจะต้องมีการร่วมมือกันภายในชุมชน ทำให้ชุมชนทุกชุมชนเกิดความเข้มแข็งในการช่วยกันดูแลรักษาแม่น้ำให้มีคุณภาพที่ดีต่อคนในชุมชน

10. หมดแล้วหรือยัง ยังมีอะไรเพิ่มเติมอีกไหม

11. ถ้าไม่มี ผมขออนุญาตสรุปสิ่งที่เราพูดคุยกันทุกกลุ่มว่าอย่างนี้.....ถูกต้องหรือต้องเพิ่มเติม ส่วนไหนอีก

12. วันนี้ต้องขอบขอบคุณทุกท่านเป็นอย่างมากที่ได้ช่วยกันให้ข้อคิด ข้อเสนอแนะ แนวทางในการบริหารจัดการแม่น้ำสะแกกรังให้เป็นแม่น้ำที่ใสสะอาด ปราศจากมลพิษ เราต้องเป็นพันธมิตรร่วมกันในการพัฒนาแม่น้ำสายนี้ให้เป็นแม่น้ำที่ดีมีคุณภาพประโยชน์ต่อคนในชุมชนร่วมกัน ขอขอบคุณ....

ภาคผนวก ข แบบประเมินรูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ: กรณีศึกษาชุมชนลุ่มน้ำสะแกกรัง จังหวัดอุทัยธานี

แบบประเมินรูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ:

กรณีศึกษาชุมชนลุ่มน้ำสะแกกรัง จังหวัดอุทัยธานี

คำชี้แจง 1. แบบประเมินรูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ กรณีศึกษาชุมชนลุ่มน้ำสะแกกรัง จังหวัดอุทัยธานี ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 การประเมินรูปแบบการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

ตอนที่ 2 การประเมินคู่มือการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

2. โปรดพิจารณาว่า องค์ประกอบของรูปแบบการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ มีความเหมาะสม

ความชัดเจน ครอบคลุม และเป็นไปได้ในระดับใด และทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

5 หมายถึง ระดับมากที่สุด

4 หมายถึง ระดับมาก

3 หมายถึง ระดับปานกลาง

2 หมายถึง ระดับน้อย

1 หมายถึง ระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 1 การประเมินรูปแบบการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

รายละเอียดองค์ประกอบ ของรูปแบบ	ความเหมาะสม					ความชัดเจน					ความครอบคลุม					ประโยชน์การนำไปใช้				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1. หลักการและวัตถุประสงค์ 1.1 มีกระบวนการของทรัพยากรน้ำและความวิฤกษ์ของน้ำในพื้นที่ ดูนน้ำเพื่อให้เห็นถึงความสำคัญ ของปัญหารวมทั้งหลักการ แนวคิดที่สำคัญในการนำรูปแบบฯ ไปใช้																				
1.2 หลักการมีความสัมพันธ์กับทฤษฎีและแนวคิดที่สนับสนุน																				
1.3 หลักการแสดงถึงแนวคิดสำคัญที่สัมพันธ์กับสภาพปัญหา และความต้องการในสังคมปัจจุบัน																				
1.4 วัตถุประสงค์แสดงถึงสิ่งที่ต้องการให้เกิดขึ้นได้อย่างชัดเจน เข้าใจง่าย สามารถนำไปปฏิบัติได้และสัมพันธ์กับสภาพปัญหา																				
ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในส่วนของการและวัตถุประสงค์																				
.....																				
.....																				

รายละเอียดองค์ประกอบ ของรูปแบบ	ความเหมาะสม					ความชัดเจน					ความครอบคลุม					ประโยชน์การนำไปใช้				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2. กระบวนการ																				
2.1 การร่วมระดมความคิด มีการวางลำดับของกิจกรรมได้อย่างเหมาะสม																				
2.2 การร่วมวางแผนมีการวางลำดับของกิจกรรมที่นำไปสู่การปฏิบัติได้																				
2.3 การวางลำดับของกิจกรรมในการร่วมดำเนินงานเป็นลำดับขั้นตอน																				
2.4 การวางลำดับของกิจกรรมการรวมติดตามประเมินผลเป็นลำดับขั้นตอน																				
2.5 การวางลำดับของกิจกรรมในการร่วมรับผลประโยชน์ โดยเน้นการจัดทำข้อตกลงการใช้น้ำและการทิ้งน้ำเสียลงในแม่น้ำ																				
ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในส่วนของกระบวนการ																				
.....																				
.....																				
.....																				

รายละเอียดองค์ประกอบ ของรูปแบบ	ความเหมาะสม					ความชัดเจน					ความครอบคลุม					ประโยชน์/การนำไปใช้				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
5.ผลลัพธ์ 5.1 การระบุผลลัพธ์สำคัญที่เกิดขึ้นได้อย่าง เหมาะสมและสอดคล้องกับจุดเน้นสำคัญของ รูปแบบฯ																				
5.2 ผลลัพธ์ที่กำหนดสามารถเกิดขึ้นและวัดได้ จากกระบวนการของรูปแบบฯ ทั้งในเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ																				
ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในส่วนของผลลัพธ์																				

ตอนที่ 2 การประเมินคู่มือการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

รายละเอียดองค์ประกอบ ของรูปแบบ	ความเหมาะสม					ความชัดเจน					ความครอบคลุม					ประโยชน์/การนำไปใช้				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1. หลักการและเหตุผล																				
1.1 ระบุถึงสภาพปัจจุบันและปัญหา ที่ทำให้ เห็นความสำคัญที่จะต้องร่วมกัน ดำเนินการ ตามรูปแบบฯ																				
1.2 ระบุถึงทฤษฎีและแนวคิดสำคัญที่ สนับสนุนในแนวทางการดำเนินการตาม รูปแบบฯ																				
ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในส่วนของการ																				

รายละเอียดองค์ประกอบ ของรูปแบบ	ความเหมาะสม					ความชัดเจน					ความครบคลุม					ประโยชน์/การนำไปใช้				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2. วัตถุประสงค์ 2.1 ระบุถึงเป้าหมายที่สำคัญโดยภาพรวม และเป้าหมายเฉพาะของกรรมา รูปแบบไปใช้ 2.2 ระบุถึงเป้าหมายที่สำคัญโดยภาพรวม และเป้าหมายเฉพาะของการนำรูปแบบไปใช้ที่ สามารถนำไปปฏิบัติให้เกิดผลได้จริงในการ จัดสรรทรัพยากรน้ำ ตามข้อตกลงของการใช้น้ำ ร่วมกัน เกี่ยวกับข้อตกลงในการใช้น้ำและทั้ง น้ำเสีย ของชุมชนต้นน้ำ กลางน้ำ และ ปลายน้ำ																				
ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในส่วนของวัตถุประสงค์																				

รายละเอียดองค์ประกอบ ของรูปแบบ	ความเหมาะสม					ความชัดเจน					ความครอบคลุม					ประโยชน์/การนำไปใช้				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3. หลักการนำรูปแบบฯ ไปใช้																				
3.1 การระบุแนวคิดสำคัญที่ใช้เป็นหลักในการนำรูปแบบฯ ไปใช้																				
3.2 การระบุแนวคิดสำคัญที่ใช้เป็นหลักในการนำรูปแบบฯ ไปใช้ได้อย่างสัมพันธ์สอดคล้อง และครอบคลุม ตามหลักการของรูปแบบฯ																				
ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในส่วนของหลักการ																				

รายละเอียดองค์ประกอบ ของรูปแบบ	ความเหมาะสม					ความชัดเจน					ความครอบคลุม					ประโยชน์/การนำไปใช้				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4. กลุ่มเป้าหมายในการนำรูปแบบฯ และ คู่มือการดำเนินการตามรูปแบบฯ ไปใช้ 4.1 การระบุถึงผู้เกี่ยวข้องในการนำ รูปแบบฯ ไปใช้																				
4.2 การกำหนดสถานที่ที่นำรูปแบบไปใช้																				
4.3 การระบุถึงองค์ประกอบของ กลุ่มเป้าหมายในการนำรูปแบบฯ ไปใช้ คือ ชุมชนที่อยู่บริเวณลุ่มน้ำ																				
ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในส่วนของกลุ่มเป้าหมายในการนำรูปแบบฯ และคู่มือการดำเนินการตามรูปแบบฯ ไปใช้																				

รายละเอียดองค์ประกอบ ของรูปแบบ	ความเหมาะสม					ความชัดเจน					ความครอบคลุม					ประโยชน์/การนำไปใช้				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
5. แนวทางการนำคู่มือ การดำเนินการตามรูปแบบฯ 5.1 ระบุกระบวนการสำคัญในการวางแผน เตรียมการนำรูปแบบฯ ไปใช้ได้อย่างชัดเจน กะทัดรัด ง่าย ได้ง่าย																				
5.2 ระบุแนวคิดสำคัญตามหลักการในแต่ละ องค์ประกอบของรูปแบบฯ แสดงให้เห็นถึง กระบวนการที่สำคัญ ที่ช่วยส่งเสริมให้เกิด การมีส่วนร่วม ในการบริหารจัดการทรัพยากร น้ำ																				
ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในส่วนของแนวทางการนำคู่มือการดำเนินการตามรูปแบบฯ																				
.....																				
.....																				
.....																				
.....																				
.....																				

รายละเอียดองค์ประกอบ ของรูปแบบ	ความเหมาะสม					ความชัดเจน					ความครอบคลุม					ประโยชน์/การนำไปใช้				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
กิจกรรมที่ 6 พร้อมใจเฝ้าระวัง - แนวคิด																				
- วัตถุประสงค์																				
- การเตรียมการจัดกิจกรรม																				
- การดำเนินกิจกรรม																				
- วัสดุอุปกรณ์																				
- ผู้เกี่ยวข้อง																				
- ระยะเวลา																				
- สถานที่																				
กิจกรรมที่ 7 สร้างเยาวชน - แนวคิด																				
- วัตถุประสงค์																				
- การเตรียมการจัดกิจกรรม																				
- การดำเนินกิจกรรม																				
- วัสดุอุปกรณ์																				
- ผู้เกี่ยวข้อง																				
- ระยะเวลา																				
- สถานที่																				

รายละเอียดองค์ประกอบ ของรูปแบบ	ความเหมาะสม					ความชัดเจน					ความครอบคลุม					ประโยชน์/การนำไปใช้				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
8. ข้อเสนอแนะในการดำเนินกิจกรรม ตามรูปแบบฯ																				
8.1 ระบุแนวทางดำเนินกิจกรรม ที่สำคัญเพิ่มเติมจากแนวทางการนำผู้มีส่วน เกี่ยวข้องให้บรรลุผลตามผลลัพธ์ของรูปแบบฯได้ อย่างมีประสิทธิภาพ																				
8.2 ระบุแนวทางการดำเนินกิจกรรมที่มี ความยืดหยุ่นทั้งเวลาและสถานที่รวมทั้งความ สอดคล้องกับสภาพวิถีชีวิตของชุมชน																				
ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในส่วนของการดำเนินกิจกรรมตามรูปแบบฯ																				

รายละเอียดองค์ประกอบ ของรูปแบบ	ความเหมาะสม					ความชัดเจน					ความครอบคลุม					ประโยชน์/การนำไปใช้				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
9. การประเมินผล 9.1 ระบุผลลัพธ์ที่ต้องประเมินได้อย่าง สอดคล้องและครอบคลุมกับผลลัพธ์ของ รูปแบบฯ 9.2 ระบุวิธีการ เครื่องมือและเกณฑ์ในการ ประเมินผลการบรรลุตามผลลัพธ์ ของรูปแบบฯ ได้อย่างชัดเจนและนำไป ปฏิบัติได้																				
ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในส่วนของการประเมินผล																				

ลงชื่อ.....ผู้เชี่ยวชาญ
 (.....)

ตำแหน่ง.....

ภาคผนวก ฅ แบบตรวจสอบความสอดคล้องของข้อคำถามและวัตถุประสงค์ของการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วม
ของชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ: กรณีศึกษาชุมชนลุ่มน้ำสะแกกรัง จังหวัดอุทัยธานี

แบบตรวจสอบความสอดคล้องของข้อคำถามและวัตถุประสงค์ของการวิจัย

เรื่อง การพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

: กรณีศึกษาชุมชนลุ่มน้ำสะแกกรัง จังหวัดอุทัยธานี

.....

คำชี้แจง งานวิจัยเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและพัฒนาแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ : กรณีศึกษา
ชุมชนลุ่มน้ำสะแกกรัง จังหวัดอุทัยธานี ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรปริญญาตรีศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนสังคม คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยนครสวรรค์ของงานวิจัย มีดังนี้

การมีส่วนร่วม หมายถึง การใช้หลักการ กระบวนการ และกลไกการเรียนรู้เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมของชุมชนในรูปของการเข้าร่วม
ในกิจกรรมการอนุรักษ์ การให้ประโยชน์ หรือการพัฒนาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของผู้ให้ข้อมูล ทั้งด้วยตนเอง ผ่านกลุ่ม หรือผ่านตัวแทน
ประกอบด้วย การมีส่วนร่วมในการระดมความคิด การร่วมวางแผน การร่วมดำเนินงาน การร่วมติดตามประเมินผลและการร่วมผลประโยชน์

การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ หมายถึง กิจกรรมและวิธีการของชุมชนลุ่มน้ำสะแกกรัง ได้จัดการสิ่งที่มีอยู่ในชุมชนให้เกิดความตระหนัก
ถึงปัญหาหรือจำกัดของน้ำ มีการหาทางออกในการแก้ปัญหา การตัดสินใจ วางแผน และปฏิบัติกิจกรรม รวมถึงการร่วมผลประโยชน์
ของประชาชนในชุมชน เพื่อนำไปสู่การระดมการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำให้มีคุณภาพที่ดีอย่างยั่งยืน

ชุมชนลุ่มน้ำสะแกกรัง หมายถึง ชุมชนที่อยู่บริเวณริมฝั่งแม่น้ำสะแกกรัง ในเขตเทศบาลเมืองอุทัยธานี จำนวน 6 ชุมชน ได้แก่
ชุมชนบ้านเหนือพัฒนา ชุมชนคลองลึกพัฒนา ชุมชนอุทัยเมจิวไล ชุมชนลุ่มแม่น้ำสะแกกรัง ชุมชนประชาธิปไตย และชุมชนปากบดสัมพันธ์

โปรดให้ข้อมูลโดยใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับ -1 หรือ 0 หรือ 1 ของแต่ละข้อคำถาม และบอกเหตุผลกรณีท่านไม่เห็นด้วย โดยมีเกณฑ์ การพิจารณา ดังนี้

-1 หมายถึง ข้อคำถามไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

0 หมายถึง ข้อคำถามไม่แน่ใจว่าสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

1 หมายถึง ข้อคำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

แบบประเมินพฤติกรรม					ช่องประเมินความสอดคล้อง			เหตุผล
ข้อคำถาม	ระดับการปฏิบัติ				ระดับความสอดคล้อง			
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มีส่วนร่วม	-1	0	1	
กิจกรรมที่ 3 ไม่ทิ้งกลุ่มเครือข่าย								
3.1 การแสดงความช่วยเหลือสมาชิกภายในกลุ่ม								
3.2 การเข้าประชุมคณะกรรมการกลุ่มเครือข่าย								
3.3 สมาชิกภายในกลุ่มแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระให้เกียรติซึ่งกันและกัน								
3.4 ความรับผิดชอบในการดูแลรักษาน้ำ								
กิจกรรมที่ 4 ขยายความรู้ชุมชน								
4.1 การมาใช้บริการศูนย์ความรู้ชุมชน								
4.2 การจัดทำ จัดหาและแสดงข้อมูลท้องถิ่นสมัยเป็นประโยชน์ต่อชุมชน								
4.3 การประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร								
กิจกรรมที่ 5 ทุกคนรักสิ่งแวดล้อม								
5.1 การเข้าร่วมกิจกรรมรณรงค์รักษาสีเขียวแวดล้อม								
5.2 การขอใบรายชื่อเสนอแนะในการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม								

แบบประเมินพฤติกรรม					ช่องประเมินความสอดคล้อง			
ข้อคำถาม		ระดับการปฏิบัติ			ระดับความสอดคล้อง			เหตุผล
		มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มีส่วนร่วม	-1	0	1
5.3 ผลงานและกิจกรรมที่ส่งเข้าประกวด แข่งขัน								
กิจกรรมที่ 6 พร้อมใจเฝ้าระวัง								
6.1 การนำรางวัลศึกษาค้นคว้าในแม่น้ำสะแกกรัง								
6.2 การตรวจสอบคุณภาพน้ำอย่างสม่ำเสมอ และต่อเนื่อง								
กิจกรรมที่ 7 สรรค์สร้างเยาวชน								
7.1 ความตั้งใจและความสนใจของนักเรียน								
7.2 ความร่วมมือของนักเรียนและครู								
7.3 นักเรียนเกิดทักษะในการดูแลคุณภาพน้ำ								
7.4 นักเรียนนำความรู้ไปขยายผลสู่ชุมชนได้								
กิจกรรมที่ 8 ชวนคนสนับสุน								
8.1 ความร่วมมือของหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ที่มีต่อชุมชนผู้นำสะแกกรัง								
8.2 การให้การสนับสนุนต่อชุมชนในทุกๆ ด้าน เช่น คน เงิน วัสดุอุปกรณ์ ฯลฯ								

แบบประเมินพฤติกรรม					ช่องประเมินความสอดคล้อง			
ข้อความ					ระดับความสอดคล้อง			เหตุผล
					มาก	ปานกลาง	น้อย	
ข้อคำถาม					มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มีส่วนร่วม
8.3 ความสำเร็จของชุมชนในการบริหารจัดการน้ำ ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในการใช้น้ำ การ รักษาแม่น้ำลำคลองที่ต้นน้ำและมีส่วนร่วมในการบริหาร จัดการทรัพยากรน้ำในระดับมาก								
					-1	0	1	

2. แบบวัดความตระหนักในการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

5 = เห็นด้วยอย่างยิ่ง 4 = เห็นด้วย 3 = ไม่แน่ใจ 2 = ไม่เห็นด้วย 1 = ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

แบบวัดความตระหนัก		ระดับการปฏิบัติ					ช่องประเมินความสอดคล้อง			
ข้อความ		ระดับการปฏิบัติ					ระดับความสอดคล้อง			เหตุผล
		5	4	3	2	1	-1	0	1	
กิจกรรมที่ 1 ร่วมคิดร่วมทำ										
1.1	รับรู้ว่าการสำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหา การแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ ทำให้เกิดผลต่อชุมชน									
1.2	มุ่งมั่นตั้งใจในการร่วมคิดร่วมทำและแก้ปัญหาาร่วมกัน									
1.3	มีความต้องการที่จะคิดวิเคราะห์เพื่อหาจุดอ่อน จุดแข็ง ร่วมกันสภาพปัญหาที่ประสบร่วมกัน									
1.4	มีความต้องการที่จะมีการเปลี่ยนแปลงเรื่องการพัฒนาแหล่งน้ำของชุมชน									
1.5	ยอมรับและปฏิบัติตามในการร่วมระดมความคิดและจัดทำวิสัยทัศน์ จัดทำยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ร่วมกัน									
1.6	เห็นคุณค่า ประโยชน์ของการจัดทำการวิเคราะห์ SWOT ร่วมกัน									

แบบวัดความตระหนัก									
ข้อคำถาม		ระดับการปฏิบัติ					ช่องประเมินความสอดคล้อง		
		5	4	3	2	1	ระดับความสอดคล้อง	คดลอง	เหตุผล
กิจกรรมที่ 2 นำไปดูของจริง							-1	0	1
2.1	รับรู้ว่าการสำรวจสภาพน้ำเป็นสิ่งที่จำเป็น								
2.2	การยอมรับผลการสำรวจคุณภาพแม่น้ำร่วมกัน โดยการ ลงมือดูคุณภาพของน้ำ(ต้นน้ำกลางน้ำและปลายน้ำ)								
2.3	เกิดการยอมรับว่าจะต้องรับผิดชอบการแก้ไข้ปัญหา								
2.4	เปรียบเทียบ ความแตกต่างของคุณภาพน้ำร่วมกัน								
2.5	กำหนดแนวทางในการแก้ไขปัญหาคุณภาพน้ำร่วมกัน								
กิจกรรมที่ 3 ไม่ถึงกลุ่มเครือข่าย									
3.1	รู้สึก รับรู้ว่าการรวมกลุ่มเป็นสิ่งจำเป็นในการแก้ไขปัญหา ร่วมกัน								
3.2	เห็นประโยชน์ของการรวมกลุ่มกัน								
3.3	ยอมรับว่าการรวมกลุ่มเป็นพลังต่อรองในการแก้ไข้ปัญหา น้ำร่วมกัน								
กิจกรรมที่ 4 ขยายความรู้ชุมชน									
4.1	รู้สึกและรับรู้ว่าคุณรู้เป็นสิ่งที่ดีมีค่าต่อชุมชน								
4.2	ยอมรับว่า องค์ความรู้ สามารถแก้ไข้ปัญหาเรื่องน้ำได้								

แบบวัดความตระหนัก		ระดับการปฏิบัติ					ช่องประเมินความสอดคล้อง	
ข้อคำถาม		5	4	3	2	1	ระดับความสอดคล้อง	เหตุผล
4.3 ยอมรับว่าฐานความรู้ของคนในชุมชนเป็นสิ่งที่จำเป็นต่อการแก้ปัญหาในระดับชุมชน							-1 0 1	
4.4 ยอมรับว่าศูนย์ความรู้เป็นสิ่งที่ยากาย ประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนเกิดการเรียนรู้และนำไปแก้ปัญหาได้								
4.5 ยอมรับว่า ศูนย์ความรู้เป็นสิ่งจำเป็นในสถานการณ์ปัจจุบันที่อยู่ในโลกยุคข้อมูลข่าวสาร								
กิจกรรมที่ 5 ทุกคนรักษาสีสิ่งแวดล้อม								
5.1 รู้สึกว่าสิ่งแวดล้อมรอบๆ ตัวเราเป็นสิ่งจำเป็นและมีผลกระทบต่อตนเองและสังคม								
5.2 รู้สึกว่า การทำงานบรรณารักษ์ฯ สิ่งแวดล้อมร่วมกันจะทำให้เกิดความรัก ความสามัคคีใหม่คณะและนำไปสู่ความสำเร็จของชุมชน								
5.3 ยอมรับและเห็นความสำคัญในการร่วมกันบรรณารักษ์ฯ สิ่งแวดล้อมที่ของชุมชน								
5.4 เห็นคุณค่าและเห็นประโยชน์ของการรับบริจาคภาพแวดล้อม ของที่อยู่อาศัยให้ถูกสุขลักษณะ								
5.5 ยอมรับการทำงานเป็นทีมของตนเองในเขตชุมชนจะทำให้มีชื่อเสียงและเกียรติยศของชุมชน								

แบบวัดความตระหนัก		ระดับการปฏิบัติ					ช่องประเมินความสอดคล้อง		
ข้อคำถาม		5	4	3	2	1	ระดับความสอดคล้อง		เหตุผล
กิจกรรมที่ 6 พร้อมใจเฝ้าระวัง							-1	0	1
6.1 รู้สึก เข้าใจว่า การจัดตั้งทีมงานเพื่อรับผิดชอบ ในการเฝ้าระวังน้ำมีความสำคัญต่อชุมชน									
6.2 ยอมรับว่า คนในชุมชนทุกคนต้องร่วมมือกันในการแก้ปัญหา น้ำร่วมกัน									
6.3 การยอมรับผลงานของกันและกันจะทำให้ชุมชนเกิดความรักและสามัคคีกัน									
6.4 เห็นคุณค่าของความร่วมมือกับมิชชั่นในการดูแลรักษาน้ำร่วมกัน ว่าเกิดประโยชน์ต่อชุมชน									
6.5 ตระหนักในการแก้ปัญหา น้ำและร่วมกันหาแนวทางในการแก้ปัญหาน้ำทุกวันเป็นประจำ									
กิจกรรมที่ 7 สรรค์สร้างเยาวชน									
7.1 นักเรียนรับรู้ เข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนที่มีต่อสิ่งแวดล้อม									
7.2 นักเรียนปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีด้านสิ่งแวดล้อม									
7.3 นักเรียนเห็นประโยชน์และเห็นคุณค่าของสิ่งแวดล้อมที่ดี									

แบบวัดความตระหนัก		ระดับการปฏิบัติ					ช่องประเมินความสอดคล้อง	
ข้อความ		5	4	3	2	1	ระดับความสอดคล้อง	เหตุผล
กิจกรรมที่ 8 ชวนคนสนับสนุน							-1 0 1	
8.1	ชุมชนรับรู้ในการช่วยเหลือของหน่วยงานภาครัฐ และเอกชนว่ามีความสำคัญต่อการพัฒนาทรัพยากรน้ำ							
8.2	ชุมชนตระหนักในการช่วยเหลือของหน่วยงานภาครัฐและเอกชนว่ามีความสำคัญต่อการพัฒนาทรัพยากรน้ำ							
8.3	ชุมชนเห็นคุณค่าของหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่ให้ความร่วมมือสนับสนุนให้มีการแก้ไขปัญหาแหล่งน้ำ							
8.4	ชุมชนเห็นประโยชน์ของหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ที่ให้ความร่วมมือสนับสนุนชุมชนให้มีการแก้ไขปัญหาแหล่งน้ำ							

ลงชื่อ.....ผู้เชี่ยวชาญ

(.....)

ตำแหน่ง.....

ภาคผนวก ญ การวิเคราะห์รูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ : กรณีศึกษาชุมชนลุ่มน้ำสะแกกรัง จังหวัดอุทัยธานี

ตาราง 25 การวิเคราะห์การประเมินรูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ : กรณีศึกษาชุมชนลุ่มน้ำสะแกกรัง จังหวัดอุทัยธานี

รายละเอียดองค์ประกอบ	ความเหมาะสม					ความชัดเจน					ความครอบคลุม					ประโยชน์/การนำไปใช้				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1.หลักการและวัตถุประสงค์																				
1.1 หลักการระดมแนวคิดสำคัญในการนำรูปแบบไปใช้	1	3	0	1	0	1	4	0	0	0	1	3	0	1	0	2	3	0	0	0
1.2 หลักการมีความสัมพันธ์กับทฤษฎีและแนวคิดที่สนับสนุน	1	3	0	1	0	1	3	0	1	0	1	3	0	1	0	3	2	0	0	0
1.3 หลักการแสดงถึงแนวคิดสำคัญที่สัมพันธ์กับสภาพปัญหาและความต้องการในสังคมปัจจุบัน	5	0	0	0	0	4	0	0	1	0	2	2	0	1	0	5	0	0	0	0
1.4 วัตถุประสงค์แสดงถึงสิ่งต้องการให้เกิดขึ้นได้อย่างชัดเจน เข้าใจง่าย สามารถนำไปปฏิบัติได้และสัมพันธ์กับสภาพปัญหา	5	0	0	0	0	1	4	0	0	0	0	1	3	1	0	4	1	0	0	0

ตาราง 25 (ต่อ)

รายละเอียดองค์ประกอบ ของรูปแบบ	ความเหมาะสม	ความชัดเจน	ความครอบคลุม	ประโยชน์/การนำไปใช้
2. กระบวนการ				
2.1 การร่วมระดมความคิด มีการวาง ลำดับของกิจกรรมได้อย่างเหมาะสม	5 0 0 0 0 5 0 0 3 1 0 0 5 0 0 0			
2.2 การร่วมวางแผนมีการวางลำดับ ของกิจกรรม	5 0 0 0 0 5 0 0 3 1 0 0 4 1 0 0			
2.3 การวางลำดับของกิจกรรมในการร่วม ดำเนินงาน	5 0 0 0 0 4 1 0 0 3 1 0 4 1 0 0			
2.4 การวางลำดับของกิจกรรมการร่วม ติดตามประเมินผล	4 1 0 0 0 4 1 0 0 3 0 1 0 4 0 1			
2.5 การวางลำดับของกิจกรรมในการร่วม รับผลประโยชน์	3 1 0 1 0 4 0 1 0 3 0 1 0 4 0 1			
3. กระบวนการนำไปสู่การปฏิบัติ				
3.1 การกำหนดแนวทางในการนำไป ปฏิบัติที่จะช่วยให้บรรลุตามผลลัพธ์ ของรูปแบบฯ	4 1 0 0 0 3 1 0 1 0 1 3 0 1 0 0			
3.2 การกำหนดขั้นตอนการดำเนินงาน ของกิจกรรม	3 1 1 0 0 3 1 1 0 0 1 3 1 0 0 0			

ตาราง 25 (ต่อ)

รายละเอียดองค์ประกอบ	ความเหมาะสม	ความชัดเจน	ความครอบคลุม	ประโยชน์/การนำไปใช้
ของรูปแบบ				
3.3 มีการลำดับกระบวนการดำเนินการ จัดกิจกรรม	4 1 0 0 0 4 1 0 0 1 4 0 0 3 2 0 0 0			
3.4 กิจกรรมช่วยให้บรรลุตามผลลัพธ์ ของรูปแบบฯ	4 0 1 0 0 3 1 1 0 0 1 3 1 0 0 2 1 2 0 0			
4. กลไกการเรียนรู้				
4.1 การสร้างทีมงานที่เป็นบุคลากรหลัก ของชุมชนเป็นกระบวนการที่สำคัญ ที่ช่วยส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วม ในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ	3 2 0 0 0 3 2 0 0 0 3 2 0 0 3 2 0 0 0			
4.2 การสร้างความตระหนักให้กับชุมชน เป็นกระบวนการที่สำคัญที่ช่วยส่งเสริม ให้เกิดการมีส่วนร่วมในการบริหาร จัดการทรัพยากรน้ำ	3 2 0 0 0 3 2 0 0 0 3 2 0 0 3 2 0 0 0			
4.3 การให้ความรู้และการแลกเปลี่ยนรู้ ร่วมกัน เป็นกระบวนการที่สำคัญที่ ช่วยส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วมใน การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ	3 2 0 0 0 3 2 0 0 0 3 2 0 0 3 2 0 0 0			

ตาราง 25 (ต่อ)

รายละเอียดองค์ประกอบ	ความเหมาะสม	ความชัดเจน	ความครอบคลุม	ประโยชน์/การนำไปใช้
ของรูปแบบ				
4.4 การปลูกฝังให้นักเรียนมีส่วนร่วมและถ่ายทอดให้ผู้ปกครองและชุมชนเป็นกระบวนการที่สำคัญที่ช่วยส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ	2 3 0 0 0 2 3 0 0 3 2 0 0 3 2 0 0 0			
4.5 การสนับสนุนจากองค์กร/หน่วยงานเป็นกระบวนการที่สำคัญที่ช่วยส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ	3 2 0 0 0 2 3 0 0 3 2 0 0 3 2 0 0 0			
5.ผลลัพธ์				
5.1 การระบุผลลัพธ์สำคัญที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับจุดเน้นสำคัญของรูปแบบฯ	1 3 1 0 0 1 3 1 0 0 1 3 1 0 0 1 3 1 0 0			
5.2 ผลลัพธ์ที่กำหนดสามารถเกิดขึ้นและวัดได้จากกระบวนการของรูปแบบฯ	4 1 0 0 2 2 1 0 0 3 1 1 0 0 3 1 1 0 0 0			

ตาราง 26 การวิเคราะห์การประเมินคุณูปการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ : กรณีศึกษา
ชุมชนลุ่มน้ำสะแกกรัง จังหวัดอุทัยธานี

รายละเอียดองค์ประกอบ	ความเหมาะสม				ความชัดเจน				ความครอบคลุม				ประโยชน์/การนำไปใช้			
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
1. หลักการและเหตุผล																
1.1 ระบุถึงสภาพปัจจุบันและปัญหาที่ทำให้เห็นความสำคัญที่จะต้องร่วมกันดำเนินการตามรูปแบบฯ	3	1	0	1	0	3	1	0	1	0	3	1	0	3	1	0
1.2 ระบุถึงทฤษฎีและแนวคิดสำคัญที่สนับสนุนในแนวทาง การดำเนินการตามรูปแบบฯ	3	1	0	1	0	3	1	0	1	0	3	1	0	3	1	0
2. วัตถุประสงค์																
2.1 ระบุถึงเป้าหมายที่สำคัญ โดยภาพรวมและเป้าหมายเฉพาะของการนำรูปแบบฯ ไปใช้	2	3	0	0	0	2	3	0	0	0	2	3	0	2	3	0
2.2 ระบุถึงเป้าหมายที่สำคัญโดยภาพรวมและเป้าหมายเฉพาะของการนำรูปแบบฯ ไปใช้ที่สามารถนำไปปฏิบัติให้เกิดผลได้จริง	2	3	0	0	0	2	3	0	0	0	2	3	0	2	3	0

ตาราง 26 (ต่อ)

รายละเอียดองค์ประกอบ	ความเหมาะสม					ความชัดเจน					ความครอบคลุม					ประโยชน์/การนำไปใช้				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3. หลักการนำรูปแบบฯ ไปใช้																				
3.1 การระบุแนวคิดสำคัญที่ใช้เป็นหลักในการนำรูปแบบฯ ไปใช้	2	3	0	0	0	2	3	0	0	0	2	3	0	0	0	2	3	0	0	0
3.2 การระบุแนวคิดสำคัญที่ใช้เป็นหลักในการนำรูปแบบฯ ไปใช้ได้อย่างสัมพันธ์สอดคล้อง และครอบคลุมตามหลักการของรูปแบบฯ	2	3	0	0	0	2	3	0	0	0	2	3	0	0	0	2	3	0	0	0
4. กลุ่มเป้าหมายในการนำรูปแบบฯ และคู่มือการดำเนินการตามรูปแบบฯ ไปใช้																				
4.1 การระบุถึงผู้เกี่ยวข้องในการนำรูปแบบฯ ไปใช้	3	2	0	0	0	4	1	0	0	0	2	3	0	0	0	3	2	0	0	0
4.2 การกำหนดสถานที่ที่นำรูปแบบไปใช้	3	1	0	1	0	4	0	0	1	0	2	2	0	1	0	4	1	0	0	0
4.3 การระบุถึงองค์ประกอบของกลุ่มเป้าหมาย ในการนำรูปแบบไปใช้ คือ ชุมชนที่อยู่บริเวณลุ่มน้ำ	3	1	1	0	0	4	1	0	0	0	2	3	0	0	0	4	1	0	0	0

ตาราง 26 (ต่อ)

รายละเอียดของคำประกอบ	ความเหมาะสม					ความชัดเจน					ความครอบคลุม					ประโยชน์/การนำไปใช้				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
5. แนวทางการนำคู่มือ																				
การดำเนินการตามรูปแบบฯ																				
5.1 ระบุกระบวนการสำคัญในการวางแผนเตรียมการนำรูปแบบฯไปใช้ได้อย่างชัดเจน กระชับ เข้าใจได้ง่าย	2	3	0	0	0	2	3	0	0	0	3	2	0	0	0	3	2	0	0	0
5.2 ระบุแนวคิดสำคัญตามหลักการในแต่ละองค์ประกอบของรูปแบบฯ แสดงให้เห็นถึงกระบวนการที่สำคัญที่ช่วยส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ	2	2	1	0	0	2	2	0	1	0	2	2	0	1	0	3	1	0	1	0

ตาราง 26 (ต่อ)

รายละเอียดของคำประกอบ		ความเหมาะสม					ความชัดเจน					ความครอบคลุม					ประโยชน์/การนำไปใช้																								
ของรูปแบบ		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1																				
6. แนวการจัดกิจกรรม																																									
ตามรูปแบบฯ																																									
6.1 การระบุหลักการสำคัญในการจัดกิจกรรมตามรูปแบบฯ ให้บรรลุตามผลลัพธ์ของรูปแบบฯ		3	1	1	0	0	3	1	1	0	0	3	1	1	0	0	3	1	1	0	0																				
6.2 การระบุแนวคิดสำคัญ และ วัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมให้ทราบได้อย่างชัดเจน ทำให้เห็นถึงความสำคัญของการดำเนินงานตามกิจกรรมที่กำหนด																						3	1	1	0	0	3	1	1	0	0	3	1	1	0	0	3	1	1	0	0
6.3 การระบุรายละเอียดของแนวทางการจัดกิจกรรมได้อย่างชัดเจน เข้าใจง่าย																						3	2	0	0	0	3	2	0	0	0	3	2	0	0	0	3	2	0	0	0
6.4 การระบุถึงแนวทางในการเตรียมการ โครงสร้าง																						3	1	1	0	0	3	1	1	0	0	3	1	1	0	0	3	1	1	0	0

ตาราง 26 (ต่อ)

รายละเอียดของคำประกอบ	ความเหมาะสม					ความชัดเจน					ความครอบคลุม					ประโยชน์/การนำไปใช้				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
6.5 การระบุถึงรายละเอียด ของ กิจกรรมได้อย่างชัดเจน สามารถ นำไปปฏิบัติให้เกิดผลได้ตาม ผลลัพธ์ของรูปแบบฯ	3	2	0	0	0	3	2	0	0	0	3	2	0	0	0	3	2	0	0	0
6.6 กิจกรรมทุกกิจกรรมที่กำหนด มีความสัมพันธ์และสอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ของ รูปแบบฯ	3	2	0	0	0	3	2	0	0	0	3	2	0	0	0	3	2	0	0	0
6.7 กิจกรรมทุกกิจกรรมช่วยให้บรรลุ ตามเป้าหมายและวิสัยทัศน์ของ การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ทรัพยากรน้ำ	2	3	0	0	0	2	3	0	0	0	2	3	0	0	0	2	3	0	0	0
6.8 รายละเอียดองค์ประกอบ ของคู่มือการดำเนินการตาม รูปแบบการมีส่วนร่วม ของชุมชนในการบริหารจัดการ ทรัพยากรน้ำ: ภาควิชา ชุมชนกลุ่ม น้ำตะแกระวัง	2	2	1	0	0	2	2	1	0	0	2	2	1	0	0	2	2	1	0	0

ตาราง 26 (ต่อ)

รายละเอียดองค์ประกอบ	ความเหมาะสม					ความชัดเจน					ความครอบคลุม					ประโยชน์/การนำไปใช้				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
7. กิจกรรมที่ดำเนินการ																				
กิจกรรมที่ 1 ร่วมคิดร่วมทำ																				
- แนวคิด	4	1	0	0	0	5	0	0	0	0	5	0	0	0	0	5	0	0	0	0
- วัตถุประสงค์	4	1	0	0	0	4	1	0	0	0	5	0	0	0	0	5	0	0	0	0
- การเตรียมการจัดกิจกรรม	3	2	0	0	0	3	2	0	0	0	4	1	0	0	0	4	1	0	0	0
- การดำเนินกิจกรรม	2	3	0	0	0	2	3	0	0	0	3	2	0	0	0	3	2	0	0	0
- วัสดุอุปกรณ์	2	3	0	0	0						3	2	0	0	0	3	2	0	0	0
- ผู้เกี่ยวข้อง	3	2	0	0	0						5	0	0	0	0					
- ระยะเวลา	1	1	3	0	0															
- สถานที่	3	2	0	0	0															
กิจกรรมที่ 2 นำไปของจริง																				
- แนวคิด	4	0	1	0	0	4	0	1	0	0	2	2	1	0	0	4	1	0	0	0
- วัตถุประสงค์	3	2	0	0	0	4	1	0	0	0	2	3	0	0	0	4	1	0	0	0
- การเตรียมการจัดกิจกรรม	4	1	0	0	0	5	0	0	0	0	3	2	0	0	0	5	0	0	0	0
- การดำเนินกิจกรรม	3	2	0	0	0	4	1	0	0	0	2	3	0	0	0	4	1	0	0	0
- วัสดุอุปกรณ์	3	2	0	0	0						2	3	0	0	0	4	1	0	0	0
- ผู้เกี่ยวข้อง	4	1	0	0	0						5	0	0	0	0					

ตาราง 26 (ต่อ)

รายละเอียดองค์ประกอบ	ความเหมาะสม					ความชัดเจน					ความครอบคลุม					ประโยชน์/การนำไปใช้				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
ของรูปแบบ																				
- ระยะเวลา	3	1	1	0	0															
- สถานที่	4	1	0	0	0															
กิจกรรมที่ 3 ไม่ทิ้งกลุ่มเครือข่าย																				
- แนวคิด	4	1	0	0	0	4	1	0	0	0	4	1	0	0	0	4	1	0	0	0
- วัตถุประสงค์	4	0	1	0	0	4	0	1	0	0	4	0	1	0	0	4	1	0	0	0
- การเตรียมการจัดกิจกรรม	5	0	0	0	0	5	0	0	0	0	5	0	0	0	0	5	0	0	0	0
- การดำเนินการกิจกรรม	4	0	1	0	0	4	0	1	0	0	4	0	1	0	0	4	0	1	0	0
- วัสดุอุปกรณ์	4	1	0	0	0						4	1	0	0	0	4	1	0	0	0
- ผู้เกี่ยวข้อง	5	0	0	0	0						5	0	0	0	0					
- ระยะเวลา	3	1	1	0	0															
- สถานที่	5	0	0	0	0															
กิจกรรมที่ 4 ขยายความรู้ชุมชน																				
- แนวคิด	3	1	1	0	0	3	1	1	0	0	3	1	1	0	0	3	1	1	0	0
- วัตถุประสงค์	3	1	1	0	0	3	2	0	0	0	3	1	1	0	0	3	1	1	0	0
- การเตรียมการจัดกิจกรรม	4	1	0	0	0	4	1	0	0	0	4	1	0	0	0	4	1	0	0	0
- การดำเนินการกิจกรรม	3	2	0	0	0	3	2	0	0	0	3	1	1	0	0	3	2	0	0	0
- วัสดุอุปกรณ์	4	1	0	0	0						3	2	0	0	0	3	2	0	0	0

ตาราง 26 (ต่อ)

รายละเอียดของคำประกอบ	ความเหมาะสม					ความชัดเจน					ความครอบคลุม					ประโยชน์/การนำไปใช้				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
ของรูปแบบ	4	1	0	0	0						4	1	0	0	0					
- ผู้เกี่ยวข้อง																				
- ระยะเวลา	3	2	0	0	0															
- สถานที่	4	1	0	0	0															
กิจกรรมที่ 5 ทุกคนรักษาสีสิ่งแวดล้อม																				
- แนวคิด	3	1	1	0	0	3	1	1	0	0	2	1	0	0	3	1	1	0	0	0
- วัตถุประสงค์	4	0	1	0	0	4	0	1	0	0	3	1	1	0	0	4	0	1	0	0
- การเตรียมการจัดกิจกรรม	4	0	1	0	0	4	0	1	0	0	3	1	1	0	0	4	0	1	0	0
- การดำเนินกิจกรรม	3	1	1	0	0	3	1	1	0	0	2	1	0	0	3	1	1	0	0	0
- วัสดุอุปกรณ์	4	0	1	0	0						3	1	1	0	0	4	0	1	0	
- ผู้เกี่ยวข้อง	4	0	1	0	0						3	1	1	0	0					
- ระยะเวลา	3	1	1	0	0															
- สถานที่	4	0	1	0	0															
กิจกรรมที่ 6 พร้อมใจเฝ้าระวัง																				
- แนวคิด	4	1	0	0	0	4	1	0	0	0	3	2	0	0	0	4	1	0	0	0
- วัตถุประสงค์	4	1	0	0	0	4	1	0	0	0	2	2	1	0	0	4	1	0	0	0
- การเตรียมการจัดกิจกรรม	5	0	0	0	0	5	0	0	0	0	3	2	0	0	0	5	0	0	0	0
- การดำเนินกิจกรรม	4	1	0	0	0	4	1	0	0	0	2	3	0	0	0	4	1	0	0	0

ตาราง 26 (ต่อ)

รายละเอียดองค์ประกอบ	ความเหมาะสม					ความชัดเจน					ความครอบคลุม					ประโยชน์/การนำไปใช้				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
ข้อมูลรูปแบบ	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
- วัตถุประสงค์	5	0	0	0	0						3	2	0	0	0	5	0	0	0	0
- ผู้เกี่ยวข้อง	5	0	0	0	0						3	2	0	0	0					
- ระยะเวลา	4	0	1	0	0															
- สถานที่	5	0	0	0	0															
กิจกรรมที่ 7 สร้างสร้างเยาวชน																				
- แนวคิด	2	3	0	0	0	3	2	0	0	0	2	3	0	0	0	3	2	0	0	0
- วัตถุประสงค์	2	3	0	0	0	3	2	0	0	0	2	3	0	0	0	3	2	0	0	0
- การเตรียมการจัดกิจกรรม	3	2	0	0	0	4	1	0	0	0	3	2	0	0	0	4	1	0	0	0
- การดำเนินงานกิจกรรม	2	3	0	0	0	3	2	0	0	0	2	3	0	0	0	4	1	0	0	0
- วัตถุประสงค์	3	2	0	0	0						3	2	0	0	0	4	1	0	0	0
- ผู้เกี่ยวข้อง	3	2	0	0	0						2	3	0	0	0					
- ระยะเวลา	2	2	1	0	0															
- สถานที่	3	2	0	0	0															
กิจกรรมที่ 8 ขวนคนสนับสนุน																				
- แนวคิด	4	1	0	0	0	4	1	0	0	0	3	2	0	0	0	4	1	0	0	0
- วัตถุประสงค์	4	1	0	0	0	4	1	0	0	0	3	2	0	0	0	4	1	0	0	0
- การเตรียมการจัดกิจกรรม	4	1	0	0	0	4	1	0	0	0	3	2	0	0	0	4	1	0	0	0

ตาราง 26 (ต่อ)

รายละเอียดของคำประกอบ	ความเหมาะสม					ความชัดเจน					ความครอบคลุม					ประโยชน์/การนำไปใช้				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
ของรูปแบบ	4	1	0	0	0	4	1	0	0	0	3	2	0	0	0	4	1	0	0	0
- การดำเนินงานกิจกรรม	4	1	0	0	0						3	2	0	0	4	1	0	0	0	0
- วัสดุอุปกรณ์	4	1	0	0	0						3	2	0	0	4	1	0	0	0	0
- ผู้เกี่ยวข้อง	4	1	0	0	0						3	2	0	0	0					
- ระยะเวลา	4	1	0	0	0															
- สถานที่	4	1	0	0	0															
8. ข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน																				
กิจกรรมตามรูปแบบฯ																				
8.1 ระบุแนวทางการดำเนินงานกิจกรรม	2	3	0	0	0	2	3	0	0	0	2	3	0	0	0	2	3	0	0	0
ที่สำนักฯเพิ่มเติมจากแนวทาง การ																				
นำคู่มือไปใช้เพื่อให้บรรลุผลตาม																				
ผลลัพธ์ของรูปแบบฯ ได้อย่างมี																				
ประสิทธิภาพ																				
8.2 ระบุแนวทางการดำเนินงานที่มี	2	2	1	0	0	2	3	0	0	0	2	3	0	0	0	2	3	0	0	0
ความยืดหยุ่นทั้งเวลาและสถานที่																				
รวมทั้งความสอดคล้องกับสภาพวิถี																				
ชีวิตของชุมชน																				

ตาราง 26 (ต่อ)

รายละเอียดองค์ประกอบ	ความเหมาะสม					ความชัดเจน					ความครอบคลุม					ประโยชน์/การนำไปใช้				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
9. การประเมินผล																				
9.1 ระบุผลลัพธ์ที่จะต้องประเมินได้																				
อย่างสอดคล้องและครอบคลุม กับ																				
ผลลัพธ์ของรูปแบบฯ																				
9.2 ระบุวิธีการ เครื่องมือและเกณฑ์ ใน																				
การประเมินผลการบรรลุตาม																				
ผลลัพธ์ของรูปแบบฯ ได้อย่างชัดเจน																				
และนำไปปฏิบัติได้																				

**ภาคผนวก ก วิเคราะห์แบบตรวจสอบความสอดคล้องของข้อคำถามและวัตถุประสงค์
ของการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการ
บริหารจัดการทรัพยากรน้ำ: กรณีศึกษาชุมชนลุ่มน้ำสะแกกรัง
จังหวัดอุทัยธานี**

**แบบตรวจสอบความสอดคล้องของข้อคำถามและวัตถุประสงค์ของการวิจัย
เรื่อง การพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ:
กรณีศึกษาชุมชนลุ่มน้ำสะแกกรัง จังหวัดอุทัยธานี**

คำชี้แจง งานวิจัยเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและพัฒนาพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วม
ของชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ: กรณีศึกษาชุมชนลุ่มน้ำสะแกกรัง จังหวัดอุทัยธานี
ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนสังคม
คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

นิยามศัพท์ของงานวิจัย มี ดังนี้

การมีส่วนร่วม หมายถึงการใช้หลักการ กระบวนการ และกลไกการเรียนรู้เพื่อให้เกิด
การมีส่วนร่วมของชุมชนในรูปของการเข้าร่วมในกิจกรรมการอนุรักษ์ การใช้ประโยชน์ หรือการพัฒนา
การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของผู้ให้ข้อมูล ทั้งด้วยตนเอง ผ่านกลุ่มหรือผ่านตัวแทน ประกอบด้วย
การมีส่วนร่วมในการระดมความคิด การร่วมวางแผน การร่วมดำเนินงาน การร่วมติดตามประเมินผล
และการร่วมรับผลประโยชน์

การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ หมายถึง กิจกรรมและวิธีการของชุมชนลุ่มน้ำสะแกกรัง
ได้จัดการสิ่งที่มีอยู่ในชุมชนให้เกิดความตระหนักถึงปัญหาหรือข้อจำกัดของน้ำ มีการหาทางออก
ในการแก้ปัญหา การตัดสินใจ วางแผน และปฏิบัติกิจกรรม รวมถึงการร่วมรับผลประโยชน์ร่วมกัน
ของประชาชนในชุมชน เพื่อนำไปสู่การจัดระบบการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำให้มีคุณภาพที่ดี
อย่างยั่งยืน

ชุมชนลุ่มน้ำสะแกกรัง หมายถึง ชุมชนที่อาศัยอยู่บริเวณริมฝั่งแม่น้ำสะแกกรังในเขต
เทศบาลเมืองอุทัยธานี จำนวน 6 ชุมชน ได้แก่ชุมชนบ้านเหนือพัฒนา ชุมชนคลองลึกพัฒนา ชุมชน
อุทัยเมืองวิไล ชุมชนลุ่มแม่น้ำสะแกกรัง ชุมชนประชาภิสุข และชุมชนปากบาดส้มพันธ์

ตาราง 27 แสดงแบบประเมินพฤติกรรมที่มีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

ข้อคำถาม				ความเห็นของ ผชช.						
รายการ	ระดับการปฏิบัติ				กิตติย	คงพศ	ไชยรัตน์	สุวรรณ	ผดุงชัย	IOC
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มี						
กิจกรรมที่ 1 ร่วมคิดร่วมทำ										
1.1 การเข้าร่วมระดมการคิดวิเคราะห์ SWOT ของชุมชน					1	1	1	1	1	1.00
1.2 การเล่าประสบการณ์และการแลกเปลี่ยนความรู้กัน					1	1	1	1	1	1.00
1.3 แสดงความต้องการในการแก้ไขปัญหาและเสนอแนะแนวทาง ในการแก้ปัญหา น้ำ					1	1	1	1	1	1.00
1.4 อภิปราย พูดประเด็นปัญหา เสนอแนะแนวทางในการ แก้ไขปัญหาน้ำร่วมกัน					1	1	1	1	1	1.00
กิจกรรมที่ 2 นำไปดูของจริง										
2.1 การเข้าร่วมกิจกรรมการสำรวจสภาพแม่น้ำ					1	1	1	1	1	1.00
2.2 ความสนใจต่อการสำรวจแม่น้ำ					0	0	1	1	1	0.60
2.3 การทำกิจกรรมกลุ่ม					1	1	1	1	1	1.00
2.4 ปฏิบัติการในการทดสอบ และรับผิดชอบต่อส่วนรวม					1	1	1	1	1	1.00
กิจกรรมที่ 3 ไม่ทิ้งกลุ่มเครือข่าย										
3.1 การแสดงความช่วยเหลือสมาชิกภายในกลุ่ม					1	1	1	1	1	1.00

ตาราง 27 (ต่อ)

ข้อคำถาม		ความเห็นของ ผชช.				
รายการ	ระดับการปฏิบัติ	กิตติย	คุณพศ	ไชยรัตน์	สุวรรณ	IOC
	มาก ปานกลาง น้อย ไม่มี					
3.2 การเข้าประชุม คณะกรรมการ กลุ่ม เครือข่าย		1	1	1	1	1.00
3.3 สมาชิกภายในกลุ่มแสดง ความคิดเห็น อย่างอิสระ ให้เกียรติซึ่งกันและกัน		1	1	1	1	1.00
3.4 ความรับผิดชอบในการดูแล รักษาน้ำ		0	0	1	1	0.60
กิจกรรมที่ 4 ขยายความรู้						
4.1 การมาใช้บริการศูนย์ ความรู้ชุมชน		1	1	1	1	1.00
4.2 การจัดทำ จัดหาและแสดง ข้อมูล ที่ทันสมัย เป็น ประโยชน์ต่อชุมชน		1	1	1	1	1.00
4.3 การประชาสัมพันธ์ข้อมูล ข่าวสาร		1	1	1	1	1.00
กิจกรรมที่ 5 ทุกคนรัก						
5.1 การเข้าร่วมกิจกรรม รณรงค์รักษาสีเขียว		1	1	1	1	1.00
5.2 การอภิปรายให้ ข้อเสนอแนะ ในการ แก้ปัญหาสีเขียว		1	0	1	1	0.80
5.3 ผลงานและกิจกรรมที่ส่ง เข้าประกวด แข่งขัน		1	1	1	1	1.00

ตาราง 27 (ต่อ)

ข้อคำถาม				ความเห็นของ ผชช.						
รายการ	ระดับการปฏิบัติ				กิตติชัย	คณพศ	ไทรรัตน์	สุวรรณ	ผดุงชัย	IOC
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มี						
กิจกรรมที่ 6 พร้อมใจเฝ้าระวัง										
6.1 การเฝ้าระวังดูแลรักษาคุณภาพน้ำในแม่น้ำสะแกกรัง					1	1	1	1	1	1.00
6.2 การตรวจสอบคุณภาพน้ำอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง					1	1	1	1	1	1.00
กิจกรรมที่ 7 สรรค์สร้างเยาวชน										
7.1 ความตั้งใจและความสนใจของนักเรียน					1	1	1	1	1	1.00
7.2 ความร่วมมือของนักเรียนและครู					1	1	1	1	1	1.00
7.3 นักเรียนเกิดทักษะในการดูแลคุณภาพน้ำ					1	1	1	1	1	1.00
7.4 นักเรียนนำความรู้ไปขยายผลสู่ชุมชนได้					1	1	1	1	1	1.00
กิจกรรมที่ 8 ชวนคนสนับสนุน										
8.1 ความร่วมมือของหน่วยงานภาครัฐและหน่วยงานภาคเอกชนที่มีต่อชุมชนลุ่มน้ำสะแกกรัง					1	1	1	1	1	1.00
8.2 การให้การสนับสนุนต่อชุมชนในทุกๆ ด้าน เช่น คนเงิน วัสดุอุปกรณ์ ฯลฯ					1	1	1	1	1	1.00
8.3 ความสำเร็จของชุมชนในการบริหารจัดการน้ำ					0	0	1	1	1	0.60

ตาราง 28 แสดงแบบวัดความตระหนักในการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

ข้อคำถาม	ความเห็นของ ผชช.					
	ระดับการปฏิบัติ					
รายการ	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มี	กิตติย	IOC
กิจกรรมที่ 1 ร่วมคิดร่วมทำ						
1.1 รับรู้ว่าการสำรวจปัญหาการ แก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ ทำให้ เกิดผลต่อชุมชน					1 1 1 1 1	1.00
1.2 มุ่งมั่นตั้งใจในการร่วมคิดร่วมทำ และแก้ปัญหาพร้อมกัน					1 1 1 1 1	1.00
1.3 มีความต้องการที่จะคิดวิเคราะห์ เพื่อหาจุดอ่อน จุดแข็งร่วมกัน					1 0 1 1 1	0.80
1.4 มีความต้องการที่จะมีการ เปลี่ยนแปลง เรื่องการพัฒนา แหล่งน้ำของชุมชน					1 1 1 1 1	1.00
1.5 ยอมรับและปฏิบัติในการร่วม ระดมความคิดและจัดทำ วิสัยทัศน์ จัดทำยุทธศาสตร์และ กลยุทธ์ร่วมกัน					1 1 0 1 1	0.80
1.6 เห็นคุณค่า ประโยชน์ของการ จัดทำการวิเคราะห์SWOT ร่วมกัน					1 0 0 1 1	0.60
กิจกรรมที่ 2 นำไปคู่ของจริง						
2.1 รับรู้ว่าการสำรวจสภาพน้ำ เป็น สิ่งจำเป็น					1 1 0 1 1	0.80
2.2 การยอมรับผลการสำรวจ คุณภาพแม่น้ำร่วมกันโดยการ ล่องเรือ ดูคุณภาพของน้ำ(ต้นน้ำ กลางน้ำและปลายน้ำ)					1 1 0 1 1	0.80

ตาราง 28 (ต่อ)

ข้อคำถาม					ความเห็นของ ผชช.					
รายการ	ระดับการปฏิบัติ				กิตติชัย	คณพศ	ไศยรัตน์	สุวรรณ	ผดุงชัย	IOC
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มี						
กิจกรรมที่ 2										
2.3 เกิดการยอมรับว่าจะต้องรีบดำเนินการแก้ปัญหา					1	1	1	1	1	1.00
2.4 เปรียบเทียบ ความแตกต่าง ของคุณภาพน้ำร่วมกัน					1	0	0	1	1	0.60
2.5 กำหนดแนวทางในการแก้ปัญหาคุณภาพน้ำร่วมกัน					1	1	1	1	1	1.00
กิจกรรมที่ 3 ไม่ทิ้งกลุ่มเครือข่าย										
3.1 รู้สึก รับรู้ว่าการรวมกลุ่มเป็นสิ่งจำเป็น ในการแก้ไขปัญหาน้ำร่วมกัน					1	1	1	1	1	1.00
3.2 เห็นประโยชน์ของการรวมกลุ่มกัน					1	1	1	1	1	1.00
3.3 ยอมรับว่าการรวมกลุ่มเป็นพลังต่อรองในการแก้ไขปัญหาน้ำร่วมกัน					1	1	1	1	1	1.00
กิจกรรมที่ 4 ขยายความรู้ชุมชน										
4.1 รู้สึกและรับรู้ว่าคุณสมบัติความรู้ เป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อชุมชน					1	0	0	1	1	0.60
4.2 ยอมรับว่า องค์ความรู้ สามารถแก้ปัญหาเรื่องน้ำได้					1	0	0	1	1	0.60
4.3 ยอมรับว่าฐานความรู้ของคน ในชุมชนเป็นสิ่งจำเป็น ต่อการแก้ปัญหาในระดับชุมชน					1	0	1	1	1	0.80
4.4 ยอมรับว่าคุณสมบัติความรู้เป็นสิ่งที่ขยาย ประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนเกิดการเรียนรู้ และนำไปแก้ปัญหาได้					1	0	1	1	1	0.80

ตาราง 28 (ต่อ)

รายการ	ข้อคำถาม				ความเห็นของ ผชช.				
	ระดับการปฏิบัติ				กิตติย	คนพศ	ไศยรัตน์	สุวรรณ	ผดุงชัย
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มี					
4.5 ยอมรับว่า ศูนย์ความรู้เป็น สิ่งจำเป็นในสถานการณ์ปัจจุบัน ที่อยู่ในโลกยุคข้อมูลข่าวสาร					1	0	1	1	1
กิจกรรมที่ 5 ทุกคนรักสิ่งแวดล้อม									0.80
5.1 รู้สึกว่าสิ่งแวดล้อมรอบๆ ตัวเรา เป็นสิ่งจำเป็นและมีผลกระทบต่อ ตนเองและสังคม					1	1	1	1	1
5.2 รู้สึกว่า การทำงานรณรงค์รักษา สิ่งแวดล้อมร่วมกันจะทำให้เกิด ความรัก ความสามัคคีใหม่คณะ และนำไปสู่ความสำเร็จของ ชุมชน					1	1	1	1	1
5.3 ยอมรับและเห็นความสำคัญ ใน การร่วมกันรณรงค์รักษา สิ่งแวดล้อม ที่ของชุมชน					1	1	1	1	1
5.4 เห็นคุณค่าและเห็นประโยชน์ ของการตกแต่งบ้านเรือน ที่อยู่ อาศัยให้ออกสู่สาธารณะ					1	1	1	1	1
5.5 ยอมรับการทำงานเป็นทีมของ ตนเอง ในเขตชุมชนจะทำให้มี ชื่อเสียง และเกียรติยศของชุมชน					1	0	0	1	1
กิจกรรมที่ 6 พร้อมใจเฝ้าระวัง									0.60
6.1 รู้ลึก เข้าใจว่า การจัดตั้งทีมงาน เพื่อรับผิดชอบในการเฝ้าระวังน้ำ มีความสำคัญต่อชุมชน					1	1	1	1	1
6.2 ยอมรับว่า คนในชุมชนทุกคน ต้องร่วมมือกันในการแก้ปัญหา น้ำร่วมกัน					1	1	1	1	1

ตาราง 28 (ต่อ)

ข้อคำถาม		ความเห็นของ ผชช.								
รายการ	ระดับการปฏิบัติ				กิตติย	คุณพศ	ไชยรัตน์	สุวรรณ	ผดุงชัย	IOC
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มี						
6.3 การยอมรับผลงานของกันและกันจะทำให้ชุมชนเกิดความรักและสามัคคีกัน					1	0	0	1	1	0.60
6.4 เห็นคุณค่าของความรับผิดชอบในการดูแลรักษาน้ำร่วมกันว่าเกิดประโยชน์ต่อชุมชน					1	1	1	1	1	1.00
6.5 ตระหนักในการแก้ปัญหาน้ำและร่วมกันหาแนวทางในการแก้ปัญหาน้ำทุกวันเป็นประจำ					1	1	1	1	1	1.00
กิจกรรมที่ 7 สรรค์สร้างเยาวชน										
7.1 นักเรียนรับรู้ เข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนที่มีต่อสิ่งแวดล้อม					1	1	1	1	1	1.00
7.2 นักเรียนปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีด้านสิ่งแวดล้อม					1	1	1	1	1	1.00
7.3 นักเรียนเห็นประโยชน์และเห็นคุณค่า ของสิ่งแวดล้อมที่ดี					1	1	1	1	1	1.00
กิจกรรมที่ 8 ชวนคนสนับสนุน										
8.1 ชุมชนรับรู้ในการช่วยเหลือของหน่วยงาน ภาครัฐและเอกชน ว่ามีความสำคัญต่อการพัฒนาทรัพยากรน้ำ					1	1	1	1	1	1.00
8.2 ชุมชนตระหนักในการช่วยเหลือของหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ว่ามีความสำคัญต่อการพัฒนาทรัพยากรน้ำ					1	1	1	1	1	1.00
8.3ชุมชนเห็นคุณค่าของหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่ให้ความร่วมมือสนับสนุนชุมชนให้มีการแก้ไขปัญหาแหล่งน้ำ					1	1	1	1	1	1.00

ตาราง 28 (ต่อ)

รายการ	ข้อคำถาม				ความเห็นของ ผชช.					
	ระดับการปฏิบัติ				กิตติชัย	คณพศ	ไทรรัตน์	สุวรรณ	ผดุงชัย	IOC
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มี						
8.4ชุมชนเห็นประโยชน์ของ หน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่ให้ ความร่วมมือสนับสนุนชุมชนให้ มีการแก้ไขปัญหาแหล่งน้ำ					1	1	1	1	1	1.00

ภาคผนวก ๑ วิเคราะห์แบบประเมินพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำก่อนการพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ: กรณีศึกษาชุมชนลุ่มน้ำสะแกกรัง จังหวัดอุทัยธานี

ตาราง 29 วิเคราะห์แบบประเมินพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ก่อนการพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

รายการ	ระดับการปฏิบัติ				$\bar{X}$	S.D.
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มีส่วนร่วม		
1. การเข้าร่วมระดมความคิดเห็น SWOT ของชุมชน	4	16	4	-	2.00	0.59
2. การเล่าประสบการณ์และการแลกเปลี่ยนความรู้กัน	7	12	4	1	2.04	0.81
3. แสดงความต้องการในการแก้ไข ปัญหาและเสนอแนะแนวทาง ในการแก้ปัญหาน้ำ	1	12	9	2	1.50	0.72
4. อภิปราย พูดประเด็นปัญหา เสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหาน้ำร่วมกัน	1	12	9	2	1.50	0.72
5. การเข้าร่วมกิจกรรมการสำรวจสภาพแม่น้ำ	1	13	7	3	1.50	0.78
6. ความสนใจต่อการสำรวจแม่น้ำ	2	9	11	2	1.48	0.78
7. การทำกิจกรรมกลุ่ม	4	6	13	1	1.54	0.83
8. ปฏิบัติการในการทดลอง และรับผิดชอบต่อส่วนรวม	7	9	7	1	1.91	0.88
9. การแสดงความช่วยเหลือสมาชิกภายในกลุ่ม	8	14	2	-	2.25	0.61
10. การเข้าประชุมคณะกรรมการกลุ่มเครือข่าย	9	12	1	2	2.17	0.87
11. สมาชิกภายในกลุ่มแสดงความคิดเห็น อย่างอิสระ ให้เกียรติซึ่งกันและกัน	10	6	4	4	1.92	1.14
12. ความรับผิดชอบในการดูแลรักษา	7	7	10	-	1.88	0.85
13. การมาใช้บริการศูนย์ความรู้ชุมชน	8	12	3	1	2.13	0.80
14. การจัดทำ จัดหาและแสดงข้อมูล ที่ทันสมัย เป็นประโยชน์ต่อชุมชน	7	13	4	-	2.13	0.68

ตาราง 29 (ต่อ)

รายการ	ระดับการปฏิบัติ				$\bar{X}$	S.D.
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มีส่วนร่วม		
15. การประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร	9	11	2	2	2.13	0.90
16. การเข้าร่วมกิจกรรมรณรงค์รักษาสีเขียวสิ่งแวดล้อม	10	11	3	-	2.30	0.70
17. การอภิปรายให้ข้อเสนอแนะ ในการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม	9	6	7	2	1.91	1.02
18. ผลงานและกิจกรรมที่ส่งเข้าประกวดแข่งขัน	8	13	2	1	2.17	0.76
19. การเฝ้าระวังดูแลรักษาคุณภาพน้ำในแม่น้ำสะแกกรัง	6	9	5	4	1.71	1.04
20. การตรวจสอบคุณภาพน้ำ อย่างสม่ำเสมอ และต่อเนื่อง	9	12	1	2	2.17	0.87
21. ความตั้งใจและความสนใจ ของนักเรียน	10	6	4	4	1.92	1.14
22. ความร่วมมือของนักเรียนและครู	7	7	10	-	1.88	0.85
23. นักเรียนเกิดทักษะในการดูแลคุณภาพน้ำ	8	10	2	2	2.00	0.93
24. นักเรียนนำความรู้ไปขยายผล สู่ชุมชนได้	9	6	7	2	1.92	1.02
25. ความร่วมมือของหน่วยงานภาครัฐ และเอกชน ที่มีต่อชุมชนลุ่มน้ำสะแกกรัง	8	13	2	1	2.17	0.76
26. การให้การสนับสนุนต่อชุมชน ในทุกๆ ด้าน เช่น คน เงิน วัสดุ อุปกรณ์ ฯลฯ	6	9	5	4	1.71	1.04
27. ความสำเร็จของชุมชนในการบริหารจัดการน้ำ	8	12	3	1	2.13	0.80

ภาคผนวก ฐ วิเคราะห์แบบประเมินพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำระหว่างการพัฒนาตามรูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ: กรณีศึกษาชุมชนลุ่มน้ำสะแกกรัง จังหวัดอุทัยธานี

ตาราง 30 วิเคราะห์แบบประเมินพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ระหว่างการพัฒนาตามรูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

รายการ	ระดับการปฏิบัติ				$\bar{X}$	S.D.
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มีส่วนร่วม		
กิจกรรมที่ 1 ร่วมคิดร่วมทำ						
1. การเข้าร่วมระดมการคิดวิเคราะห์ SWOT ของชุมชน	18	6	-	-	2.75	0.44
2. การเล่าประสบการณ์และการแลกเปลี่ยนรู้กัน	21	3	-	-	2.88	0.34
3. แสดงความต้องการในการแก้ไข ปัญหาและเสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหาน้ำ	17	7	-	-	2.71	0.46
4. อภิปราย หุดประเด็นปัญหา เสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหาน้ำร่วมกัน	18	6	-	-	2.75	0.44
รวม					2.77	0.42
กิจกรรมที่ 2 นำไปดูของจริง						
2.1 การเข้าร่วมกิจกรรม การสำรวจสภาพแม่น้ำ	24	-	-	-	3.00	0.00
2.2 ความสนใจต่อการสำรวจแม่น้ำ	24	-	-	-	3.00	0.00
2.3 การทำกิจกรรมกลุ่ม	24	-	-	-	3.00	0.00
2.4 ปฏิบัติการในการทดลอง และรับผิดชอบต่อส่วนรวม	23	1	-	-	2.96	0.20
รวม					2.99	0.05

ตาราง 30 (ต่อ)

รายการ	ระดับการปฏิบัติ				$\bar{X}$	S.D.
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มีส่วนร่วม		
กิจกรรมที่ 3 ไม่ทิ้งกลุ่มเครือข่าย						
3.1 การแสดงความช่วยเหลือสมาชิกภายในกลุ่ม	20	4	-	-	2.83	0.38
3.2 การเข้าประชุมคณะกรรมการกลุ่มเครือข่าย	24	-	-	-	3.00	0.00
3.3 สมาชิกภายในกลุ่มแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระให้เกียรติซึ่งกันและกัน	17	7	-	-	2.71	0.46
3.4 ความรับผิดชอบในการดูแลรักษาน้ำ	23	1	-	-	2.96	0.20
รวม					2.88	0.26
กิจกรรมที่ 4 ขยายความรู้ชุมชน						
4.1 การมาใช้บริการศูนย์ความรู้ชุมชน	14	6	4	-	2.42	0.78
4.2 การจัดทำ จัดหาและแสดงข้อมูลที่ทันสมัย เป็นประโยชน์ต่อชุมชน	17	4	3	-	2.58	0.72
4.3 การประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร	23	1	-	-	2.96	0.20
รวม					2.65	0.57
กิจกรรมที่ 5 ทุกคนรักษาสีสิ่งแวดล้อม						
5.1 การเข้าร่วมกิจกรรมรณรงค์รักษาสีสิ่งแวดล้อม	24	-	-	-	3.00	0.00
5.2 การอภิปรายให้ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม	20	4	-	-	2.83	0.38
5.3 ผลงานและกิจกรรมที่ส่งเข้าประกวดแข่งขัน	24	-	-	-	3.00	0.00
รวม					2.94	0.13

ตาราง 30 (ต่อ)

รายการ	ระดับการปฏิบัติ				$\bar{X}$	S.D.
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มีส่วนร่วม		
กิจกรรมที่ 6 พร้อมใจเฝ้าระวัง						
6.1 การเฝ้าระวังดูแลรักษาคุณภาพน้ำในแม่น้ำสะแกกรัง	22	2	-	-	2.92	0.28
6.2 การตรวจสอบคุณภาพน้ำอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง	15	5	4	-	2.46	0.78
รวม					2.69	0.35
กิจกรรมที่ 7 สรรค์สร้างเยาวชน						
7.1 ความตั้งใจและความสนใจของนักเรียน	18	2	-	-	2.90	0.31
7.2 ความร่วมมือของนักเรียนและครู	18	2	-	-	2.90	0.31
7.3 นักเรียนเกิดทักษะในการดูแลคุณภาพน้ำ	15	3	2	-	2.65	0.67
7.4 นักเรียนนำความรู้ไปขยายผลสู่ชุมชนได้	14	6	-	-	2.70	0.47
รวม					2.79	0.44
กิจกรรมที่ 8 ชวนคนสนับสนุน						
8.1 ความร่วมมือของหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่มีต่อชุมชนลุ่มน้ำสะแกกรัง	4	2	18	-	1.42	0.78
8.2 การให้การสนับสนุนต่อชุมชนในทุกๆ ด้าน เช่น คน เงิน วัสดุ อุปกรณ์ ฯลฯ	9	2	13	-	1.83	0.96
8.3 ความสำเร็จของชุมชนในการบริหารจัดการน้ำ	15	7	2	-	2.54	0.66
รวม					1.93	0.80

ภาคผนวก ท วิเคราะห์แบบประเมินพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำหลังการพัฒนาตามรูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ: กรณีศึกษาชุมชนลุ่มน้ำสะแกกรัง จังหวัดอุทัยธานี

ตาราง 31 วิเคราะห์แบบประเมินพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ หลังการพัฒนาตามรูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

รายการ	ระดับการปฏิบัติ				$\bar{X}$	S.D.
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มีส่วนร่วม		
1. การเข้าร่วมระดมความคิดเห็นวิเคราะห์ SWOT ของชุมชน	14	6	4	-	2.42	0.78
2. การเล่าประสบการณ์ และการแลกเปลี่ยนความรู้กัน	13	7	4	-	2.38	0.77
3. แสดงความต้องการในการแก้ไข ปัญหาและเสนอแนะแนวทาง ในการแก้ปัญหา	13	9	2	-	2.46	0.66
4. อภิปราย พูดประเด็นปัญหา เสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหา ร่วมกัน	12	8	4	-	2.33	0.76
5. การเข้าร่วมกิจกรรมการสำรวจสภาพ แม่น้ำ	16	6	2	-	2.58	0.65
6. ความสนใจต่อการสำรวจแม่น้ำ	13	8	3	-	2.42	0.72
7. การทำกิจกรรมกลุ่ม	14	6	4	-	2.42	0.78
8. ปฏิบัติการในการทดลอง และ รับผิดชอบต่อส่วนรวม	15	7	2	-	2.54	0.66
9. การแสดงความช่วยเหลือสมาชิก ภายในกลุ่ม	15	7	2	-	2.54	0.66
10. การเข้าประชุมคณะกรรมการกลุ่ม เครือข่าย	16	8	-	-	2.67	0.48
11. สมาชิกภายในกลุ่มแสดงความคิดเห็น อย่างอิสระ ให้เกียรติซึ่งกันและกัน	14	6	4	-	2.42	0.78

ตาราง 31 (ต่อ)

รายการ	ระดับการปฏิบัติ				$\bar{X}$	S.D.
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มีส่วนร่วม		
12. ความรับผิดชอบในการดูแลรักษา น้ำ	15	7	2	-	2.54	0.66
13. การมาใช้บริการศูนย์ความรู้ชุมชน	18	6	-	-	2.75	0.44
14. การจัดทำ จัดหาและแสดงข้อมูล ที่ทันสมัย เป็นประโยชน์ต่อชุมชน	14	6	4	-	2.42	0.78
15. การประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร	14	8	2	-	2.50	0.66
16. การเข้าร่วมกิจกรรมรณรงค์รักษา สิ่งแวดล้อม	14	6	4	-	2.42	0.78
17. การอภิปรายให้ข้อเสนอแนะ ในการ แก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม	14	6	4	-	2.42	0.78
18. ผลงานและกิจกรรมที่ส่งเข้า ประกวด แข่งขัน	15	7	2	-	2.54	0.66
19. การเฝ้าระวังดูแลรักษาคุณภาพน้ำ ในแม่น้ำสะแกกรัง	15	6	3	-	2.50	0.72
20. การตรวจสอบคุณภาพน้ำอย่าง สม่ำเสมอและต่อเนื่อง	14	7	3	-	2.46	0.72
21. ความตั้งใจและความสนใจของ นักเรียน	14	6	4	-	2.42	0.78
22. ความร่วมมือของนักเรียนและครู	15	7	2	-	2.54	0.66
23. นักเรียนเกิดทักษะในการดูแล คุณภาพน้ำ	15	7	2	-	2.54	0.66
24. นักเรียนนำความรู้ไปขยายผลสู่ ชุมชนได้	15	5	4	-	2.46	0.78
25. ความร่วมมือของหน่วยงานภาครัฐ และเอกชนที่มีต่อชุมชนกลุ่มน้ำสะแกกรัง	15	7	2	-	2.54	0.66
26. การให้การสนับสนุนต่อชุมชนใน ทุกๆ ด้าน เช่น คน เงิน วัสดุ อุปกรณ์ ฯลฯ	14	6	4	-	2.42	0.78
27. ความสำเร็จของชุมชนในการบริหาร จัดการน้ำ	14	6	4	-	2.42	0.78

ภาคผนวก ค วิเคราะห์แบบวัดความตระหนักในการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำก่อนการพัฒนาตามรูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ: กรณีศึกษาชุมชนลุ่มน้ำสะแกกรัง จังหวัดอุทัยธานี

ตาราง 32 วิเคราะห์แบบวัดความตระหนักในการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ก่อนการพัฒนาตามรูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ: กรณีศึกษาชุมชนลุ่มน้ำสะแกกรัง จังหวัดอุทัยธานี

รายการ	ระดับความคิดเห็น					$\bar{X}$	S.D.
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง		
1. ทุกคนควรมีส่วนร่วมสำรวจปัญหา การแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ เพราะจะทำให้เกิดผลดีต่อชุมชน	1	5	6	8	4	2.63	1.13
2. ทุกคนควรมุ่งมั่นตั้งใจในการร่วมคิดร่วมทำและแก้ปัญหา ร่วมกัน	3	7	8	3	3	3.17	1.20
3. ทุกคนควรร่วมกันคิดวิเคราะห์ เพื่อหาจุดอ่อน จุดแข็งร่วมกัน	3	5	7	7	2	3.00	1.18
4. ท่านมีความต้องการที่จะมีการเปลี่ยนแปลง เรื่องการพัฒนาแหล่งน้ำของชุมชน	4	7	9	2	2	3.38	1.13
5. ท่านยอมรับและร่วมระดมความคิด จัดทำวิสัยทัศน์ จัดทำยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ร่วมกันกับกลุ่ม	3	7	8	3	3	3.17	1.20
6. การจัดทำวิสัยทัศน์จากการวิเคราะห์ SWOT ร่วมกัน เป็นสิ่งที่มีคุณค่า และเป็นประโยชน์	4	7	9	2	2	3.38	1.13

ตาราง 32 (ต่อ)

รายการ	ระดับความคิดเห็น					$\bar{X}$	S.D.
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง		
7. การสำรวจสภาพน้ำเป็นสิ่งจำเป็นต้องทำในเบื้องต้นเพื่อให้ทราบถึงสภาพหรือปัญหาที่แท้จริงของน้ำ	3	8	10	1	3	3.38	1.06
8. เราควรยอมรับผลที่เกิดขึ้นจากการสำรวจคุณภาพแม่น้ำร่วมกัน โดยการล่องเรือดูคุณภาพของน้ำ (ต้นน้ำ กลางน้ำและปลายน้ำ)	3	7	8	3	3	3.17	1.20
9. เมื่อเราได้เห็นสภาพของพื้นที่ลุ่มน้ำ มีปัญหาจริงก็จะต้องรีบดำเนินการแก้ปัญหา	4	7	9	2	2	3.38	1.13
10. เราควรร่วมกันวิเคราะห์สภาพปัญหาของน้ำโดยเปรียบเทียบความแตกต่างของคุณภาพน้ำร่วมกัน	4	7	9	2	2	3.38	1.13
11. เราควรร่วมกันกำหนดแนวทางในการแก้ปัญหาคุณภาพน้ำร่วมกัน	4	6	7	6	1	3.25	1.15
12. การรวมกลุ่มสร้างเครือข่ายความร่วมมือเป็นสิ่งจำเป็นในการแก้ไขปัญหาแม่น้ำร่วมกัน	3	7	8	3	3	3.17	1.20
13. การรวมกลุ่มกันจะช่วยให้เกิดพลังในการแก้ไขปัญหาแม่น้ำได้	4	7	9	2	2	3.38	1.13
14. การรวมกลุ่มจะช่วยให้เป็นพลังต่อรองในการแก้ไขปัญหาแม่น้ำร่วมกัน	4	5	7	6	2	3.13	1.23

ตาราง 32 (ต่อ)

รายการ	ระดับความคิดเห็น					$\bar{X}$	S.D.
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง		
15. การมีศูนย์ความรู้เกี่ยวกับน้ำ เป็นสิ่งที่ดีมีค่าต่อชุมชน	4	9	7	3	1	3.50	1.06
16. การที่เราทุกคนร่วมกันสร้างให้เกิดองค์ความรู้ จะเป็นการสร้างปัญญา ที่สามารถช่วยแก้ปัญหาเรื่องน้ำได้	4	7	9	2	2	3.38	1.13
17. ฐานความรู้ของคนในชุมชนเป็น สิ่งจำเป็น ต่อการแก้ปัญหา ในระดับชุมชน	2	9	10	2	1	3.38	0.92
18. ศูนย์ความรู้เป็นสิ่งที่ช่วยขยายความรู้เรื่องน้ำให้แพร่หลายและ เป็นการประชาสัมพันธ์ให้ชุมชน เกิดการเรียนรู้และนำไป แก้ปัญหาได้	3	7	8	3	3	3.17	1.20
19. ศูนย์ความรู้เป็นสิ่งจำเป็นใน สถานการณ์ปัจจุบันที่อยู่ในโลก ยุคข้อมูลข่าวสาร	4	6	11	2	1	3.42	1.02
20. สิ่งแวดล้อมรอบๆ ตัวเราเป็น สิ่งจำเป็นและมีผลกระทบต่อทั้ง ตัวเราเอง ชุมชน และสังคม	3	8	10	1	2	3.38	1.06
21. การทำงานของเครือข่ายสิ่งแวดล้อม ร่วมกันจะทำให้เกิดความรัก ความสามัคคีในหมู่คณะและ นำไปสู่ความสำเร็จของชุมชน	2	9	10	2	1	3.38	0.92

ตาราง 32 (ต่อ)

รายการ	ระดับความคิดเห็น					$\bar{X}$	S.D.
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง		
22. การร่วมกันรณรงค์รักษาสิ่งแวดล้อมของชุมชนเป็นหน้าที่ที่ทุกคนควรให้ความสำคัญและร่วมมือช่วยกันสร้างให้เกิดขึ้น	3	7	8	3	3	3.17	1.20
23. การตกแต่งบ้านเรือน ที่อยู่อาศัยให้ถูกสุขลักษณะเป็นสิ่งที่ดีและก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสุขภาพของตัวเอง ชุมชน และสังคม	3	7	8	3	3	3.17	1.20
24. การทำงานเป็นทีมนอกจากจะช่วยให้การทำงานใด ๆ สำเร็จได้แล้วยังทำให้เป็นชื่อเสียงและเกียรติยศของชุมชนด้วย	4	7	9	2	2	3.38	1.13
25. การจัดตั้งทีมงานเพื่อร่วมกันรับผิดชอบในการเฝ้าระวังน้ำมีความสำคัญต่อชุมชน	2	9	10	2	1	3.38	0.92
26. คนในชุมชนทุกคนต้องร่วมมือกันในการแก้ปัญหาที่ร่วมกัน	3	7	8	3	3	3.17	1.20
27. การยอมรับผลงานของกันและกันจะทำให้ชุมชนเกิดความรักและสามัคคีกัน	3	7	8	3	3	3.17	1.20
28. ความรับผิดชอบในการดูแลรักษาน้ำร่วมกันว่าเกิดประโยชน์ต่อชุมชน	2	9	10	2	1	3.38	0.92

ตาราง 32 (ต่อ)

รายการ	ระดับความคิดเห็น					$\bar{X}$	S.D.
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง		
29. การร่วมกันแก้ปัญหาเป็นเรื่องที่ควรทำและควรจะร่วมกันหาแนวทางในการแก้ปัญหาน้ำทุกวันเป็นประจำ	3	7	8	3	3	3.17	1.20
30. เยาวชนทุกคนควรจะต้องรับรู้และเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนที่มีต่อสิ่งแวดล้อม	3	8	8	3	2	3.29	1.12
31. เยาวชนทุกคนควรจะต้องปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีด้านสิ่งแวดล้อม	2	9	10	2	1	3.38	0.92
32. สิ่งแวดล้อมที่ดีก่อให้เกิดคุณภาพชีวิตที่ดีทั้งต่อตัวเราเอง ครอบครัว ชุมชน และสังคม	3	7	8	3	3	3.17	1.20
33. การช่วยเหลือของหน่วยงานภาครัฐและเอกชนมีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพทรัพยากรน้ำ	3	7	8	3	3	3.17	1.20
34. การช่วยเหลือของหน่วยงานภาครัฐและเอกชนมีความสำคัญต่อการแก้ปัญหาทรัพยากรน้ำอย่างเป็นระบบ	4	7	9	2	2	3.38	1.13
35. หน่วยงานภาครัฐและเอกชนควรให้ความร่วมมือและสนับสนุนชุมชนให้มีการแก้ไขปัญหาแหล่งน้ำ	3	6	10	3	2	3.20	1.10

ภาคผนวก ณ วิเคราะห์แบบวัดความตระหนักในการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำระหว่างการพัฒนาตามรูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ: กรณีศึกษาชุมชนลุ่มน้ำสะแกกรัง จังหวัดอุทัยธานี

ตาราง 33 วิเคราะห์แบบวัดความตระหนักในการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำระหว่างการพัฒนาตามรูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ: กรณีศึกษาชุมชนลุ่มน้ำสะแกกรัง จังหวัดอุทัยธานี

รายการ	ระดับความคิดเห็น					$\bar{X}$	S.D.
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง		
กิจกรรมที่ 1 ร่วมคิดร่วมทำ							
1.1 ทุกคนควรมีส่วนร่วมสำรวจปัญหา การแก้ปัญหายังเป็นระบบ เพราะจะทำให้เกิดผลดีต่อชุมชน	20	4	-	-	-	4.83	0.38
1.2 ทุกคนควรมุ่งมั่นตั้งใจในการร่วมคิดร่วมทำและแก้ปัญหาร่วมกัน	20	4	-	-	-	4.83	0.38
1.3 ทุกคนควรร่วมกันคิดวิเคราะห์เพื่อหาจุดอ่อน จุดแข็งร่วมกัน	21	3	-	-	-	4.88	0.34
1.4 ท่านมีความต้องการที่จะมีการเปลี่ยนแปลง เรื่องการพัฒนาแหล่งน้ำของชุมชน	19	5	-	-	-	4.80	0.41
1.5 ท่านยอมรับและร่วมระดมความคิดเห็นจัดทำวิสัยทัศน์ จัดทำยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ร่วมกันกับกลุ่ม	21	3	-	-	-	4.88	0.34
1.6 การจัดทำวิสัยทัศน์จากการวิเคราะห์ SWOT ร่วมกัน เป็นสิ่งที่มีคุณค่า และเป็นประโยชน์	23	1	-	-	-	4.96	0.20
รวม						4.86	0.34

ตาราง 33 (ต่อ)

รายการ	ระดับความคิดเห็น					$\bar{X}$	S.D.
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง		
กิจกรรมที่ 2 นำไปคูของจริง							
2.1 การสำรวจสภาพน้ำเป็นสิ่งจำเป็นต้องทำ ในเบื้องต้นเพื่อให้ทราบถึงสภาพหรือ ปัญหาที่แท้จริงของน้ำ	24	-	-	-	-	5.00	0.00
2.2 เราควรยอมรับผลที่เกิดขึ้นจากการ สำรวจคุณภาพแม่น้ำร่วมกัน โดยการ ส่งเรือดูคุณภาพของน้ำ (ต้นน้ำ กลาง น้ำและปลายน้ำ)	24	-	-	-	-	5.00	0.00
2.3 เมื่อเราได้เห็นสภาพของพื้นที่ลุ่มน้ำ มี ปัญหาจริงก็ต้องรีบดำเนินการ แก้ปัญหา	24	-	-	-	-	5.00	0.00
2.4 เราควรร่วมกันวิเคราะห์สภาพปัญหา ของน้ำโดยเปรียบเทียบ ความแตกต่าง ของคุณภาพน้ำร่วมกัน	23	1	-	-	-	4.96	0.20
2.5 เราควรร่วมกันกำหนดแนวทางในการ แก้ปัญหาคุณภาพน้ำร่วมกัน	23	1	-	-	-	4.96	0.20
รวม						4.98	0.08
กิจกรรมที่ 3 ไม่ทิ้งกลุ่มเครือข่าย							
3.1 การรวมกลุ่มสร้างเครือข่ายความร่วมมือ เป็นสิ่งจำเป็นในการแก้ไขปัญหา ร่วมกัน	21	3	-	-	-	4.88	0.34
3.2 การรวมกลุ่มกันจะช่วยให้เกิดพลัง ใน การแก้ไขปัญหาได้	24	-	-	-	-	5.00	0.00
3.3 การรวมกลุ่มจะช่วยให้พลังต่อรอง ใน การแก้ไขปัญหา	22	2	-	-	-	4.92	0.28
รวม						4.93	0.21

ตาราง 33 (ต่อ)

รายการ	ระดับความคิดเห็น					$\bar{X}$	S.D.
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง		
กิจกรรมที่ 4 ขยายความรู้ชุมชน							
4.1 การมีศูนย์ความรู้เกี่ยวกับน้ำเป็นสิ่งที่ดี มี ค่าต่อชุมชน	21	3	-	-	-	4.88	0.34
4.2 การที่เราทุกคนร่วมกันสร้างให้เกิดองค์ ความรู้ จะเป็นการสร้างปัญญา ที่ สามารถช่วยแก้ปัญหาเรื่องน้ำได้	22	2	-	-	-	4.92	0.28
4.3 ฐานความรู้ของคนในชุมชนเป็น สิ่งจำเป็นต่อการแก้ปัญหาในระดับ ชุมชน	24	-	-	-	-	5.00	0.00
4.4 ศูนย์ความรู้เป็นสิ่งที่ช่วยขยายความรู้ เรื่องน้ำให้แพร่หลายและเป็นการ ประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนเกิดการเรียนรู้ และนำไปแก้ปัญหาได้	23	1	-	-	-	4.96	0.20
4.5 ศูนย์ความรู้เป็นสิ่งจำเป็นในสถานการณ์ ปัจจุบันที่อยู่ในโลกยุคข้อมูลข่าวสาร	23	1	-	-	-	4.96	0.20
รวม						4.94	0.20
กิจกรรมที่ 5 ทุกคนรักสิ่งแวดล้อม							
5.1 สิ่งแวดล้อมรอบๆ ตัวเราเป็นสิ่งจำเป็น และมีผลกระทบต่อทั้งตัวเราเอง ชุมชน และสังคม	22	2	-	-	-	4.92	0.28
5.2 การทำงานรณรงค์รักษาสิ่งแวดล้อม ร่วมกันจะทำให้เกิดความรัก ความสามัคคีในหมู่คณะและนำไปสู่ ความสำเร็จของชุมชน	22	2	-	-	-	4.92	0.28
5.3 การร่วมกันรณรงค์รักษาสิ่งแวดล้อมของ ชุมชนเป็นหน้าที่ที่ทุกคนควรให้ความ สำคัญและร่วมมือช่วยกันสร้างให้เกิดขึ้น	22	2	-	-	-	4.92	0.28

ตาราง 33 (ต่อ)

รายการ	ระดับความคิดเห็น					$\bar{X}$	S.D.
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง		
5.4 การตกแต่งบ้านเรือน ที่อยู่อาศัยให้ถูก สุขลักษณะเป็นสิ่งที่ดีและก่อให้เกิด ประโยชน์ต่อสุขภาพของตัวเราเอง ชุมชน และสังคม	23	1	-	-	-	4.96	0.20
5.5 การทำงานเป็นทีมนอกจากจะช่วยทำให้ การทำงานใดๆ สำเร็จได้แล้ว ยังทำให้ เป็นชื่อเสียงและเกียรติยศของชุมชนด้วย	24	-	-	-	-	5.00	0.00
รวม						4.94	0.21
กิจกรรมที่ 6 พร้อมใจเฝ้าระวัง							
6.1 การจัดตั้งทีมงานเพื่อร่วมกันรับผิดชอบ ในการเฝ้าระวังน้ำมีความสำคัญต่อ ชุมชน	23	1	-	-	-	4.96	0.20
6.2 คนในชุมชนทุกคนต้องร่วมมือกัน ในการแก้ปัญหาน้ำร่วมกัน	22	2	-	-	-	4.92	0.28
6.3 การยอมรับผลงานของกันและกันจะทำให้ ให้ชุมชนเกิดความรักและสามัคคีกัน	23	1	-	-	-	4.96	0.20
6.4 ความรับผิดชอบในการดูแลรักษาน้ำ ร่วมกันว่าเกิดประโยชน์ต่อชุมชน	23	1	-	-	-	4.96	0.20
6.5 การร่วมกันแก้ปัญหาเป็นสิ่งที่ควร ทำและควรจะร่วมกันหาแนวทาง ในการแก้ปัญหาทุกวันเป็นประจำ	22	2	-	-	-	4.92	0.28
รวม						4.94	0.23

ตาราง 33 (ต่อ)

รายการ	ระดับความคิดเห็น					$\bar{X}$	S.D.
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง		
กิจกรรมที่ 7 สรรค์สร้างเยาวชน							
7.1 เยาวชนทุกคนควรจะต้องรับรู้ และเข้าใจ ในบทบาทหน้าที่ของตน ที่มีต่อ สิ่งแวดล้อม	20	-	-	-	-	5.00	0.00
7.2 เยาวชนทุกคนควรจะต้องปฏิบัติตน เป็น ผู้นำและผู้ตามที่ดีด้านสิ่งแวดล้อม	19	1	-	-	-	4.90	0.31
7.3 สิ่งแวดล้อมที่ดีก่อให้เกิดคุณภาพชีวิตที่ดี ทั้งต่อตัวเราเอง ครอบครัว ชุมชน และ สังคม	20	-	-	-	-	5.00	0.00
รวม						4.97	0.10
กิจกรรมที่ 8 ขวนคนสนับสนุน							
8.1 การช่วยเหลือของหน่วยงานภาครัฐและ เอกชนมีความสำคัญ ต่อการพัฒนา คุณภาพทรัพยากรน้ำ	23	1	-	-	-	4.96	0.20
8.2 การช่วยเหลือของหน่วยงานภาครัฐและ เอกชนมีความสำคัญ ต่อการแก้ปัญหา ทรัพยากรน้ำ อย่างเป็นระบบ	23	1	-	-	-	4.96	0.20
8.3 หน่วยงานภาครัฐและเอกชนควรให้ ความร่วมมือและสนับสนุนชุมชน ให้มี การแก้ไขปัญหาแหล่งน้ำ	22	2	-	-	-	4.92	0.28
รวม						4.95	0.23

ภาคผนวก ด วิเคราะห์แบบวัดความตระหนักในการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำหลังการพัฒนาตามรูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ: กรณีศึกษาชุมชนลุ่มน้ำสะแกกรัง จังหวัดอุทัยธานี

ตาราง 34 วิเคราะห์แบบวัดความตระหนักในการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ หลังการพัฒนาตามรูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ: กรณีศึกษาชุมชนลุ่มน้ำสะแกกรัง จังหวัดอุทัยธานี

รายการ	ระดับความคิดเห็น					$\bar{X}$	S.D.
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง		
1. ทุกคนควรมีส่วนร่วมสำรวจปัญหาการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ เพราะจะทำให้เกิดผลดีต่อชุมชน	7	10	7	-	-	4.00	0.78
2. ทุกคนควรมุ่งมั่นตั้งใจในการร่วมคิดร่วมทำและแก้ปัญหาพร้อมกัน	8	10	6	-	-	4.08	0.76
3. ทุกคนควรร่วมกันคิดวิเคราะห์เพื่อหาจุดอ่อน จุดแข็งร่วมกัน	9	9	6	-	-	4.13	0.80
4. ท่านมีความต้องการที่จะมีการเปลี่ยนแปลงเรื่องการพัฒนาแหล่งน้ำของชุมชน	9	9	6	-	-	4.13	0.80
5. ท่านยอมรับและร่วมระดมความคิดจัดทำวิสัยทัศน์ จัดทำยุทธศาสตร์ และกลยุทธ์ร่วมกันกับกลุ่ม	9	10	5	-	-	4.17	0.76
6. การจัดทำวิสัยทัศน์จากการวิเคราะห์ SWOT ร่วมกัน เป็นสิ่งที่มีคุณค่าและเป็นประโยชน์	12	9	3	-	-	4.38	0.71
7. การสำรวจสภาพน้ำเป็นสิ่งจำเป็นต้องทำในเบื้องต้นเพื่อให้ทราบถึงสภาพหรือปัญหาที่แท้จริงของน้ำ	10	8	6	-	-	4.17	0.82

ตาราง 34 (ต่อ)

รายการ	ระดับความคิดเห็น					$\bar{X}$	S.D.
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง		
8. เราควรยอมรับผลที่เกิดขึ้นจากการสำรวจคุณภาพแม่น้ำร่วมกัน โดยการส่งเรือดูคุณภาพของน้ำ (ต้นน้ำ กลางน้ำและปลายน้ำ)	9	9	6	-	-	4.13	0.80
9. เมื่อเราได้เห็นสภาพของพื้นที่ลุ่มน้ำ มีปัญหาจริงก็จะต้องรีบดำเนินการแก้ปัญหา	9	8	7	-	-	4.08	0.83
10. เราควรร่วมกันวิเคราะห์สภาพปัญหาของน้ำโดยเปรียบเทียบความแตกต่างของคุณภาพน้ำร่วมกัน	8	9	7	-	-	4.04	0.81
11. เราควรร่วมกันกำหนดแนวทาง ในการแก้ปัญหาคุณภาพน้ำร่วมกัน	7	8	9	-	-	3.91	0.83
12. การรวมกลุ่มสร้างเครือข่ายความร่วมมือเป็นสิ่งจำเป็นในการแก้ไขปัญหาแม่น้ำร่วมกัน	9	9	6	-	-	4.13	0.80
13. การรวมกลุ่มกันจะช่วยให้เกิดพลังในการแก้ไขปัญหาแม่น้ำได้	9	9	6	-	-	4.13	0.80
14. การรวมกลุ่มจะช่วยให้พลังต่อรองในการแก้ไขปัญหาน้ำร่วมกัน	8	9	7	-	-	4.04	0.81
15. การมีศูนย์ความรู้เกี่ยวกับน้ำเป็นสิ่งที่มีความสำคัญ	8	9	7	-	-	4.04	0.81
16. การที่เราทุกคนร่วมกันสร้างให้เกิดองค์ความรู้ จะเป็นการสร้างปัญญาที่สามารถช่วยแก้ปัญหาเรื่องน้ำได้	10	8	6	-	-	4.17	0.82
17. ฐานความรู้ของคนในชุมชนเป็นสิ่งจำเป็นต่อการแก้ปัญหา ในระดับชุมชน	12	9	3	-	-	4.38	0.71

ตาราง 34 (ต่อ)

รายการ	ระดับความคิดเห็น					$\bar{X}$	S.D.
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง		
18. ศูนย์ความรู้เป็นสิ่งที่ช่วยขยายความรู้เรื่องน้ำให้แพร่หลายและเป็น การประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนเกิดการ เรียนรู้และนำไปแก้ปัญหาได้	10	8	6	-	-	4.17	0.82
19. ศูนย์ความรู้เป็นสิ่งจำเป็น ใน สถานการณ์ปัจจุบันที่อยู่ในโลกยุค ข้อมูลข่าวสาร	8	9	7	-	-	4.04	0.81
20. สิ่งแวดล้อมรอบๆ ตัวเราเป็น สิ่งจำเป็นและมีผลกระทบต่อ ทั้งตัวเราเอง ชุมชน และสังคม	8	8	8	-	-	4.00	0.84
21. การทำงานรณรงค์รักษาสิ่งแวดล้อม ร่วมกันจะทำให้เกิดความรัก ความ สามัคคีในหมู่คณะและนำไปสู่ ความสำเร็จของชุมชน	8	9	7	-	-	4.04	0.80
22. การร่วมกันรณรงค์รักษา สิ่งแวดล้อมของชุมชนเป็นหน้าที่ ที่ ทุกคนควรให้ความสำคัญ และ ร่วมมือช่วยกันสร้างให้เกิดขึ้น	8	9	7	-	-	4.04	0.81
23. การตกแต่งบ้านเรือน ที่อยู่อาศัยให้ ถูกสุขลักษณะเป็นสิ่งที่ดีและก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสุขภาพ ของตัวเรา เอง ชุมชน และสังคม	9	8	7	-	-	4.08	0.83

ตาราง 34 (ต่อ)

รายการ	ระดับความคิดเห็น					$\bar{X}$	S.D.
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง		
24. การทำงานเป็นทีมนอกจากจะช่วย ทำให้การทำงานใด ๆ สำเร็จได้แล้ว ยังทำให้เป็นชื่อเสียงและเกียรติยศ ของชุมชนด้วย	9	8	7	-	-	4.08	0.83
25. การจัดตั้งทีมงานเพื่อร่วมกัน รับผิดชอบในการเฝ้าระวังน้ำมี ความสำคัญต่อชุมชน	8	9	7	-	-	4.04	0.81
26. คนในชุมชนทุกคนต้องร่วมมือกัน ในการแก้ปัญหาที่ร่วมกัน	9	9	6	-	-	4.13	0.80
27. การยอมรับผลงานของกันและกันจะ ทำให้ชุมชนเกิดความรักและ สามัคคีกัน	9	9	6	-	-	4.18	0.80
28. ความรับผิดชอบในการดูแลรักษา ร่วมกันว่าเกิดประโยชน์ ต่อชุมชน	6	9	9	-	-	3.86	0.80
29. การร่วมกันแก้ปัญหาเป็นสิ่งที่ ควรทำและควรจะทำร่วมกันหา แนวทางในการแก้ปัญหาน้ำทุกวัน เป็นประจำ	9	8	7	-	-	4.08	0.83
30. เยาวชนทุกคนควรจะต้องรับรู้และ เข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนที่มี ต่อสิ่งแวดล้อม	8	8	8	-	-	4.00	0.83
31. เยาวชนทุกคนควรจะต้องปฏิบัติตน เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีด้าน สิ่งแวดล้อม	9	9	6	-	-	4.13	0.80

ตาราง 34 (ต่อ)

รายการ	ระดับความคิดเห็น					$\bar{X}$	S.D.
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง		
32. สิ่งแวดล้อมที่ดีก่อให้เกิดคุณภาพชีวิตที่ดีทั้งต่อตัวเราเอง ครอบครัว ชุมชน และสังคม	8	8	8	-	-	4.00	0.83
33. การช่วยเหลือของหน่วยงานภาครัฐและเอกชนมีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพทรัพยากรน้ำ	9	9	6	-	-	4.13	0.80
34. การช่วยเหลือของหน่วยงานภาครัฐและเอกชนมีความสำคัญต่อการแก้ปัญหาทรัพยากรน้ำอย่างเป็นระบบ	7	9	8	-	-	3.96	0.81
35. หน่วยงานภาครัฐและเอกชนควรให้ความร่วมมือและสนับสนุนชุมชนให้มีการแก้ไขปัญหาแหล่งน้ำ	9	8	7	-	-	4.08	0.83

ภาคผนวก ต คู่มือการดำเนินการตามรูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหาร
จัดการทรัพยากรน้ำ: กรณีศึกษาชุมชนลุ่มน้ำสะแกกรัง

คู่มือการดำเนินการตามรูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชน
ในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ: กรณีศึกษา
ชุมชนลุ่มน้ำสะแกกรัง

โดย นายเชาวฤทธิ์ จงเกษกรณ์
ที่ปรึกษา รศ.ดร.เสวียน เปรมประสิทธิ์
รศ.พรรณยุพา นพรัตน์
รศ.ดร.วาริรัตน์ แก้วอุไร

เอกสารประกอบ การวิจัยเรื่องการพัฒนาารูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชน
ในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ: กรณีศึกษาชุมชนลุ่มน้ำสะแกกรัง จังหวัดอุทัยธานี

คำนำ

นโยบายและแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดอุทัยธานี มุ่งเน้นการเร่งฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อีกทั้งทำการฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้มีความอุดมสมบูรณ์ แต่จากผลของการพัฒนาที่ผ่านมายังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร ชุมชนส่วนใหญ่ยังไม่ได้ให้ความสนใจและเข้ามา มีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งน้ำสะแกกรังเท่าที่ควร ทั้งๆ ที่เป็นแม่น้ำสายหลักที่มีอิทธิพลต่อวิถีชีวิตของคนในชุมชนในเขตเทศบาลเมืองอุทัยธานีเป็นอย่างมาก

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ: กรณีศึกษาชุมชนลุ่มน้ำสะแกกรังขึ้น โดยผู้วิจัยได้นำต้นแบบการมีส่วนร่วมของชุมชน ในการบริหารจัดการลุ่มน้ำท่าจีนและข้อมูลงานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ มาผสมผสานกับสภาพ ปัจจุบันปัญหาของลุ่มน้ำสะแกกรัง และสร้างเป็นรูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ: กรณีศึกษาชุมชนลุ่มน้ำสะแกกรังขึ้น เพื่อมุ่งหวังที่จะให้เป็นแนวทางการปฏิบัติที่ดี และเป็นตัวอย่างกับชุมชนอื่นๆ ที่จะนำไปประยุกต์ใช้ในโอกาสต่อไป และรูปแบบที่สร้างขึ้นได้มีการทดลองใช้ ในชุมชนเขตเทศบาลเมืองจังหวัดอุทัยธานี อำเภอเมืองอุทัยธานี จังหวัดอุทัยธานี ระหว่าง 19 กันยายน 2551 – 19 ธันวาคม 2551 มาแล้ว ผลปรากฏว่าคนในชุมชนในเขตเทศบาลเมืองอุทัยธานี มีความตระหนักและมีพฤติกรรมในการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการลุ่มน้ำสะแกกรังเพิ่มมากขึ้น

ผู้วิจัยขอขอบคุณทุกท่านที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดทำเอกสารคู่มือฉบับนี้จนประสบผลสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีมา ณ โอกาสนี้เป็นอย่างยิ่ง

นายเชาวฤทธิ์ จงเกษกรณ์

9 มีนาคม 2551

สารบัญ

หน้า

คำนำ.....	ก
สารบัญ.....	ข
1. หลักการและเหตุผล.....	1
2. วัตถุประสงค์.....	2
3. หลักการนำรูปแบบการมีส่วนร่วมฯไปใช้.....	2
4. โครงสร้างของรูปแบบ.....	4
5. แนวการจัดกิจกรรม.....	6
- กิจกรรมที่ 1 ร่วมคิดร่วมทำ.....	9
- กิจกรรมที่ 2 นำไปดูของจริง.....	12
- กิจกรรมที่ 3 ไม่ทิ้งกลุ่มเครือข่าย.....	14
- กิจกรรมที่ 4 ขยายความรู้ชุมชน.....	16
- กิจกรรมที่ 5 ทุกคนรักสิ่งแวดล้อม.....	18
- กิจกรรมที่ 6 พร้อมใจเฝ้าระวัง.....	21
- กิจกรรมที่ 7 สรรค์สร้างเยาวชน.....	22
- กิจกรรมที่ 8 ชวนคนสนับสนุน.....	24
6. ข้อเสนอแนะการใช้รูปแบบ.....	26
7. การประเมินผล.....	27
8. เอกสารอ้างอิง.....	28

คู่มือการดำเนินการตามรูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชน ในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

หลักการและเหตุผล

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระราชดำรัสเกี่ยวกับทรัพยากรน้ำว่า “หลักสำคัญว่าต้องมีน้ำ น้ำบริโภคและน้ำใช้ น้ำเพื่อการเพาะปลูกเพราะชีวิตอยู่ที่นั่น ถ้ามีน้ำคนอยู่ได้ ถ้าไม่มีน้ำ คนอยู่ไม่ได้ ไม่มีไฟฟ้า คนอยู่ได้ แต่ถ้ามีไฟฟ้า ไม่มีน้ำ คนอยู่ไม่ได้...” ซึ่งเป็นพระราชดำรัสที่ตระหนักถึงความสำคัญของน้ำ ต่อความอยู่รอดของชีวิตทั้งมนุษย์ สัตว์ และพืช โดยเหตุที่น้ำนั้นเป็นองค์ประกอบของสิ่งมีชีวิต ถ้าไม่มีน้ำ ชีวิต ก็ไม่สามารถอยู่รอดได้ (สำนักงานคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ, 2545, หน้า 43) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) กำหนดวิสัยทัศน์ในปี พ.ศ.2550-2554 คือ การมุ่งพัฒนาสู่ “สังคมอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน (Green and Happiness Society) คนไทยมีคุณธรรมนำความรอบรู้ รู้เท่าทันโลก ครอบคลุมอบอุ่น ชุมชนเข้มแข็ง สังคมสันติสุข เศรษฐกิจมีคุณภาพ เสถียรภาพและเป็นธรรม สิ่งแวดล้อมมีคุณภาพ และทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน อยู่ภายใต้ระบบบริหารจัดการประเทศที่มีธรรมาภิบาล ดำรงไว้ซึ่งระบอบประชาธิปไตย ที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข และอยู่ในประชาคมโลกได้อย่างมีศักดิ์ศรี” (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10, 2544, หน้า 12) และเพื่อให้การพัฒนาประเทศในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 จึงได้กำหนดพันธกิจของการพัฒนาคนให้มีคุณภาพพร้อมมีคุณธรรม รอบรู้อย่างเท่าทัน มีสุขภาพที่ดี อยู่ในครอบครัวที่อบอุ่น ชุมชนที่เข้มแข็ง พึ่งตนเองได้ มีความมั่นคงในการดำรงชีวิตอย่างมีศักดิ์ศรีภายใต้ดุลยภาพของความหลากหลายทางทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม สร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติ และคุณภาพสิ่งแวดล้อม สร้างความสมดุล ระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ อย่างยั่งยืน เป็นธรรมและมีการสร้างสรรค์คุณค่า สนับสนุนให้ชุมชน มีองค์ความรู้ และสร้างภูมิคุ้มกัน เพื่อคุ้มครองฐานทรัพยากร คุ้มครองสิทธิ ส่งเสริมบทบาทของชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากรปรับแบบแผนการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10, 2544, หน้า 14) และในส่วนของยุทธศาสตร์พัฒนาจังหวัดอุทัยธานี (สำนักงานจังหวัดอุทัยธานี, 2549, หน้า 2) มุ่งเน้นการเร่งฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะแม่น้ำสะแกกรังเป็นแม่น้ำสายหลัก จำเป็นต้องสร้างความตระหนัก และสร้างพฤติกรรม การมีส่วนร่วมของชุมชนในการอนุรักษ์ แม่น้ำสะแกกรังให้ใสสะอาด ปราศจากมลพิษ ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นต่อวิถีชีวิตความเป็นอยู่ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ และวัฒนธรรมที่สั่งสมมานานของชุมชนเมืองอุทัยธานีตลอดมา แต่ปัจจุบันแม่น้ำสะแกกรัง บริเวณใน

เขตเทศบาลเมืองอุทัยธานี มีปัญหาน้ำเน่าเสีย เกิดขึ้นในช่วงฤดูแล้งทุกปี เกิดมลพิษทางน้ำ ปลาที่เลี้ยงในกระชังตายได้รับความเสียหาย

จากข้อสรุปดังกล่าวข้างต้นจึงจำเป็นต้องให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการเป็นเจ้าของเพื่อดูแลรักษาสภาพแวดล้อม และใช้เป็นทรัพยากรหลักในการดำรงชีวิตของชาวอุทัยธานีต่อไป ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้พัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการลุ่มน้ำสะแกกรัง และได้จัดทำคู่มือนี้ขึ้น เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมให้บรรลุเป้าหมายโดยเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำให้บรรลุเป้าหมาย โดยช่วยสร้างความตระหนักในการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำและทำให้เกิดพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำต่อไป

วัตถุประสงค์

เพื่อเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ: กรณีศึกษาชุมชนลุ่มน้ำสะแกกรัง ให้บรรลุผลเกิดความตระหนักและเกิดพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแม่น้ำสะแกกรังให้ใสสะอาด ปราศจากมลพิษ

หลักการนำรูปแบบการมีส่วนร่วมฯ ไปใช้

การทำกิจกรรมใดๆ จะส่งผลต่อการพัฒนาความตระหนักและพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของชุมชน ในการบริหารจัดการลุ่มน้ำสะแกกรัง และกิจกรรมที่จัดขึ้นต้องมีความสอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการ และวิถีชีวิตของชุมชนลุ่มแม่น้ำสะแกกรังและในการดำเนินกิจกรรมจะต้องให้ชุมชนมีบทบาทเป็นเจ้าของ และมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่

กลุ่มเป้าหมายในการนำรูปแบบฯ และคู่มือการดำเนินการตามรูปแบบฯ ไปใช้

ชุมชนที่จะนำกิจกรรมการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการลุ่มน้ำสะแกกรังนี้ไปใช้ จำเป็นต้องมีลักษณะดังนี้

1. เป็นชุมชนที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่เทศบาลเมืองอุทัยธานี ที่ตั้งถิ่นฐานบ้านเรือนอยู่ในเขตต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ ในบริเวณลุ่มน้ำสะแกกรัง
2. มีผู้นำชุมชนอย่างน้อยรวม 3 คน โดยที่ผู้นำชุมชน ต้องเป็นบุคคลที่มีความเข้าใจสภาพชุมชน เกี่ยวกับปัญหาเรื่องน้ำในแม่น้ำสะแกกรัง และเข้าใจแนวโน้มของการพัฒนาแม่น้ำของตน ชุมชนยอมรับให้เป็นผู้นำและสามารถนำชุมชนทั้งในเชิงนโยบายและการปฏิบัติได้ รวม 9 คน

3. มีชาวบ้านที่อาศัยอยู่บริเวณริมฝั่งแม่น้ำสะแกกรังในเขตเทศบาลเมืองอุทัยธานี จำนวน 6 ชุมชน (ชุมชนบ้านเหนือพัฒนา ชุมชนคลองลึกพัฒนา ชุมชนอุทัยเมืองวิไล ชุมชนลุ่มแม่น้ำสะแกกรัง ชุมชนประชาภิสุข ชุมชนปากบาดส้มพันธ์) สุ่มตัวอย่างมาเพียง 3 ชุมชน นำมา ชุมชนละ 5 คน ได้แก่ ชุมชนต้นน้ำ คือ ชุมชนบ้านเหนือพัฒนา ชุมชนกลางน้ำ คือ ชุมชน ลุ่มแม่น้ำสะแกกรัง และชุมชนปลายน้ำ คือ ชุมชนปากบาดส้มพันธ์ รวมทั้งสิ้น 15 คน

4. องค์การภาครัฐ ได้แก่ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการดูแลรักษาแม่น้ำสะแกกรังของสำนักงาน เทศบาลเมืองอุทัยธานี สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดอุทัยธานีและ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุทัยธานี รวมทั้งสิ้น จำนวน 3 คน

5. องค์การภาคเอกชนที่ดูแลแม่น้ำสะแกกรัง เช่น ประธานและกรรมการชมรมเรารัก สะแกกรัง จำนวน 1 คน

แนวทางการนำคู่มือการดำเนินการตามรูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ: กรณีศึกษาชุมชนลุ่มน้ำสะแกกรังไปใช้

ในการนำรูปแบบฯ และคู่มือการดำเนินการตามรูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการ บริหารจัดการทรัพยากรน้ำ: กรณีศึกษาชุมชนลุ่มน้ำสะแกกรังไปใช้ ควรดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาคู่มือการดำเนินการตามรูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการ ทรัพยากรน้ำ: กรณีศึกษาชุมชนลุ่มน้ำสะแกกรัง อย่างละเอียด

2. วางแผนการจัดเตรียมสถานที่จัดกิจกรรมให้มีบรรยากาศเหมาะสมกับกิจกรรมของ แต่ละหน่วย

3. เตรียมสื่อ / อุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมให้พร้อมและครบถ้วน

4. เพื่อให้เกิดความเข้าใจต่อการดำเนินกิจกรรมตามรูปแบบการมีส่วนร่วมฯ อย่างแท้จริง ควรได้ศึกษาถึงโครงสร้างของรูปแบบการมีส่วนร่วมฯ เพื่อให้ทราบถึงแนวคิดสำคัญตามหลักการใน แต่ละองค์ประกอบของรูปแบบฯ แสดงให้เห็นถึงกระบวนการที่สำคัญที่ช่วยส่งเสริมให้เกิดการมี ส่วนร่วม ในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ดังภาพ 11

แนวการจัดกิจกรรมตามรูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

แนวการจัดกิจกรรมเน้นให้ผู้วิจัย/ผู้ช่วยวิจัย ผู้นำชุมชน ชาวบ้าน พระสงฆ์ นักเรียน ตัวแทนองค์กรภาครัฐและเอกชน จัดทำกิจกรรมเพื่อส่วนรวม ควบคู่กับการเรียนรู้ ตามยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ ที่จะสร้างเสริมให้มีความตระหนักและมีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการลุ่มน้ำสะแกกรัง โดยมี กระบวนการสำคัญเป็น 5 ขั้นตอน คือ การร่วมระดมความคิด การร่วมวางแผน การร่วมดำเนินงาน การร่วมติดตามประเมินผล และการร่วมรับผลประโยชน์

โครงสร้างการจัดกิจกรรม ด้านเนื้อหาของกิจกรรม เวลา และผู้เกี่ยวข้องในแต่ละกิจกรรม ดังนี้

ช่วงเวลา	กิจกรรม	เนื้อหา	ผู้เกี่ยวข้อง
3 ชั่วโมง (ดำเนินการ ก่อนที่จะได้ วิสัยทัศน์ เป้าหมาย)	1. ร่วมคิด ร่วมทำ	- วิเคราะห์ความจำเป็นและความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรลุ่มน้ำสะแกกรัง - วิเคราะห์ SWOT เพื่อหาจุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และอุปสรรคในการดำเนินงานในบริบทของสะแกกรัง สภาพปัจจุบันและปัญหาของแม่น้ำสะแกกรัง - การกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย ยุทธศาสตร์ กลยุทธ์และกิจกรรม	1.ผู้วิจัย/ผู้ช่วยวิจัย 2.ผู้นำชุมชน 3.ชาวบ้าน 4.พระสงฆ์ 5.นักเรียน 6.ตัวแทนองค์กร ภาครัฐและเอกชน
3 ชั่วโมง	2. นำไปดู ของจริง	- ส่องเรือดูสภาพพื้นที่จริง - การเก็บตัวอย่างของน้ำตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำและปลายน้ำ - วิธีการสำรวจคุณภาพน้ำ - วิธีการตรวจสอบ/หาค่าคุณภาพน้ำและแนวทางการแก้ปัญหาร่วมกัน - ร่วมกันวิเคราะห์ความแตกต่างของน้ำ ที่อยู่บริเวณต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ - ร่วมกันเสนอแนวทางการแก้ปัญหาเรื่องน้ำ	1.ผู้วิจัย/ผู้ช่วยวิจัย 2.ผู้นำชุมชน 3.ชาวบ้าน 4.พระสงฆ์ 5.นักเรียน 6.ตัวแทนองค์กร ภาครัฐและเอกชน

ช่วงเวลา	กิจกรรม	เนื้อหา	ผู้เกี่ยวข้อง
2 ชั่วโมง	3. ไม่ทิ้งกลุ่ม เครือข่าย	- การรวมกลุ่มด้วยความสมัครใจจากบุคคลที่อาศัยอยู่ในชุมชนบริเวณริมน้ำสะแกกรัง ได้แก่ ผู้นำชุมชน, ชาวบ้าน, พระสงฆ์ องค์กร ภาครัฐและเอกชน - ให้ความรู้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ เกี่ยวกับการดูแล รักษาคุณภาพน้ำและกระบวนการ - การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรลุ่มน้ำสะแกกรัง - จัดตั้งคณะกรรมการชุมชนและเครือข่ายร่วมกัน - ร่วมกันรับผิดชอบในการะงานและหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายในกลุ่มร่วมกัน	1.ผู้วิจัย/ผู้ช่วยวิจัย 2.ผู้นำชุมชน 3.ชาวบ้าน 4.พระสงฆ์ 5.ตัวแทนองค์กร ภาครัฐและเอกชน
4 ชั่วโมง	4.ขยายความรู้ ชุมชน	- การจัดตั้งศูนย์ความรู้ของชุมชนและข้อมูลสารสนเทศ เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำของแม่น้ำสะแกกรังเพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน - จัดทำข้อมูลให้ทันสมัยและ เป็นปัจจุบัน - จัดแสดงข้อมูลสารสนเทศหลากหลายรูปแบบ เช่น ป้ายนิเทศ หรือแจ้งข่าวสารประชาสัมพันธ์ - เผยแพร่ผลงานให้ชุมชนได้รับรู้และเข้ามามีส่วนร่วม	1.ผู้วิจัย/ผู้ช่วยวิจัย 2.ผู้นำชุมชน 3.ชาวบ้าน 4.พระสงฆ์ 5.นักเรียน 6.ตัวแทนองค์กร ภาครัฐและเอกชน
4 ชั่วโมง	5.ทุกคนรักษาสีงแวดล้อม	- จัดกิจกรรมรณรงค์รักษาสีงแวดล้อม ได้แก่ การจัดประกวดแข่งขันบ้านน่ามอง การจัดทำป้ายเชิญชวน ประกาศเสียง ตามสาย การทิ้งขยะเป็นเวลาการแยกขยะและนำกลับมาใช้ - แจ้งข่าวสารประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่างๆ ให้ประชาชนเข้าถึง	1.ผู้วิจัย/ผู้ช่วยวิจัย 2.ผู้นำชุมชน 3.ชาวบ้าน 4.พระสงฆ์ 5.นักเรียน 6.ตัวแทนองค์กร ภาครัฐและเอกชน

ช่วงเวลา	กิจกรรม	เนื้อหา	ผู้เกี่ยวข้อง
2 ชั่วโมง	6.พร้อมใจ เฝ้าระวัง	- จัดตั้งกลุ่มสายตรวจชุมชนในการดูแลรักษา คุณภาพน้ำ โดยมาจากการสมัครใจของ ชาวบ้าน ผู้นำชุมชน และพระสงฆ์ที่อาศัยอยู่ บริเวณลุ่มน้ำ - สมาชิกสายตรวจแบ่งหน้าที่รับผิดชอบการ ตรวจ และการมอบหมายการดำเนินงาน ร่วมกันในการเก็บน้ำในจุดตรวจที่กลุ่มเรา รักษาสะเกดร่วมกันกำหนดขึ้น	1.ชาวบ้าน 2.ผู้นำชุมชน 3.พระสงฆ์
12 ชั่วโมง	7. สรรสร้าง เยาวชน	- ดำเนินการจัดกิจกรรมชมรมเรารักษ์สะแก กรังให้แก่เด็กเรียนในสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ริม ฝั่งแม่น้ำสะแกกรัง โดยการฝึกฝนให้เยาวชน เป็นนักสืบสายน้ำ เป็นนักอนุรักษ์รุ่นเยาว์	1.ผู้วิจัย/ผู้ช่วยวิจัย 2.ผอ.ร.ร./ครู 3.นักเรียน
8 ชั่วโมง	8. ชวนคน สนับสนุน	- การประสานงาน ขอรับการสนับสนุนจาก องค์กรภาครัฐและเอกชน - ให้ชุมชนสำรวจ จัดทำและแจ้งข่าวสาร เกี่ยวกับสาระน่ารู้ด้านคุณภาพน้ำ ที่ เกี่ยวข้องดำเนิน แล้วมีการประชาสัมพันธ์ ทางหอกระจายข่าวและช่องทางอื่นๆ	1.ผู้วิจัย/ผู้ช่วยวิจัย 2.ผู้นำชุมชน 3.ชาวบ้าน 4.องค์กรภาครัฐและ เอกชน

หมายเหตุ: ใช้เวลาพบกันประมาณ 38 ชม. ในช่วง 8 สัปดาห์
(ตั้งแต่เดือนกันยายน 2551 – พฤศจิกายน 2551)

การเตรียมการ

การชี้แจงกิจกรรม เพื่อให้ทุกคนรู้ว่า การทำกิจกรรมการมีส่วนร่วมนั้นมีประโยชน์กับทุก
คนในชุมชน อย่างไร ใช้เวลามากน้อยแค่ไหน ทุกคนต้องทำอะไรบ้าง ฯลฯ

การจัดกิจกรรม

ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการบริการชุมชน ประกอบด้วย 8 กิจกรรม ดังนี้

กิจกรรมที่ 1 ร่วมคิดร่วมทำ

กิจกรรมที่ 2 นำไปดูของจริง

กิจกรรมที่ 3 ไม่ทิ้งกลุ่มเครือข่าย

กิจกรรมที่ 4 ขยายความรู้ชุมชน

กิจกรรมที่ 5 ทุกคนรักสิ่งแวดล้อม

กิจกรรมที่ 6 พร้อมใจเฝ้าระวัง

กิจกรรมที่ 7 อนุรักษ์สร้างเยาวชน

กิจกรรมที่ 8 ชวนคนสนับสนุน

โดยมีรายละเอียดหรือแผนของการจัดกิจกรรม ดังนี้

กิจกรรมที่ 1: ร่วมคิดร่วมทำ

แนวคิด

1. การระดมความคิดเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งในการก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของคนในชุมชนได้แนวทางหนึ่ง
2. การระดมความคิดเป็นเป็นการดึงเอาพลังความคิดจินตนาการของผู้เข้าร่วมประชุมมาผนึกรวมเข้าด้วยกัน ก่อให้เกิดผลการประชุมที่มีพลังอย่างแท้จริง
3. การระดมความคิดเป็นเทคนิคหนึ่งที่ใช้ในการวิเคราะห์ปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับชุมชนเพื่อเป็นข้อมูลที่น่ามาสู่การวางแผนพัฒนาตามสภาพของปัจจัยต่างๆ ที่เป็นจริง ตั้งแต่การค้นหปัจจัยภายในที่เกี่ยวกับจุดแข็ง (Strength) และจุดอ่อน (Weakness) และค้นหปัจจัยภายนอก ที่เกี่ยวกับโอกาส (Opportunity) และอุปสรรค (Threat)
4. การระดมความคิดเป็นกระบวนการประชุมเชิงปฏิบัติการของผู้แทนกลุ่มต่างๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ในเรื่องนั้น ๆ มารวมกันทำงาน โดยการเล่าประสบการณ์และบทเรียนของแต่ละกลุ่ม แต่ละคนมาสร้าง วิสัยทัศน์ร่วมกัน และสร้างความตระหนัก โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่ออนาคตที่ดีร่วมกัน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อระดมความคิดวิเคราะห์ SWOT ของชุมชน เพื่อการค้นหาลู่ทางภายในที่เกี่ยวกับจุดแข็ง (Strength) และจุดอ่อน (Weakness) และค้นหาลู่ทางภายนอกที่เกี่ยวกับโอกาส (Opportunity) และอุปสรรค (Threat) ของชุมชน
2. เพื่อให้รู้จักศักยภาพของชุมชนด้วยตนเอง
3. เพื่อประชุมระดมความคิดของคนในชุมชนในการแก้ปัญหาและพัฒนาชุมชนร่วมกัน
4. เพื่อร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย ยุทธศาสตร์ กลยุทธ์และกิจกรรม การแก้ปัญหา ร่วมกันในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาแม่น้ำสะแกกรังในอนาคต

ระยะเวลา: ใช้เวลา 3 ชั่วโมง

ผู้เกี่ยวข้อง

ผู้จัดกิจกรรม: ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย

ผู้ร่วมกิจกรรม: เป็นผู้ที่อาศัยอยู่บริเวณลุ่มน้ำสะแกกรัง ได้แก่ ผู้นำชุมชน ชาวบ้าน พระสงฆ์ นักเรียน และตัวแทนองค์กรภาครัฐและเอกชน

วัสดุอุปกรณ์ กระดาษหรือผนัง ปากกา กระดาษ ดินสอ วัสดุโบนัที่ภาพและเสียง

สถานที่ วัดอุโปสถาราม อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานี (ชุมชนลุ่มแม่น้ำสะแกกรัง)

การเตรียมการ

1. กำหนดประเด็นในการประชุมและระดมความคิด
2. กำหนดวันที่จะดำเนินการล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 7 วัน กำหนดสถานที่
3. ประสานและเชิญผู้เข้าร่วมประชุม
4. เตรียมการประชุม / สถานที่ / วัน / เวลา / กำหนดการประชุม / วัสดุและอุปกรณ์

การดำเนินกิจกรรม

1. ผู้เข้าร่วมประชุมรายงานตัว และลงทะเบียน
2. พิธีเปิด ชี้แจงวัตถุประสงค์ ขั้นตอนการประชุม

3. ผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์และดำเนินการตามกิจกรรมที่กำหนดไว้ โดยมีกระบวนการดังนี้

3.1 สร้างความเข้าใจในกระบวนการดำเนินงานโดยชี้แจงขั้นตอนเพื่อให้สมาชิกทุกคนได้แสดงความคิดเห็น ช่วยกันค้นหาสภาพและสถานการณ์จริงของชุมชน

3.2 แบ่งสมาชิกเป็นกลุ่มย่อยออกเป็นสองกลุ่ม เช่น กลุ่มที่ 1 ได้แก่ ผู้นำชุมชน ตัวแทนภาครัฐและเอกชน และกลุ่มที่ 2 ได้แก่ ชาวบ้าน

3.3 ค้นหาสภาพและสถานการณ์ปัจจุบันให้สมาชิกทุกคนในแต่ละกลุ่มเล่าประสบการณ์ถึงสภาพและสถานการณ์ปัจจุบันในมุมมองของสมาชิกเอง เมื่อทุกคนเล่าเรื่องจนครบคนแล้วให้รวมความคิดของทุกคนลงบนกระดาษแผ่นใหญ่ โดยการเชื่อมโยงเรื่องราวให้สอดคล้องและสัมพันธ์กัน ให้เป็นภาพเดียว

3.4 ให้ผู้แทนในแต่ละกลุ่มนำเสนอภาพที่เชื่อมโยงกันให้สมาชิกกลุ่มอื่นๆ ได้รับฟัง แล้วเปิดโอกาสให้สมาชิกกลุ่มอื่นเพิ่มเติมเรื่องราวเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ครบถ้วน

3.5 สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มได้ระดมความคิดเห็น เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์เป้าหมาย ยุทธศาสตร์ กลยุทธ์และกิจกรรม ถึงสิ่งที่ชุมชนต้องการให้เกิดขึ้นในอนาคต โดยดำเนินการตามขั้นตอนเหมือนการระดมสมองสภาพและสถานการณ์ปัจจุบัน (ข้อ 3.3 และ 3.4)

3.6 สมาชิกทุกคนนำภาพของกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งมา แล้วช่วยกันต่อเติมเพื่อเป็นการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของชุมชน

3.7 แต่ละคนวิเคราะห์ จำแนก จัดลำดับแนวทางสู่วิสัยทัศน์

3.8 รวบรวมข้อเสนอในแต่ละคนโดยจัดให้เป็นหมวดหมู่ และให้สมาชิกรับรองร่วมกัน

3.9 วิจัยสร้างความเข้าใจในกระบวนการวิเคราะห์ SWOT

3.10 สมาชิกแต่ละกลุ่มระดมความคิดเห็นค้นหาเพื่อหาจุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และอุปสรรค ของแม่น้ำสะแกกรัง

3.11 สมาชิกในแต่ละกลุ่มเสนอความคิดให้สมาชิกในกลุ่มทราบและให้บันทึกทุกความคิด ลงในกระดาษที่ทุกคนสามารถมองเห็นได้ว่า ความคิดที่นำเสนออยู่ในกระดาษนั้นให้ผู้แทนกลุ่มนำเสนอ ความคิดของสมาชิกในกลุ่มให้สมาชิกกลุ่มอื่นทราบ

3.12 ผู้ดำเนินการบันทึกความคิดเห็นลงกระดาษแผ่นใหญ่ของทุกกลุ่มที่นำเสนอ ผู้ดำเนินการ ให้สมาชิกทั้งหมดเพิ่มเติมหรือซักถามข้อสงสัย ห้ามอภิปรายคัดค้านความคิดเห็นของสมาชิก ที่นำเสนอ

4. ผู้ดำเนินการให้ผู้แทนกลุ่มนำเสนอและเขียนขึ้นกระดาษแผ่นใหญ่ ให้สมาชิกทุกคนได้เห็น เมื่อนำเสนอทุกกลุ่มแล้ว ผู้ดำเนินการให้สมาชิกอภิปราย และให้เขียนเป็นแผนที่ความคิด (Mind Map) เพื่อให้เห็นภาพอนาคตชัดเจนร่วมกัน

5. วิทยากรนำเสนอข้อสรุปเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ เป้าหมาย ยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ และกิจกรรม ที่เลือกไว้ที่จะดำเนินงานร่วมกันเพื่อให้สมาชิกทุกคนได้เพิ่มเติมจนสมบูรณ์

6. ขึ้นกำหนดนัดหมายในกิจกรรมครั้งต่อไป

การประเมินผล

ประเมินผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับชุมชนใน 2 ด้าน ดังนี้

1. ประเมินความตระหนักในการมีส่วนร่วมบริหารจัดการทรัพยากรน้ำด้วยแบบวัดความตระหนักในการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

2. ประเมินพฤติกรรมการมีส่วนร่วมบริหารจัดการทรัพยากรน้ำด้วยแบบประเมินพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

เกณฑ์การประเมิน การบรรลุตามวัตถุประสงค์ของรูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ: กรณีศึกษาชุมชนลุ่มน้ำสะแกกรัง มีดังนี้

ชุมชนและผู้เกี่ยวข้องมี

1. ความตระหนักในการมีส่วนร่วมบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในระดับมากขึ้นไป
2. พฤติกรรมการมีส่วนร่วมบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในระดับมาก

กิจกรรมที่ 2: นำไปดูของจริง

แนวคิด

1. การศึกษาดูงาน เป็นการสร้างประสบการณ์ตรง
2. การมองเห็นสภาพปัญหาที่แท้จริงจะทำให้เกิดความตระหนักเพิ่มมากขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสำรวจและวิเคราะห์ความแตกต่างของต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำของแม่น้ำสะแกกรัง ในเขตเทศบาลเมืองอุทัยธานี
2. เพื่อให้มีความรู้ในการดูแลรักษาคุณภาพน้ำร่วมกัน
3. เพื่อให้ชุมชนเกิดความตระหนักและหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาร่วมกัน

ระยะเวลา ใช้เวลา 3 ชั่วโมง

ผู้เกี่ยวข้อง

ผู้จัดกิจกรรม: ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย

ผู้ร่วมกิจกรรม: ผู้นำในระดับจังหวัด เช่น ผู้ว่าราชการจังหวัด นายกเทศบาลเมือง อุทัยธานี และผู้นำชุมชน ชาวบ้าน พระสงฆ์ นักเรียน และตัวแทนองค์กรภาครัฐและเอกชน

วัสดุอุปกรณ์ เรือยนต์ เครื่องขยายเสียง ปากกา กระดาษ ดินสอ วิดีโอบันทึกภาพและเสียง

สถานที่ แม่น้ำสะแกกรัง

การเตรียมการ

1. กำหนดประเด็นในการศึกษาดูงาน
2. กำหนดวันที่จะดำเนินการล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 7 วัน กำหนดสถานที่
3. ประสานและเชิญผู้เข้าร่วมประชุม
4. เตรียมการประชุม / สถานที่ / วัน / เวลา / กำหนดการประชุม / วัสดุและอุปกรณ์

การดำเนินกิจกรรม

1. ชี้แจงจุดประสงค์ในการดำเนินกิจกรรม
2. สาธิตการทดสอบคุณภาพน้ำ จากผู้เชี่ยวชาญของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จังหวัดอุทัยธานี และภาค 4 นครสวรรค์
3. ล่องเรือศึกษาสภาพน้ำตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายแม่น้ำสะแกกรังและดำเนินการทดสอบคุณภาพน้ำควบคู่ไปด้วย เพื่อให้สมาชิกมีการเปรียบเทียบคุณภาพน้ำ
4. วิเคราะห์ประเด็น และเปรียบเทียบคุณภาพน้ำและร่วมกันระดมความคิดหาทางป้องกันและแก้ไขปัญหาร่วมกัน
5. วิทยากรสรุปและจัดตั้งกลุ่มอาสาเฝ้าระวังคุณภาพน้ำ
6. กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการบอกคุณภาพน้ำสะแกกรัง โดยให้ระดมความคิดที่จะแสดงสัญลักษณ์คุณภาพน้ำได้ตามความเหมาะสมร่วมกัน

การประเมินผล

ประเมินผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับชุมชนใน 2 ด้าน ดังนี้

1. ประเมินความตระหนักในการมีส่วนร่วมบริหารจัดการทรัพยากรน้ำด้วยแบบวัดความตระหนัก ในการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

2. ประเมินพฤติกรรมการมีส่วนร่วมบริหารจัดการทรัพยากรน้ำด้วยแบบประเมินพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

เกณฑ์การประเมิน การบรรลุตามวัตถุประสงค์ของรูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ: กรณีศึกษาชุมชนลุ่มน้ำสะแกกรัง มีดังนี้

ชุมชนและผู้เกี่ยวข้องมี

1. ความตระหนักในการมีส่วนร่วมบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในระดับ มากขึ้นไป
2. พฤติกรรมการมีส่วนร่วมบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในระดับมาก

กิจกรรมที่ 3: ไม่ทิ้งกลุ่มเครือข่าย

แนวคิด

1. กลุ่ม องค์กรและเครือข่ายมีความจำเป็นต่อผู้คนในสังคมที่จะมาร่วมกันทำให้เกิดพลังที่จะนำพาให้คนและชุมชน ไปสู่จุดมุ่งหมายที่วางไว้
2. ประชาชนร่วมกันสอดส่องดูแลเพื่อป้องกันภัยอันตรายต่างๆที่จะเกิดขึ้นในชุมชน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้การรวมกลุ่มช่วยพัฒนาความตระหนักในการอนุรักษ์แม่น้ำสะแกกรัง
2. เพื่อให้มีองค์กรที่คนมาร่วมกันทำกิจกรรม
3. เพื่อสร้างเครือข่ายและแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับชุมชนอื่น
4. เพื่อรักษาผลประโยชน์และแก้ไขปัญหาเรื่องน้ำในแม่น้ำสะแกกรังร่วมกัน
5. เพื่อป้องกันและจัดการความขัดแย้งของคนในชุมชน
6. เพื่อรวมกลุ่มเรารักษาสะแกกรัง

ระยะเวลา ใช้เวลา 3 ชั่วโมง

ผู้เกี่ยวข้อง

ผู้จัดกิจกรรม : ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย

ผู้ร่วมกิจกรรม :

1. ผู้วิจัย/ผู้ช่วยวิจัย
2. ผู้นำชุมชน
3. ชาวบ้าน
4. พระสงฆ์
5. นักเรียน
6. ตัวแทนองค์กรภาครัฐและเอกชน

วัสดุอุปกรณ์ กระดานหรือผนัง ปากกา กระดาษ ดินสอ ฯลฯ

สถานที่ ชุมชนต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ ในเขตเทศบาลเมืองอุทัยธานี

การเตรียมการ

1. กำหนดประเด็นในการรวมกลุ่มเครือข่าย
2. กำหนดวันที่จะดำเนินการล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 7 วัน
3. เตรียมสถานที่ / วัน / เวลา / กำหนดการ/ วัสดุและอุปกรณ์

การดำเนินกิจกรรม

1. วิทยากรชี้แจงและสร้างความเข้าใจกับวิธีการรวมกลุ่ม การจัดตั้งกลุ่มเครือข่ายพิทักษ์รักษาน้ำสะแกกรัง
2. จัดตั้งกลุ่มตามที่กำหนด
3. กระตุ้นให้สมาชิกในกลุ่มได้แสดงความคิดเห็นและค้นหาสาเหตุของปัญหา และแนวทางการแก้ไขปัญหากลุ่ม เน้นการให้ความสำคัญของกลุ่มและประโยชน์ที่กลุ่มจะได้รับ
4. จัดตั้งกลุ่มที่ต้องการแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง และสามารถทำได้ไม่เกินกำลังของกลุ่ม
5. การกำหนดวัตถุประสงค์ โครงสร้าง บทบาทหน้าที่ การสร้างข้อตกลง กฎระเบียบร่วมกัน
6. สมาชิกเลือกคณะกรรมการตามโครงสร้าง (ข้อ 5)
7. วิทยากรชี้แจงถึงความสำคัญในการสร้างเครือข่าย เพื่อสร้างความเข้าใจในเรื่องการที่จะเข้าร่วมประสานกันเป็นเครือข่าย ผลประโยชน์ที่กลุ่มจะได้รับเมื่อรวมเป็นเครือข่าย

8. รวบรวมกลุ่มเพื่อจัดตั้งเครือข่ายตามที่กำหนด
9. ประชุมผู้แทนกลุ่มที่ร่วมเป็นเครือข่าย เพื่อแลกเปลี่ยนวัตถุประสงค์ เป้าหมายของแต่ละกลุ่มระหว่างกันและยกร่างโครงสร้าง กฎ ระเบียบของการเป็นเครือข่าย
10. การประชุมสมาชิกของเครือข่าย เพื่อดำเนินการตามโครงสร้างการบริหารงานของเครือข่าย อาทิ การรับรองโครงสร้าง กฎ ระเบียบ และเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารเครือข่าย
11. การประชุมคณะกรรมการการบริหารเครือข่าย เพื่อกำหนดกิจกรรมที่สร้างความสัมพันธ์ ระหว่างเครือข่าย
12. การดำเนินการตามกิจกรรมที่คณะกรรมการบริหารวางไว้
13. จัดตั้งสายตรวจชุมชนเพื่อให้ร่วมกันรับผิดชอบ ดูแลแม่น้ำสะแกกรังร่วมกัน

การประเมินผล

ประเมินผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับชุมชนใน 2 ด้าน ดังนี้

1. ประเมินความตระหนักในการมีส่วนร่วมบริหารจัดการทรัพยากรน้ำด้วยแบบวัดความตระหนักในการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ
2. ประเมินพฤติกรรมการมีส่วนร่วมบริหารจัดการทรัพยากรน้ำด้วยแบบประเมินพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

เกณฑ์การประเมิน การบรรลุตามวัตถุประสงค์ของรูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ: กรณีศึกษาชุมชนลุ่มน้ำสะแกกรัง มีดังนี้

ชุมชนและผู้เกี่ยวข้องมี

1. ความตระหนักในการมีส่วนร่วมบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในระดับ มากขึ้นไป
2. พฤติกรรมการมีส่วนร่วมบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในระดับมาก

กิจกรรมที่ 4: ขยายความรู้ชุมชน

แนวคิด

ศูนย์ความรู้ชุมชนเป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชนมีรูปแบบต่างๆ เช่น ห้องสมุดประชาชน พิพิธภัณฑ์ หอศิลป์ สวนพฤกษศาสตร์ อุทยานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เป็นต้น พร้อมทั้งเวทีของชุมชน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่มีชุมชนเป็นฐาน คนทุกคนสามารถเข้าถึง และได้รับบริการอย่างมีคุณภาพเท่าเทียมกัน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อจัดตั้งเป็นศูนย์ความรู้ชุมชนและเป็นแหล่งเรียนรู้ให้แก่คนในชุมชนเกี่ยวกับเรื่องแม่น้ำตะกั่วกรังและลำน้ำสายอื่นๆ
2. เพื่อเป็นสถานที่ที่ให้แก่คนในชุมชนได้ทราบเหตุการณ์ การเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับน้ำและแม่น้ำ
3. เพื่อเป็นที่เก็บฐานข้อมูลเรื่องแม่น้ำของชุมชน
4. เพื่อใช้เป็นสถานที่เพื่อการสื่อสาร และประชาสัมพันธ์

ระยะเวลา เริ่มสัปดาห์ที่ 2 – 8 และต่อเนื่องตลอดไป

ผู้เกี่ยวข้อง

- ผู้จัดกิจกรรม : ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย
- ผู้ร่วมกิจกรรม :
1. ผู้วิจัย/ผู้ช่วยวิจัย
 2. ผู้นำชุมชน
 3. ชาวบ้าน
 4. พระสงฆ์
 5. นักเรียน
 6. ตัวแทนองค์กรภาครัฐและเอกชน

วัสดุอุปกรณ์ อุปกรณ์เครื่องเขียน เครื่องใช้สำนักงาน คอมพิวเตอร์ วัสดุจัดแสดงนิทรรศการ

สถานที่ ศูนย์ข้อมูล หอประชุม ห้องสมุด อาคารเอนกประสงค์ ที่ทำการชุมชน วัดอุโปสถาราม ฯลฯ

การเตรียมการ

1. ประชุมกำหนดองค์ความรู้ต่างๆ ที่จะบรรจุไว้ในศูนย์
2. กำหนดสถานที่ที่เหมาะสม
3. ประชุมประชาชนในชุมชนเพื่อจัดตั้งศูนย์ฯ และผู้รับผิดชอบศูนย์ฯ
4. กำหนดโครงสร้างการทำงานและบทบาทหน้าที่ของผู้รับผิดชอบศูนย์ความรู้ชุมชน

การดำเนินกิจกรรม

1. จัดประชุมคณะทำงานเพื่อปรึกษาหารือร่วมกัน
2. จัดหาคณะทำงานเกี่ยวกับการดำเนินการ
3. จัดหางบประมาณ / เจ้าหน้าที่ / วัสดุอุปกรณ์
4. ประชาสัมพันธ์เพื่อให้ประชาชนทราบ
5. จัดหาและจัดแสดงข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชน
6. จัดหาเจ้าหน้าที่คอยบริการและปรับปรุงข้อมูลตลอดเวลา

การประเมินผล

ประเมินผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับชุมชนใน 2 ด้าน ดังนี้

1. ประเมินความตระหนักในการมีส่วนร่วมบริหารจัดการทรัพยากรน้ำด้วยแบบวัดความตระหนักในการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

2. ประเมินพฤติกรรมการมีส่วนร่วมบริหารจัดการทรัพยากรน้ำด้วยแบบประเมินพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

เกณฑ์การประเมิน การบรรลุตามวัตถุประสงค์ของรูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ: กรณีศึกษาชุมชนลุ่มน้ำสะแกกรัง มีดังนี้

ชุมชนและผู้เกี่ยวข้องมี

1. ความตระหนักในการมีส่วนร่วมบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในระดับมากขึ้นไป
2. พฤติกรรมการมีส่วนร่วมบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในระดับมาก

กิจกรรมที่ 5: ทุกคนรักสิ่งแวดล้อม

แนวคิด

เป็นกิจกรรมที่ทำให้ชุมชนตระหนักในการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมร่วมกันของชุมชน ตลอดจนมีการกำหนดและควบคุมให้เป็นไปตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ ข้อปฏิบัติ ที่ชุมชนเป็นผู้ร่วมกันกำหนดขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อรณรงค์ให้ชุมชนอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เกิดความรัก ห่วงเห่น และความภูมิใจต่อชุมชนของตนเอง

2. เพื่อสร้างความตระหนักในการอนุรักษ์แม่น้ำสะแกกรัง
3. เพื่อรักษาสถาปัตยกรรมและแก้ไขปัญหาชุมชนร่วมกัน
4. เพื่อเป็นการควบคุมให้เป็นไปตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับของชุมชน
5. เพื่อเป็นกิจกรรมที่ต่อเนื่อง หลากหลาย เพิ่มปฏิสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมมากขึ้น

ระยะเวลา สัปดาห์ที่ 3 – 8 หรือเป็นช่วง ๆ หรือต่อเนื่องไปตลอด

ผู้เกี่ยวข้อง

- ผู้จัดกิจกรรม : ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย
- ผู้ร่วมกิจกรรม :
1. ผู้วิจัย/ผู้ช่วยวิจัย
 2. ผู้นำชุมชน
 3. ชาวบ้าน
 4. พระสงฆ์
 5. นักเรียน
 6. ตัวแทนองค์กรภาครัฐและเอกชน

วัสดุอุปกรณ์ ป้ายชักชวน ป้ายข้อปฏิบัติของชุมชน เครื่องขยายเสียง เวที เอกสาร และวัสดุอื่นๆ ที่จำเป็นในแต่ละกิจกรรม

สถานที่ ตลาด หน้าบ้าน ทางเท้า ถนน ล้ำคลอง ลานชุมชน วัด โรงเรียน สาธารณสมบัติ

การเตรียมการ

1. สำรวจประเด็น วิเคราะห์สภาพการณ์ และจัดลำดับความต้องการ ในประเด็นต่าง ๆ เช่น
 - 1.1 กิจกรรมหน้าบ้านนำมอง
 - 1.2 กิจกรรมทิ้งขยะเป็นเวลา
 - 1.3 ป้ายชักชวน ป้ายข้อปฏิบัติของชุมชน
 - 1.4 ให้รางวัลคนทำดีเกี่ยวกับการอนุรักษ์น้ำ / ประกวดผลงาน
 - 1.5 จัดงานมหกรรมเพื่อรณรงค์ " วันรวมใจสายใยสิ่งแวดล้อม " เมืองอุทัยธานี
2. กำหนดประเด็นเนื้อหา วัตถุประสงค์ และเป้าหมายของการรณรงค์รักษาสีสิ่งแวดล้อม

3. ประชุมวางแผนปฏิบัติการ กำหนดวิธีการและกิจกรรม ระยะเวลา สถานที่งบประมาณ การประสานงาน ผู้รับผิดชอบกำหนดวันที่จะดำเนินการล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 7 วัน
4. ประสานผู้เข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
5. เตรียมการจัดกิจกรรม / เตรียมวัสดุอุปกรณ์

การดำเนินกิจกรรม

1. ชี้แจงวัตถุประสงค์
2. ดำเนินกิจกรรมโดยให้ประชาชนมีส่วนร่วมและปลูกจิตสำนึกให้เกิดความรักและภาคภูมิใจ ในชุมชนและเห็นคุณประโยชน์ของคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี
3. ร่วมสรุปและประเมินผลการทำกิจกรรมและชื่นชมผลงานร่วมกัน
4. จัดกิจกรรมรณรงค์ "วันรวมใจสายใยสิ่งแวดล้อม" ให้มีการประกวดผลงาน มีการจัดนิทรรศการ เพื่อให้กระตุ้นจิตสำนึกของคนในชุมชนให้มีความตระหนักในการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ร่วมกัน
5. เผยแพร่ผลงาน / กิจกรรม โดยสื่อต่างๆ ให้ประชาชนในชุมชนและต่างชุมชนได้รับรู้

การประเมินผล

ประเมินผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับชุมชนใน 2 ด้าน ดังนี้

1. ประเมินความตระหนักในการมีส่วนร่วมบริหารจัดการทรัพยากรน้ำด้วยแบบวัดความตระหนักในการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ
2. ประเมินพฤติกรรมการมีส่วนร่วมบริหารจัดการทรัพยากรน้ำด้วยแบบประเมินพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

เกณฑ์การประเมิน การบรรลุตามวัตถุประสงค์ของรูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ: กรณีศึกษาชุมชนลุ่มน้ำสะแกกรัง มีดังนี้

ชุมชนและผู้เกี่ยวข้องมี

1. ความตระหนักในการมีส่วนร่วมบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในระดับมากขึ้นไป
2. พฤติกรรมการมีส่วนร่วมบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในระดับมาก

กิจกรรมที่ 6: พร้อมใจเฝ้าระวัง

แนวคิด

เป็นกิจกรรมที่ทำให้ชุมชนตระหนักในการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมร่วมกันของชุมชน ตลอดจนมีการกำหนดและควบคุมให้เป็นไปตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ ข้อปฏิบัติ ที่ชุมชนเป็นผู้ร่วมกันกำหนดขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเฝ้าระวังคุณภาพของน้ำในแม่น้ำสะแกกรัง
2. เพื่อพัฒนาความตระหนักในการอนุรักษ์แม่น้ำสะแกกรัง
3. เพื่อเป็นกิจกรรมที่ต่อเนื่อง หลากหลาย เพิ่มปฏิสัมพันธ์ และการมีส่วนร่วม

ระยะเวลา สัปดาห์ที่ 4 – 8 หรือเป็นช่วง ๆ หรือต่อเนื่องไปตลอด

ผู้เกี่ยวข้อง

- ผู้จัดกิจกรรม : ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย
- ผู้ร่วมกิจกรรม : 1. ผู้วิจัย/ผู้ช่วยวิจัย
2. ชาวบ้าน

วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือตรวจสอบคุณภาพน้ำ ป้ายแผนภูมิแสดงสถิติคุณภาพของน้ำในแม่น้ำสะแกกรัง

สถานที่ ชุมชนต้นน้ำ คือ ชุมชนบ้านเหนือพัฒนา ชุมชนกลางน้ำ คือ ชุมชนลุ่มแม่น้ำสะแกกรัง และชุมชนปลายน้ำคือ ชุมชนปากกบดัมพันธ์

การเตรียมการ

1. มอบหมายให้แต่ละชุมชนมีหน้าที่รับผิดชอบในการดูแลเฝ้าระวังการดูแลคุณภาพน้ำของแม่น้ำสะแกกรังเป็นระยะๆ และรายงานให้ผู้เกี่ยวข้องทราบทุกระยะ
2. ประสานวิทยากรเพื่อให้ความรู้ในการตรวจสอบคุณภาพของน้ำ
3. เตรียมวัสดุอุปกรณ์การตรวจสอบคุณภาพน้ำ
4. กำหนดระยะเวลาในการรายงาน

การดำเนินกิจกรรม

1. ชี้แจงวัตถุประสงค์
2. ดำเนินกิจกรรมโดยให้ประชาชนในชุมชนให้มีส่วนร่วม รับผิดชอบ และปลูกจิตสำนึกให้เกิดความรักและภาคภูมิใจในชุมชน และเห็นคุณประโยชน์ของคุณภาพน้ำ
3. ร่วมสรุปและประเมินผลการทำกิจกรรม และชื่นชมผลงานร่วมกัน
4. เผยแพร่ผลงาน / กิจกรรม โดยสื่อต่าง ๆ

การประเมินผล

ประเมินผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับชุมชนใน 2 ด้าน ดังนี้

1. ประเมินความตระหนักในการมีส่วนร่วมบริหารจัดการทรัพยากรน้ำด้วยแบบวัดความตระหนัก ในการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ
2. ประเมินพฤติกรรมการมีส่วนร่วมบริหารจัดการทรัพยากรน้ำด้วยแบบประเมินพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

เกณฑ์การประเมิน การบรรลุตามวัตถุประสงค์ของรูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ: กรณีศึกษาชุมชนลุ่มน้ำสะแกกรัง มีดังนี้

ชุมชนและผู้เกี่ยวข้องมี

1. ความตระหนักในการมีส่วนร่วมบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในระดับมากขึ้นไป
2. พฤติกรรมการมีส่วนร่วมบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในระดับมาก

กิจกรรมที่ 7: สรรค์สร้างเยาวชน

แนวคิด

เป็นกิจกรรมที่ทำให้ นักเรียนและบุคลากรในโรงเรียนตระหนักเห็นคุณค่าในการรักษาคุณภาพน้ำในแม่น้ำสะแกกรังร่วมกัน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ ทักษะและเจตคติที่ดีในการอนุรักษ์แม่น้ำสะแกกรัง
2. เพื่อให้นักเรียนเกิดความตระหนักและมีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาแม่น้ำสะแกกรังร่วมกัน โดยไปขยายความรู้ให้กับผู้ปกครองเกี่ยวกับการอนุรักษ์แม่น้ำสะแกกรังโดยผ่านกิจกรรมนักสืบสายน้ำ
3. เพื่อเป็นกิจกรรมที่ต่อเนื่อง หลากหลาย เพิ่มปฏิสัมพันธ์และการมีส่วนร่วม

ระยะเวลา สัปดาห์ที่ 4 – 8 หรือเป็นช่วง ๆ หรือต่อเนื่องไปตลอด

ผู้เกี่ยวข้อง

ผู้จัดกิจกรรม : ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย

ผู้ร่วมกิจกรรม : 1. ผู้บริหาร

2. ครู

3. นักเรียน

วัตถุประสงค์ แนวปฏิบัติคู่มือการจัดการกิจกรรมนักสืบสายน้ำของโรงเรียนในโครงการ
สิ่งแวดล้อมศึกษา

สถานที่ โรงเรียนวัดอุโปสถาราม โรงเรียนเทศบาลวัดปากบาค

การเตรียมการ

1. ประสานกับผู้บริหารโรงเรียนและครูที่เกี่ยวข้อง
2. ประชุมชี้แจงจุดประสงค์
3. เตรียมวัสดุอุปกรณ์
4. กำหนดระยะเวลาในลงพื้นที่ปฏิบัติการภาคสนาม

การดำเนินงานกิจกรรม

1. จัดประชุมชี้แจงนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมชมรมเรารักษ์สระแกกรัง
2. แจกเอกสารคู่มือการดำเนินกิจกรรมนักสืบสายน้ำ
3. แจกอุปกรณ์ และเครื่องมือในการปฏิบัติการนักสืบสายน้ำ
4. นำนักเรียนลงเรือสำรวจแม่น้ำสระแกกรัง เพื่อตรวจสอบคุณภาพน้ำในแม่น้ำสระแกกรัง ที่ชุมชนบ้านเหนือพัฒนา ชุมชนลุ่มน้ำสระแกกรังและชุมชนปากบาค-ส้มพันธ์
5. อภิปราย วิเคราะห์และสรุปผลร่วมกัน และจัดทำรายงานคุณภาพน้ำเสนอต่อชุมชน

การประเมินผล

ประเมินผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับชุมชนใน 2 ด้าน ดังนี้

1. ประเมินความตระหนักในการมีส่วนร่วมบริหารจัดการทรัพยากรน้ำด้วยแบบวัดความตระหนักในการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

2. ประเมินพฤติกรรมการมีส่วนร่วมบริหารจัดการทรัพยากรน้ำด้วยแบบประเมินพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

เกณฑ์การประเมิน การบรรลุตามวัตถุประสงค์ของรูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ: กรณีศึกษาชุมชนลุ่มน้ำสะแกกรัง มีดังนี้

ชุมชนและผู้เกี่ยวข้องมี

1. ความตระหนักในการมีส่วนร่วมบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในระดับ มากขึ้นไป
2. พฤติกรรมการมีส่วนร่วมบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในระดับมาก

กิจกรรมที่ 8: ชวนคนสนับสนุน

แนวคิด

1. หน่วยงานภาครัฐและเอกชนมีส่วนช่วยเหลือสนับสนุนการแก้ปัญหาแม่น้ำสะแกกรัง เนื่องจากแม่น้ำเป็นปัจจัยสำคัญในการดำรงชีวิตของคนในชุมชน
2. ข้อมูลสารสนเทศลุ่มน้ำ เป็นส่วนที่จะช่วยให้ชุมชนเกิดการเรียนรู้ร่วมกันและหาทางป้องกันและแก้ปัญหาได้
3. แจกข่าวสารผ่านหอกระจายข่าว เป็นสื่อมีคุณสมบัติคล้ายกับหนังสือพิมพ์และวิทยุกระจายเสียง ชาวบ้านสามารถรับรู้ได้เกือบทุกหลังคาเรือน จึงนับว่าเป็นสื่อที่มีประสิทธิภาพในการประชาสัมพันธ์ในชุมชนได้เป็นอย่างดี

วัตถุประสงค์

1. เพื่อขอความร่วมมือกับหน่วยงานทางราชการและเอกชนในด้านความรู้ เครื่องมือ และงบประมาณในการบริหารจัดการลุ่มน้ำสะแกกรัง เช่นเครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ในการวัดคุณภาพน้ำในแม่น้ำสะแกกรัง
2. เพื่อให้ชุมชนมีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการแก้ปัญหาเรื่องน้ำโดยใช้ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับลุ่มน้ำต่างๆ
3. เพื่อใช้สื่อสาร และประชาสัมพันธ์แก่คนในชุมชน

ระยะเวลา สัปดาห์ที่ 5 – 8 และตลอดปี

ผู้เกี่ยวข้อง

ผู้จัดกิจกรรม : ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย

ผู้ร่วมกิจกรรม :

1. ผู้วิจัย/ผู้ช่วยวิจัย
2. ผู้นำชุมชน
3. ชาวบ้าน
4. พระสงฆ์
5. นักเรียน
6. ตัวแทนองค์กรภาครัฐและเอกชน

วัสดุอุปกรณ์ เครื่องเขียนแบบพิมพ์ เครื่องถ่ายเอกสาร อุปกรณ์เครื่องขยายเสียง
หอกระจายข่าว

สถานที่ ที่ทำการชุมชน หอกระจายข่าวชุมชน และหอกระจายข่าวของเทศบาลเมือง
อุทัยธานี

การเตรียมการ

1. จัดประชุมชาวบ้านในชุมชนเพื่อจัดตั้งผู้รับผิดชอบการดำเนินการขอการสนับสนุนจาก
หน่วยงานภาครัฐและเอกชน ทั้งในด้านข้อมูลสารสนเทศ วิทยากร วัสดุอุปกรณ์และงบประมาณฯลฯ
2. กำหนดโครงสร้างการทำงานและบทบาทหน้าที่ของผู้รับผิดชอบ
3. รายงานผลการตรวจสอบคุณภาพน้ำเป็นรายเดือน

การดำเนินงานกิจกรรม

1. จัดทำโครงการขอการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชน
2. รวบรวมข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับลุ่มน้ำสะแกกรังและแหล่งน้ำอื่นๆ เพื่อใช้ประโยชน์

ในการพัฒนาลุ่มน้ำร่วมกัน

3. จัดประชุมคณะทำงานปรึกษาหารือเรื่องข่าวเกี่ยวกับน้ำ
4. จัดหาคณะทำงานเกี่ยวกับจดหมายข่าว หอกระจายข่าว
5. จัดหางบประมาณ และอุปกรณ์
6. ดำเนินการหาข่าวสารต่าง ๆ และจัดทำเครือข่ายในการหาข่าว
7. รวบรวมข่าวสารเพื่อประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบ

การประเมินผล

ประเมินผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับชุมชนใน 2 ด้าน ดังนี้

1. ประเมินความตระหนักในการมีส่วนร่วมบริหารจัดการทรัพยากรน้ำด้วยแบบวัดความตระหนักในการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

2. ประเมินพฤติกรรมการมีส่วนร่วมบริหารจัดการทรัพยากรน้ำด้วยแบบประเมินพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

เกณฑ์การประเมิน การบรรลุตามวัตถุประสงค์ของรูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ: กรณีศึกษาชุมชนลุ่มน้ำสะแกกรัง มีดังนี้

ชุมชนและผู้เกี่ยวข้องมี

1. ความตระหนักในการมีส่วนร่วมบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในระดับมากขึ้นไป
2. พฤติกรรมการมีส่วนร่วมบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในระดับมาก

ข้อเสนอแนะในการดำเนินกิจกรรมตามรูปแบบการพัฒนาชุมชนแบบการมีส่วนร่วมของ ชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ: กรณีศึกษาชุมชนลุ่มน้ำสะแกกรัง

.....

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการดำเนินกิจกรรมการพัฒนาชุมชนแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ: กรณีศึกษาชุมชนลุ่มน้ำสะแกกรัง มีดังนี้

1. กิจกรรมการพัฒนาชุมชนแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ เป็นกิจกรรมที่มีลักษณะที่ต้องดำเนินการเป็นประจำต่อเนื่องกันตลอดไป
2. กิจกรรมการพัฒนาชุมชนแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ อาจมีกิจกรรมอย่างเดียวกันแต่ต้องจัดหลายครั้ง และจะมีวัตถุประสงค์ในการจัดแต่ละครั้งแตกต่างกันออกไป
3. การจัดกิจกรรม ควรกำหนดจัดให้สัมพันธ์กับปรากฏการณ์หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในชุมชน
4. กิจกรรมควรมีความยืดหยุ่น ทั้งในส่วนของวิธีการดำเนินงาน เวลา และให้มีความสอดคล้อง กับความต้องการและวิถีชีวิตของชุมชน
5. ผู้จัดกิจกรรมควรเป็นผู้ที่มีความรู้หรือต้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมในแต่ละกิจกรรมเป็นอย่างดี และสามารถเชิญผู้ชำนาญการในกิจกรรมนั้น ๆ มาร่วมเป็นผู้จัดกิจกรรมได้
6. การติดต่อประสานงาน และประชาสัมพันธ์กับผู้ร่วมกิจกรรม ควรเป็นไปอย่างทั่วถึง และมีการแจ้งล่วงหน้าอย่างน้อย 1 สัปดาห์ เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมสามารถวางแผนการทำงานในส่วนอื่นๆ เพื่อไม่ให้กระทบกับอาชีพการงาน
7. กิจกรรมที่เป็นการสร้างภาระหรือก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในชีวิตประจำวันเป็นอย่างมากนั้น ควรจัดอย่างค่อยเป็นค่อยไปและค่อยๆ ปรับเปลี่ยนความเข้มข้นของกิจกรรมขึ้น จนเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการในตอนสุดท้าย
8. ควรเพิ่มการจัดบางกิจกรรมให้มากขึ้น เพื่อให้มีกลุ่มบุคคลในชุมชนเข้าร่วมได้ทั่วถึง และเสมอภาคมากขึ้น
9. การสร้างข้อตกลงหรือกำหนดวิสัยทัศน์ของชุมชนจะต้องกำหนดให้สามารถบรรลุผลได้อย่างเป็นรูปธรรม
10. กิจกรรมที่มีเรื่องการเงิน หรือค่าใช้จ่ายใดๆ มาเกี่ยวข้อง จะต้องระมัดระวังให้มีความโปร่งใส ในการอนุมัติโดยกรรมการและเปิดเผยรายละเอียดให้ทราบทั่วกันตลอดเวลา
11. ควรให้ชุมชนเป็นผู้เสนอกิจกรรมใหม่ ๆ เพิ่มเติมได้

12. ผู้นำมีความสำคัญที่สุดในการขับเคลื่อนการพัฒนา รูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในชุมชนให้ต่อเนื่องและจริงจัง

13. การสื่อสารและการประชาสัมพันธ์ เป็นเรื่องสำคัญที่ต้องมีตลอดเวลา และต้องมีลักษณะ ชัดเจนและต้องเป็นการสื่อสารสองทาง

การประเมินผล

การดำเนินการตามรูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ: กรณีศึกษา ชุมชนลุ่มน้ำสะแกกรัง กำหนดแนวทางการประเมินผลการบรรลุตามวัตถุประสงค์ของรูปแบบการมีส่วนร่วมฯ ดังนี้

วิธีการประเมิน มุ่งประเมินผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับชุมชนใน 2 ด้าน ดังนี้

1. ความตระหนักในการมีส่วนร่วมบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

2. พฤติกรรมการมีส่วนร่วมบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

เครื่องมือในการประเมิน มี 2 ชนิด ดังนี้

1. แบบวัดความตระหนักในการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

2. แบบประเมินพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

เกณฑ์การประเมิน การบรรลุตามวัตถุประสงค์ของรูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ: กรณีศึกษาชุมชนลุ่มน้ำสะแกกรัง มีดังนี้

ชุมชนและผู้เกี่ยวข้องมี

1. ความตระหนักในการมีส่วนร่วมบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในระดับมากขึ้นไป

2. พฤติกรรมการมีส่วนร่วมบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในระดับมาก

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. (2545). รายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม

2545. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์เบญจผล.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2544). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและ

สังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 พ.ศ. 2550-2554. กรุงเทพฯ: ศูนย์ลาดพร้าว.

สำนักงานจังหวัดอุทัยธานี. (2549). รายงานสรุปผลการดำเนินงานของจังหวัดอุทัยธานี.

ม.ป.ท.: ม.ป.พ.

ภาพ 13 แผนที่แสดงลุ่มน้ำท่าจีน

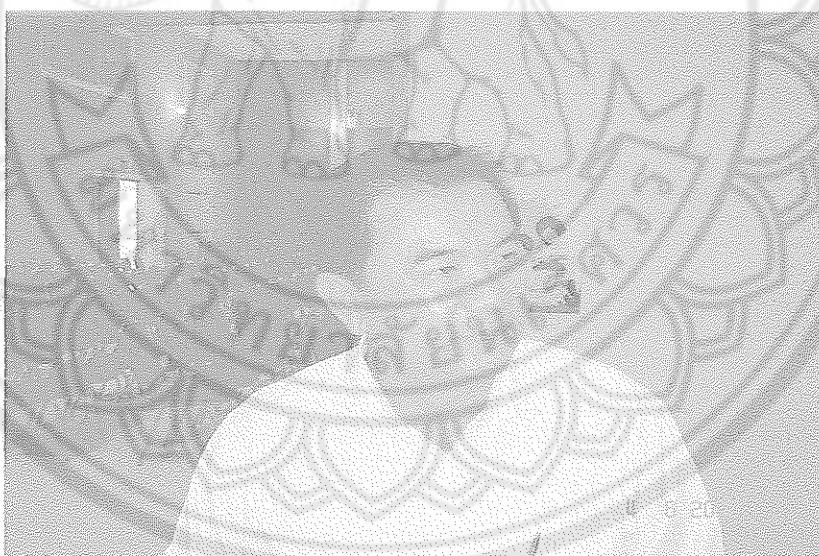
ภาพ 14 แผนที่แสดงลุ่มน้ำสะแกกรัง

ภาพ 15 แผนที่เทศบาลเมืองอุทัยธานี

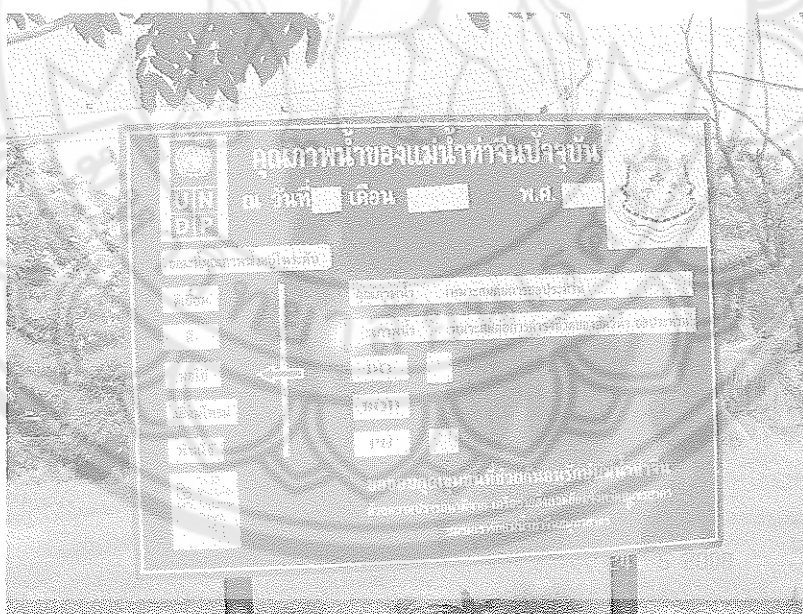
ภาพ 16 นายสุวรณ์ นันทครุต ผู้อำนวยการสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 5 จ.นครปฐม

ภาพ 17 นายปรีชา ศิริแสงอารำพี ประธานชมรมเรารักแม่น้ำทำจิ้นจังหวัดสมุทรสาคร

ภาพ 18 นางนันทวัน เขียวงามดี ประธานกลุ่มเครือข่ายเรารักกันทำกิน
จังหวัดสมุทรสาคร

ภาพ 19 ป้ายตรวจสอบคุณภาพน้ำของกลุ่มเครือข่ายเรารักกันทำกินจังหวัดสมุทรสาคร

ภาพ 20 กิจกรรมร่วมคิดร่วมทำ ตามรูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชน
ในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

ภาพ 21 กิจกรรมนำไปดูของจริง ตามรูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชน
ในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

ภาพ 22 กิจกรรมไม่ทิ้งกลุ่มเครือข่าย ตามรูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชน
ในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

ภาพ 23 กิจกรรมขยายความรู้สู่ชุมชน ตามรูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชน
ในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

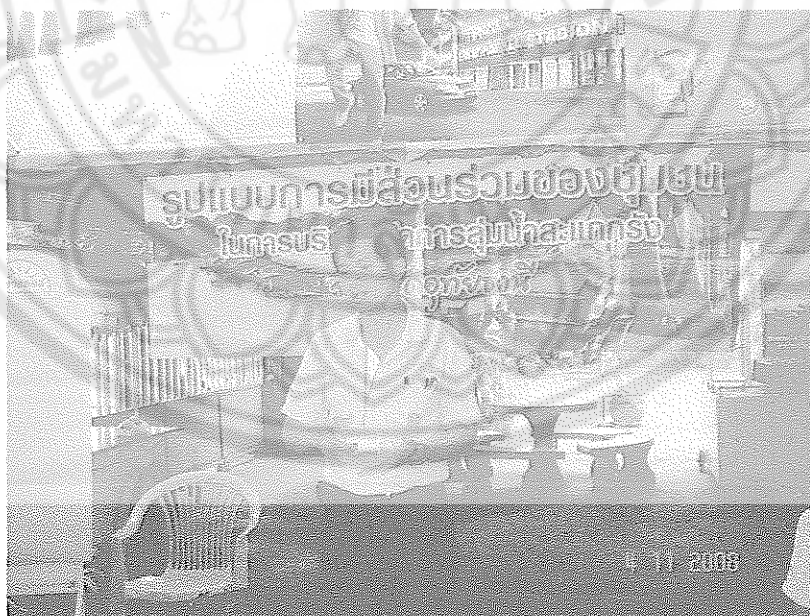
ภาพ 24 กิจกรรมทุกคนรักสิ่งแวดล้อม ตามรูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชน
ในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

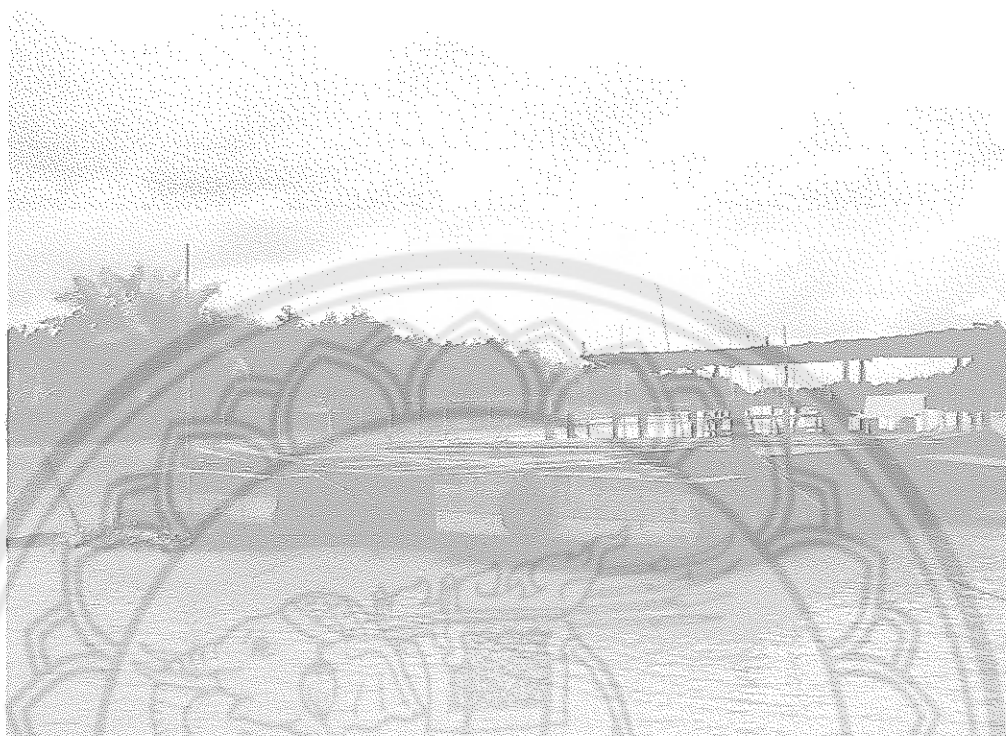
ภาพ 25 กิจกรรมพร้อมใจเฝ้าระวัง ตามรูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชน
ในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

ภาพ 26 กิจกรรมสรรสร้างเยาวชน ตามรูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชน
ในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

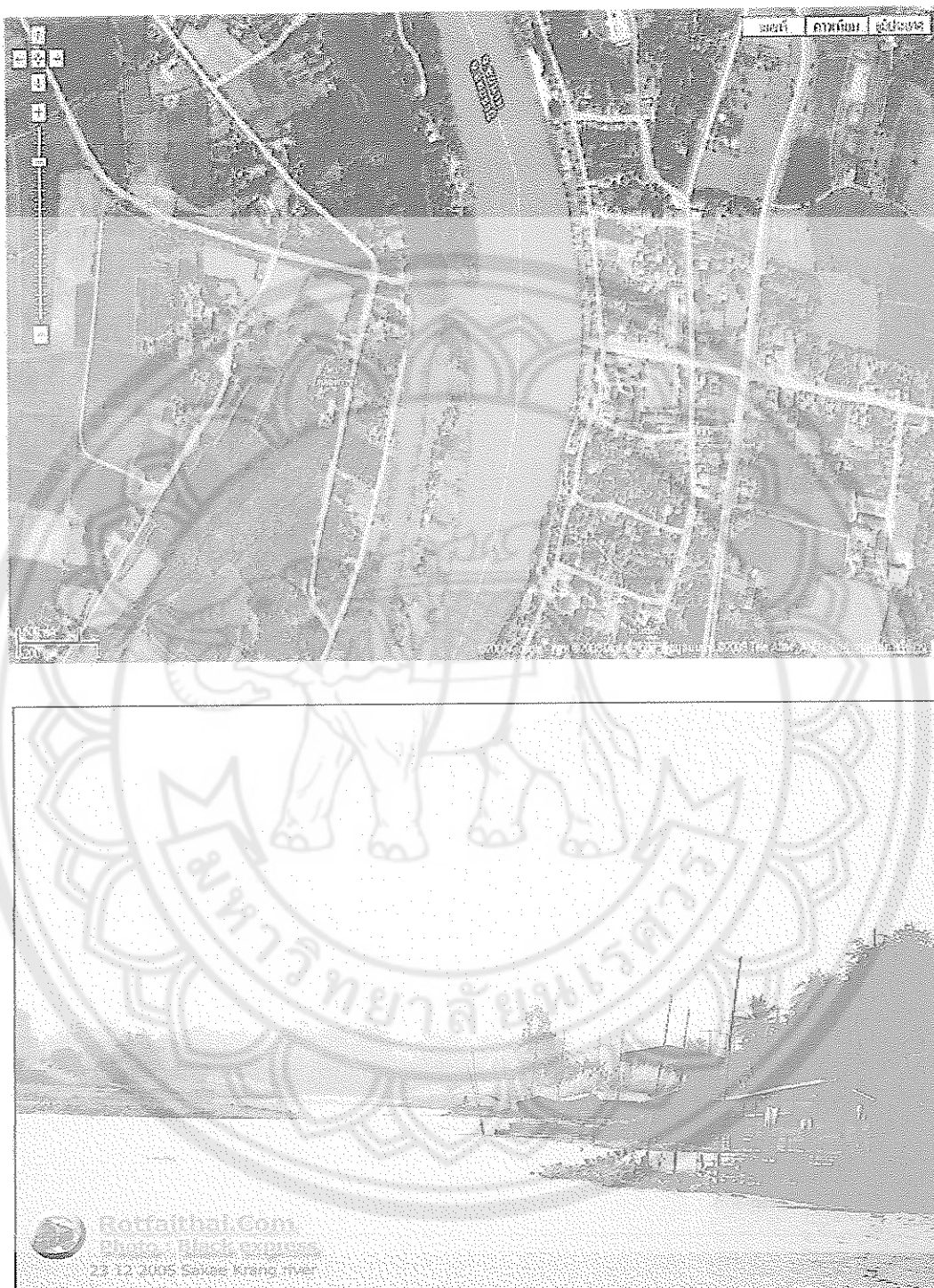
ภาพ 27 กิจกรรมชวนคนสนับสนุน ตามรูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชน
ในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

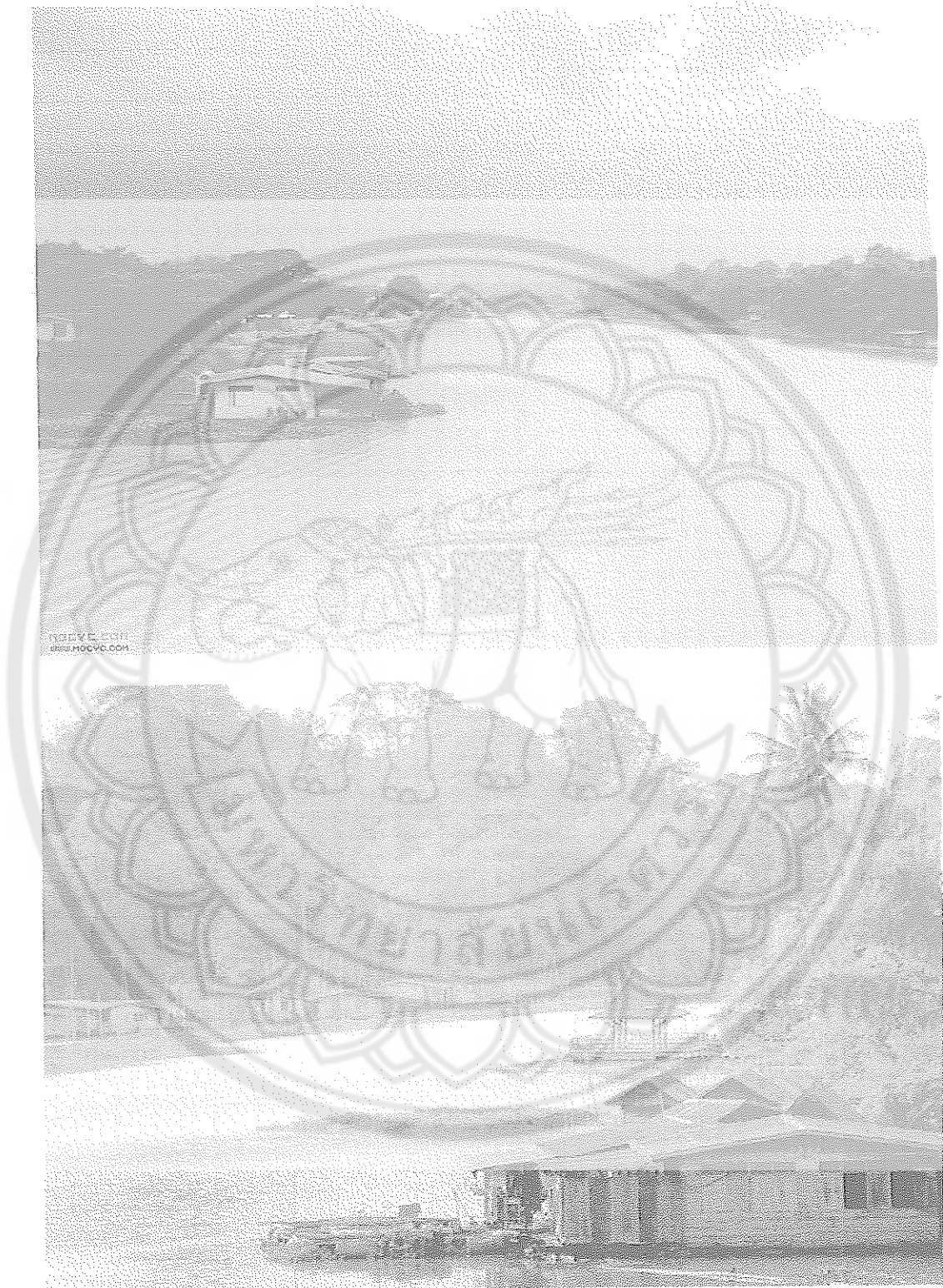
ภาพ 28 แม่น้ำสะแกกรัง

ภาพ 29 เครือข่ายชมรมเรารักษ์สะแกกรัง เพื่อความยั่งยืนในการมีส่วนร่วมของชุมชน
ในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

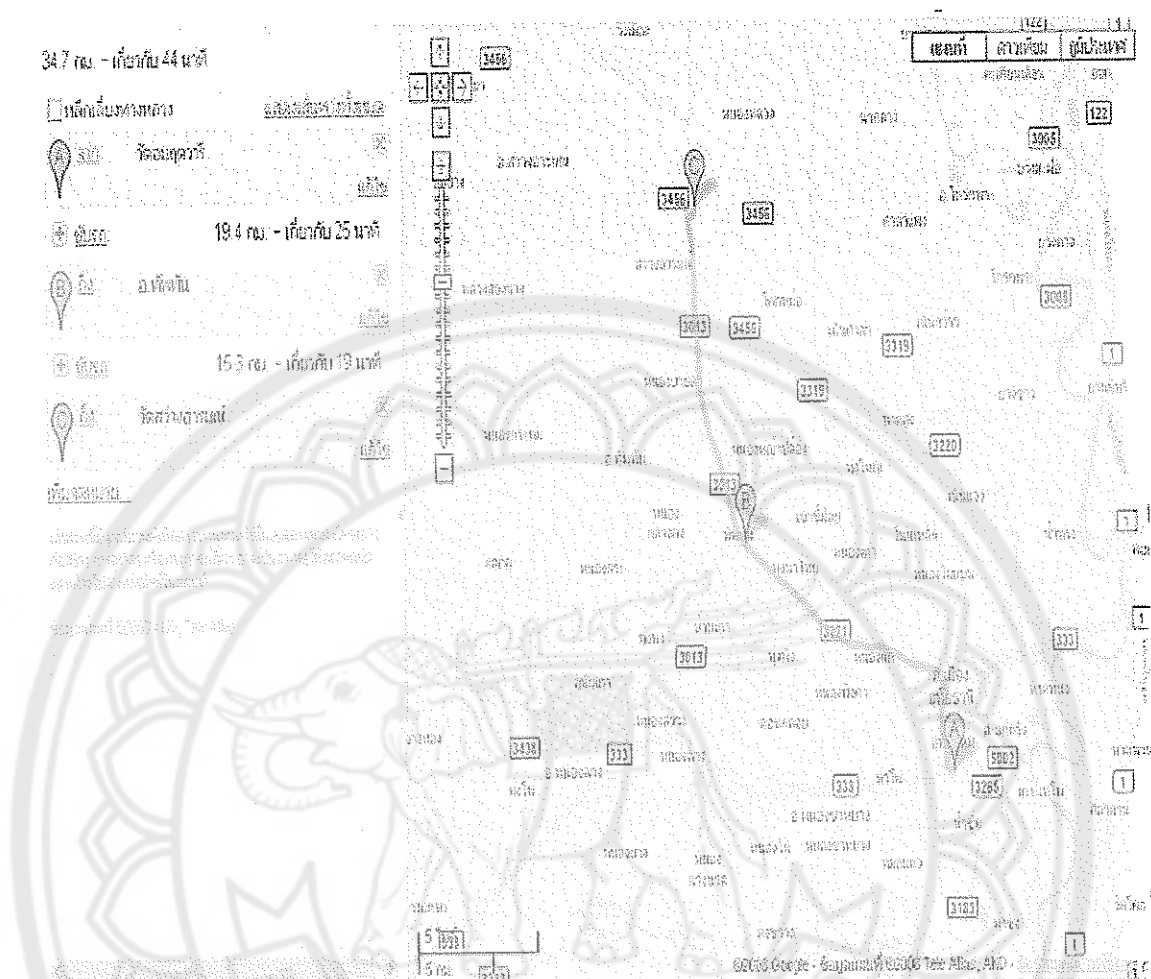
ภาพ 30 ภูมิทัศน์ของชุมชนลุ่มแม่น้ำสะแกกรัง

ภาพ 30 (ต่อ)

ภาพ 31 แผนที่จังหวัดอุทัยธานี

ภาพ 33 แผนที่ทางภูมิศาสตร์ของกลุ่มแม่น้ำสะแกกรัง

ข้อมูลด้านภูมิศาสตร์ของแม่น้ำสะแกกรัง

แม่น้ำสะแกกรัง เป็นแม่น้ำมีต้นกำเนิดอยู่ในเขตเทือกเขาโมโกจู ในเขตจังหวัดกำแพงเพชร ไหลไปบรรจบกับแม่น้ำเจ้าพระยาที่บ้านท่าสูง ตำบลท่าสูง อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานี มีความยาวประมาณ 225 กิโลเมตร แม่น้ำสะแกกรัง มีหลายชื่อตามท้องถิ่นที่แม่น้ำไหลผ่านคือ

คลองแม่ไร่ - แม่วัง คือ ช่วงที่ไหลผ่านอำเภอคลองขลุง อำเภอนานูรลักษณ์บุรี จังหวัดกำแพงเพชร และอำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์จนถึงเขื่อนกัน

แม่น้ำวังม้า คือ ช่วงที่ไหลผ่านอำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์ และอำเภอสว่างอารมณ์ จังหวัดอุทัยธานี

แม่น้ำตากแดด คือ ช่วงไหลผ่านเขตอำเภอสว่างอารมณ์ อำเภอทัพทัน และอำเภอเมือง ฯ จนถึงปากคลองชุมทรัพย์

แม่น้ำสะแกกรัง คือ ช่วงตั้งแต่ปากคลองชุมทรัพย์ หรือคลองอีเต็ง ที่บ้านจึกษา อำเภอเมือง ฯ หรือตรงปลายแม่น้ำตากแดด ณ จุดที่แม่น้ำตากแดดไหลมาบรรจบกับคลองชุมทรัพย์ ซึ่งน้ำจะเป็นสองสี แล้วไหลผ่านตัวเมืองอุทัยธานี แล้วไหลไปบรรจบแม่น้ำเจ้าพระยาที่อำเภอมโนรมย์ จังหวัดชัยนาท มีความยาวจากต้นน้ำถึงจุดที่บรรจบแม่น้ำเจ้าพระยาประมาณ 108 กิโลเมตร

แม่น้ำสะแกกรัง เกิดจากทิวเขาแม่วังก์ ตอนใต้ของเทือกเขาถนนธงชัยในเขตจังหวัดกำแพงเพชร แม่น้ำสายนี้มีชื่อเรียกต่างกันหลายชื่อในแต่ละท้องถิ่นที่ไหลผ่าน แม่น้ำสะแกกรัง คือ ช่วงตั้งแต่ปากคลองชุมทรัพย์ (ซึ่งจะมีลำคลองจาก “บึงชุมหมา” ที่เชื่อมแม่น้ำสะแกกรังกับแม่น้ำเจ้าพระยา อยู่ใกล้กับเกาะเทโพ ตำบลหาดทอง อำเภอเมืองอุทัยธานี ไหลมาสมทบกัน) เมื่อรวมกันแล้วจะไหลผ่านตัวเมืองอุทัยธานีไปบรรจบแม่น้ำเจ้าพระยาที่อำเภอมโนรมย์ จังหวัดชัยนาท ในทางภูมิศาสตร์จึงถือเอาชื่อของแม่น้ำช่วงสุดท้าย เป็นชื่อเรียกอย่างเป็นทางการ ลำน้ำสะแกกรัง เกิดจากทิวเขาแม่วังก์ ดังนั้นตอนต้นน้ำจึงเรียกว่า ลำน้ำแม่วังก์ จะเรียกลำน้ำสะแกกรัง เมื่อผ่านภูเขาสะแกกรัง จังหวัดอุทัยธานี มีทิศทางการไหลจากด้านทิศตะวันตกไปทางด้านทิศตะวันออก ปากน้ำสะแกกรังอยู่ใต้อำเภอมโนรมย์ เรียกว่า ตำบลคู้กลำเนา ลำน้ำนี้ยาวประมาณ 120 กิโลเมตร

ลุ่มน้ำสะแกกรัง อ.เมืองอุทัยธานี จ.อุทัยธานี มีพื้นที่ลุ่มน้ำประมาณ 3,245 ล้านไร่ ครอบคลุมพื้นที่ 4 จังหวัด ได้แก่ อุทัยธานี นครสวรรค์ ชัยนาท และกำแพงเพชร ประกอบด้วย 4 ลุ่มน้ำย่อย ได้แก่ น้ำแม่วังก์ คลองโพธิ์ ห้วยทับเสลา และแม่น้ำสะแกกรังตอนล่าง ลำน้ำสะแกกรัง เป็น

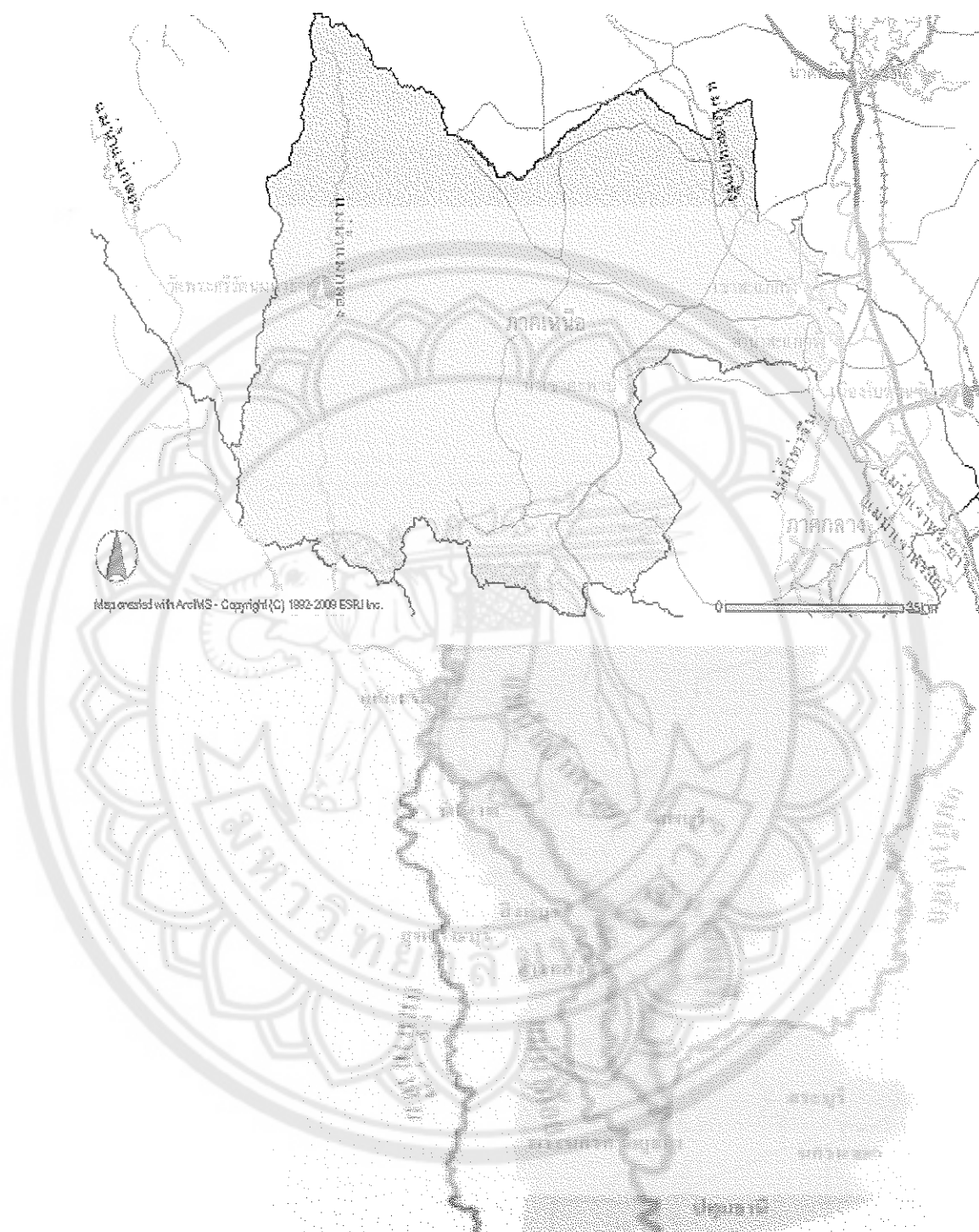
แม่น้ำที่ไหลผ่านตัวจังหวัด เฉพาะส่วนที่อยู่ในเขตเทศบาล จะมีเรือนแพ จอดอยู่เรียงราย ฝั่งแม่น้ำด้านทิศตะวันออกเป็นเกาะเทโพ มีสวนผลไม้และป่าไผ่ธรรมชาติ สามารถนั่งเรือนรอบเกาะเทโพได้

ลุ่มน้ำสะแกกรังมีพื้นที่ลุ่มน้ำ 5,191 ตร.กม. ครอบคลุมพื้นที่ส่วนใหญ่ของจังหวัดอุทัยธานี และบางส่วนของจังหวัดนครสวรรค์ และกำแพงเพชร มีปริมาณน้ำท่าเฉลี่ยรายปี 1,297 ล้าน ลบ.ม. โดยที่ปริมาณน้ำท่าในลุ่มน้ำสะแกกรังจะไหลลงสู่แม่น้ำเจ้าพระยา ลุ่มน้ำสะแกกรัง ประกอบด้วย 4 ลุ่มน้ำย่อยได้แก่ ห้วยแม่วงศ์ (2,171 ตร.กม.) คลองโพธิ์ (1,211 ตร.กม.) ห้วยทับเสลา (1,253 ตร.กม.) สะแกกรังตอนล่าง (1,557 ตร.กม.)

ลำน้ำสะแกกรัง ไหลผ่านตัวจังหวัดอุทัยธานี มีเรื่องเล่าต่อกันมาว่า ในสมัยก่อน เมื่อพ่อค้าล่องเรือผ่านมาจะรู้ได้ว่าถึงบ้านสะแกกรังแล้ว โดยเฉพาะในเดือนยี่ถึงเดือนสามจะสังเกตเห็นได้ชัดเจน ต้นสะแกจะออกดอกเล็กๆ ซอยยาวสีเขียวอมเหลืองห้อยลงมาริมน้ำ บริเวณสองฝั่งแม่น้ำจะมีเรือนแพอยู่เรียงราย ฝั่งแม่น้ำด้านตะวันตกมีอาคารบ้านเรือนอยู่หนาแน่น และเป็นตลาดใหญ่ ส่วนฝั่งแม่น้ำด้านตะวันออกเป็นเกาะเทโพ มีทุ่งนา สวนผัก สวนผลไม้ และป่าไผ่ตามธรรมชาติ เรือนแพที่อยู่สองฝั่งแม่น้ำเป็นเรือนไม้สร้างคร่อมบนแพลูกบวบไม้ไผ่ ชาวแพบอกว่าอยู่แพแล้วสบาย หน้าร้อนลมเย็น หน้าหนาวตอนเช้าแดดอุ่น ชาวเรือนแพเหล่านี้ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำการประมงในช่วงเช้าหลังจากที่ได้ปลาจะนำมาชำแหละ เสียบไม้เป็นแผง ฝั่งให้แห้ง ย่างรมควันทำเป็นปลาแห้ง และนำไปขายในตลาดตามเรือนแพริมน้ำเหล่านี้ยังมีกระชังเลี้ยงปลาสวาย ปลาแรด และปลาเทโพบ้างเล็กน้อย ปกติปลาแรดที่เลี้ยงในกระชังจะไม่ควาเหมือนปลาแรดที่เลี้ยงในบ่อดินอยู่แล้ว แต่ปลาแรดในกระชังของที่นี่บวว่าขึ้นชื่อมาก เพราะเนื้อแน่นนุ่มและหวาน บางคนกล่าวว่า เป็นเพราะน้ำที่นี่มีการไหลเวียนดีและอาจมีแร่ธาตุบางอย่างอยู่ ปลาแรดจึงมีเนื้อนุ่ม สภาพความเป็นอยู่ที่สามารถพบเห็นตามสองฝั่งลำน้ำสะแกกรังจึงเหมาะสำหรับนั่งเรือชมทิวทัศน์

ลักษณะเด่นพื้นที่ :

1. เป็นแม่น้ำที่ไหลผ่านตัวจังหวัด เฉพาะส่วนที่อยู่ในเขตเทศบาล
2. มีสวนผลไม้และป่าไผ่ธรรมชาติ
3. ตามเรือนแพริมน้ำยังมีกระชังเลี้ยงปลาสวาย ปลาเทโพ ปลาแรดอยู่ตลอดสองฝั่ง

ภาพ 34 แผนภาพทางภูมิศาสตร์ของแม่น้ำเจ้าพระยา

ลุ่มน้ำเจ้าพระยามีแม่น้ำสายหลัก คือ แม่น้ำเจ้าพระยา โดยมีจุดกำเนิดอยู่ที่อำเภอปากน้ำโพ จังหวัดนครสวรรค์ ไหลจากทิศเหนือลงสู่อ่าวไทย ผ่านที่ราบภาคกลาง โดยมีแม่น้ำสะแกกรังไหลมาบรรจบบริเวณเหนือเขื่อนเจ้าพระยา

ภูมิศาสตร์จังหวัดอุทัยธานี

ข้อมูลทั่วไป

อุทัยธานี เป็นเมืองที่มีเรื่องราวทางโบราณคดี ประวัติศาสตร์อันเก่าแก่ เป็นแหล่งที่อยู่ของมนุษย์สมัยก่อนประวัติศาสตร์ เคยเป็นที่ตั้งของเมืองโบราณสมัยทวารวดีในสมัยกรุงศรีอยุธยาเป็นเมืองหน้าด่านที่สำคัญ และเป็นที่ถือกำเนิดของสมเด็จพระปฐมบรมมหาชนก พระชนกาธิเบศร์ในรัชกาลที่ 1 ได้ประสูติ ณ บ้านสะแกกรัง นอกจากนั้นยังมีความหลากหลายของทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม เช่น ผืนป่าห้วยขาแข้ง ที่ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นมรดกทางธรรมชาติของโลก จากองค์การการศึกษาวิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติมีแม่น้ำสายสำคัญ คือ แม่น้ำสะแกกรัง ที่วิถีชีวิตและการดำรงชีวิตของประชาชนผูกพันกับแม่น้ำสายนี้ พร้อมทั้งสร้างความอุดมสมบูรณ์ให้เป็นแหล่งเกษตรกรรมที่นอนเนื่องจากการปลูกข้าว คือ การทำประมงน้ำจืด โดยปลาที่นิยมเลี้ยง และสร้างชื่อเสียงให้กับจังหวัด คือ ปลาแรด สมดังคำขวัญประจำจังหวัดที่ว่า

อุทัยธานี	เมืองพระชนกจักรี
ปลาแรดรสดี	ประเพณีเทโว
ลุ่มไอบ้านน้ำตก	มรดกโลกห้วยขาแข้ง
แหล่งต้นน้ำสะแกกรัง	ตลาดนัดดังโคกระบือ

อาณาเขต

จังหวัดอุทัยธานี ตั้งอยู่ทางภาคเหนือตอนล่าง มีพื้นที่ทั้งหมด 6,730 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 4,206,404 ไร่ พื้นที่ทางการเกษตร 2,034,290 ไร่ นอกจากนั้น เป็นพื้นที่ที่มีสภาพเป็นพื้นที่คุ้มครอง เช่น ป่าสงวนแห่งชาติ 9 แห่ง วนอุทยาน 2 แห่ง เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า 1 แห่ง เขตห้ามล่าสัตว์ป่า 1 แห่ง อาณาเขตติดต่อกับจังหวัดต่าง ๆ ดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับอำเภอพยุหะคีรี อำเภอโกรกพระ และอำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์
 ทิศตะวันออก ติดต่อกับอำเภอพยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์ และอำเภอโมโนรมย์ จังหวัดชัยนาท
 ทิศตะวันตก ติดต่อกับอำเภอดมผาง จังหวัดตาก และอำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี
 ทิศใต้ ติดต่อกับอำเภอวัดสิงห์ อำเภอหันคา จังหวัดชัยนาท และอำเภอเดิมบางนางบวช
 อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี

สภาพทางด้านเศรษฐกิจ

ประชากรมีรายได้เฉลี่ยต่อหัว 34,634 บาท/ปี ผลผลิตทั้งหมดรวมของจังหวัด 10,702 ล้านบาท ขึ้นอยู่กับสาขาการเกษตรมากที่สุด รองลงมา คือ การค้าส่ง และค้าปลีก และสาขาบริหาร มีระบบโครงการชลประทานขนาดใหญ่ คือ อ่างเก็บน้ำทับเสลา โครงการชลประทานขนาดกลาง 3 แห่ง คือ เขื่อนวังร่มเกล้า ฝ่ายทัพคล้าย และอ่างเก็บน้ำห้วยขุนแก้ว และโครงการชลประทานขนาดเล็ก 207 โครงการ การประกอบอาชีพที่สำคัญ คือ ภาคการเกษตร และการเลี้ยงสัตว์ พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ประกอบด้วย ข้าว อ้อย ลำไยหลัง ข้าวโพด เลี้ยงสัตว์ มีสถานประกอบการ 796 แห่ง ลูกจ้าง 12,324 คน โครงสร้างตลาดการเงิน ประกอบด้วยสถาบันการเงิน ธนาคารพาณิชย์ 14 แห่ง ธนาคารออมสิน 3 สาขา ธนาคาร ธกส. 6 สาขา 2 หน่วย สหกรณ์ออมทรัพย์ 9 แห่ง สถานธนาบาล 1 แห่ง

สภาพทางสังคม

ทางด้านการศึกษา มีสถานศึกษาในระบบโรงเรียน จำนวน 300 แห่ง แยกเป็นสังกัด สปช. 21 แห่ง สังกัดกรมสามัญศึกษา 21 แห่ง สังกัดเทศบาล 5 แห่ง สังกัดกรมการศาสนา 3 แห่ง สังกัดทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ 2 แห่ง และสังกัดสถาบันราชภัฏ 1 แห่ง

ทางด้านสาธารณสุข มีโรงพยาบาลประจำจังหวัด 1 แห่ง 350 เตียง โรงพยาบาลชุมชนครบทุกอำเภอ รวมจำนวนเตียงที่สามารถให้บริการได้ 620 เตียง ระดับตำบลมีสถานอนามัยให้บริการครอบคลุมทุกตำบล จำนวน 88 แห่ง และโรงพยาบาลเอกชน 1 แห่ง บุคลากรทางแพทย์ทางสาธารณสุขที่สำคัญ คือ แพทย์ และพยาบาล มีแพทย์จำนวน 60 คน อัตราส่วนต่อประชากร 1 : 5,552 พยาบาลวิชาชีพ 394 คน อัตราส่วนต่อประชากร 1 : 845 พยาบาลเทคนิค 215 คน อัตราส่วนต่อประชากร 1 : 1,549 ปัญหาทางด้านสาธารณสุขที่สำคัญ คือ โรคไข้เลือดออก ภาวะเจ็บป่วยตายของมารดาและทารก โรคปอดบวมในเด็กกว่า 5 ปี โรคหัวใจ และหลอดเลือด และปัญหายาเสพติด

จังหวัดอุทัยธานี มีแหล่งน้ำธรรมชาติที่สำคัญ คือ แม่น้ำสะแกกรัง มีแม่น้ำ ห้วย ลำธาร คลอง 366 สาย ในจำนวนนี้มีที่ใช้งานได้ในฤดูแล้ง 350 สาย มีหนอง บึง 76 แห่ง ที่มีสภาพใช้งานได้ ในฤดูแล้ง 39 แห่ง มีน้ำพุ น้ำซับ 7 แห่ง ที่มีสภาพใช้งานได้ในฤดูแล้ง 7 แห่ง และอื่นๆ 61 แห่ง ที่มีสภาพใช้งานได้ ในฤดูแล้ง 61 แห่ง (ข้อมูลแหล่งน้ำระดับหมู่บ้าน ปี 2535 กองประสานการพัฒนาชนบท สศช.) ซึ่งมีความสำคัญต่อความเป็นอยู่และเศรษฐกิจของจังหวัดอุทัยธานี แต่เพราะมีปริมาณน้ำมากเกินไป ในฤดูฝนอันก่อให้เกิดน้ำท่วมอย่างฉับพลัน และฤดูแล้งมีปริมาณน้ำไหลเพียงเล็กน้อย จึงไม่สามารถอำนวยประโยชน์ในการเพาะปลูกเท่าที่ควร

ผลจากการเฝ้าระวังคุณภาพแหล่งน้ำของสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 4 นครสวรรค์ ร่วมกับสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดอุทัยธานี โดยการตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำจากห้องปฏิบัติการของสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 4 นครสวรรค์ สามารถสรุปสถานการณ์ได้ ดังนี้

ลุ่มน้ำสะแกกรัง มีพื้นที่ลุ่มน้ำ 5,191 ตารางกิโลเมตร ครอบคลุมพื้นที่ส่วนใหญ่ ของจังหวัดอุทัยธานี บางส่วนของจังหวัดนครสวรรค์ และจังหวัดกำแพงเพชร มีปริมาณน้ำท่าเฉลี่ยรายปี 1,279 ล้านลบ.ม. โดยปริมาณน้ำท่าในลุ่มน้ำสะแกกรังจะไหลลงสู่แม่น้ำเจ้าพระยา ลุ่มน้ำสะแกกรัง ประกอบด้วย 4 ลุ่มน้ำย่อย ได้แก่ ห้วยแม่वंศ์ คลองโพธิ์ ห้วยทับเสลา และสะแกกรังตอนล่าง จากการติดตามตรวจสอบคุณภาพแม่น้ำสะแกกรัง จำนวน 5 สถานี เฝ้าระวัง 3 ครั้งต่อปี (ธันวาคม 2548, กุมภาพันธ์ 2549 และมิถุนายน 2549) ดังนี้ คือ

1. หน้าตลาดสด อำเภอเมืองจังหวัดอุทัยธานี
2. หน้าวิทยาลัยเทคนิคอุทัยธานีอำเภอเมืองจังหวัดอุทัยธานี
3. ปากน้ำท่าสูงอำเภอเมืองจังหวัดอุทัยธานี
4. สะพานพัฒนาภาคเหนือ 15อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานี
5. โรงเรียนบ้านอีเต็งอำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานี

สถานการณ์ตรวจสอบคุณภาพแม่น้ำสะแกกรัง

1. ฤดูหนาว (ธันวาคม 2548)

ผลการตรวจสอบคุณภาพแม่น้ำสะแกกรัง โดยทั่วไปอยู่ในเกณฑ์ดีถึงพอใช้ถึงค่อนข้างต่ำ กล่าวคือ พบออกซิเจนละลายน้ำอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างต่ำ มีค่าอยู่ในช่วง 1.50 – 6.90 มิลลิกรัมต่อลิตร ดัชนีที่เป็นปัญหาสำคัญ คือ ค่าออกซิเจนละลายน้ำ และพีคิลโคลิฟอร์มแบคทีเรีย ซึ่งส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างต่ำถึงต่ำ (อยู่ในประเภทที่ 4-5) กล่าวคือ พบโคลิฟอร์มแบคทีเรีย อยู่ในช่วง 500 –

24,000 MPN / 100 ml และฟีคัลโคลิฟอร์มแบคทีเรีย อยู่ในช่วง 80 – 4,000 MPN / 100 ml ทั้งนี้ การปนเปื้อนของแบคทีเรีย ส่วนใหญ่มาจากน้ำทิ้งชุมชน และการปล่อยสิ่งปฏิกูลลงสู่แม่น้ำสะแกกรัง ประกอบกับเทศบาลเมืองอุทัยธานี ระบบบำบัดน้ำเสียไม่สามารถดำเนินระบบได้

2. ฤดูร้อน (กุมภาพันธ์ 2549)

ผลการตรวจสอบคุณภาพแม่น้ำสะแกกรัง โดยทั่วไปอยู่ในเกณฑ์พอใช้ ถึง ค่อนข้างต่ำ กล่าวคือ พบออกซิเจนละลายน้ำอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างต่ำ มีค่าอยู่ในช่วง 0.80 – 6.40 มิลลิกรัมต่อลิตร ดัชนีที่เป็นปัญหาสำคัญ คือ ค่าความสกปรกในน้ำ (BOD) และค่าการปนเปื้อนแบคทีเรีย ซึ่งส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างต่ำถึงต่ำ (อยู่ในประเภทที่ 4-5) กล่าวคือ พบโคลิฟอร์มแบคทีเรีย อยู่ในช่วง มากกว่า 1,600 MPN / 100 ml และฟีคัลโคลิฟอร์มแบคทีเรีย อยู่ในช่วง มากกว่า 1,600 MPN / 100 ml ทั้งนี้การปนเปื้อนของแบคทีเรียส่วนใหญ่มาจากน้ำทิ้งชุมชน และการปล่อยสิ่งปฏิกูลลงสู่แม่น้ำสะแกกรัง ประกอบกับระบบบำบัดน้ำเสียของเทศบาลเมืองอุทัยธานี ไม่สามารถดำเนินระบบได้

3. ฤดูฝน (มิถุนายน 2549)

ผลการตรวจสอบคุณภาพแม่น้ำสะแกกรัง โดยทั่วไปอยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรมถึงเสื่อมโทรมมาก กล่าวคือ พบออกซิเจนละลายน้ำอยู่ในเกณฑ์ต่ำถึงค่อนข้างต่ำ มีค่าอยู่ในช่วง 1.8 – 6.9 มิลลิกรัมต่อลิตร ดัชนีที่เป็นปัญหาสำคัญ คือ ค่าความสกปรกในน้ำ (BOD) ค่าการปนเปื้อนแบคทีเรีย ซึ่งส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างต่ำถึงต่ำ (อยู่ในประเภทที่ 4-5) กล่าวคือ พบโคลิฟอร์มแบคทีเรีย อยู่ในช่วง 5,000 – 50,000 MPN / 100 ml และฟีคัลโคลิฟอร์มแบคทีเรีย อยู่ในช่วง 27 – 17,000 MPN / 100 ml ทั้งนี้การปนเปื้อนของแบคทีเรียส่วนใหญ่มาจากน้ำทิ้งชุมชน และการปล่อยสิ่งปฏิกูลลงสู่แม่น้ำสะแกกรัง ประกอบกับระบบบำบัดน้ำของเสียเทศบาลเมืองอุทัยธานีไม่สามารถดำเนินระบบได้